

Éliphas Lévi, *Dogme et Rituel de la Haute Magie* – Dogme,
Paris, Librairie Félix Alcan

© Toate drepturile asupra acestei traduceri aparțin editurii ANTET

Redactor: Crenguța Năstase

Tehnoredactare computerizată: Cristina Antonescu

Coperta: Cristina Antonescu

ISBN 978-973-636-310-8

Tiparul a fost executat de tipografia
ANTET XX PRESS

Filipeștii de Târg, Prahova

Str. Max Heberlin, nr. 677

tel.: 021/2221245

E-mail: comenzi@antet.ro

www.antet.ro

Explicația figurilor

Marele Simbol al lui Solomon

Dublul triunghi al lui Solomon, figurat de cei doi bătrâni ai cabalei, macroprosopul și microprosopul; Dumnezeu luminii și Dumnezeul reflexelor: milostivul, Iehova alb și Iehova negru.

Cele două figuri aflate de ambele părți sunt analoage subiectului principal.

Ezoterismul sacerdotal formulând reprobarea

O mână sacerdotală făcând semnul ezoterismului și proiectând în umbră figura demonului. Deasupra se vede asul ultimului Tarot chinezesc și două triunghiuri suprapuse, unul alb și unul negru. Aceasta este o nouă alegorie explicând aceleași mistere; este originea binelui și a răului este creația demonului prin mistere.

Pantaclele lui Ezechiel și Pitagora

Heruvul cu patru capete al profeției lui Ezechiel, explicat prin dublul triunghi al lui Pitagora.

Dedesubt, roata lui Ezechiel, cheia tuturor pantacloanelor și pantaclul lui Pitagora.

Heruvul lui Ezechiel este reprezentat aici așa cum îl descrie profetul. Cele patru capete ale sale sunt cuaternarul lui Mercavah, cele șase aripi sunt scenariul lui Bereschit. Figura umană care se află în centru reprezintă rațiunea, capul vulturului este credința; boul semnifică resemnarea și munca; leul este lupta și cucerirea. Simbolul este analog celui al sfînxului egiptenilor, dar este mai aproape de cabala evreilor.

Addha-Nari, marele Pantaclu indian

Această imagine panteistă reprezintă Religia sau Adevărul, teribil pentru profani și blând pentru inițiați. Figura are mai multe analogii cu heruvul lui Ezechiel. Figura umană este plasată între un vițel dungat și un tigru, ceea ce dă triunghiului lui Kether, Geburah, Gedulah sau Chesed. În simbolul indian se găsesc cele patru semne magice ale Tarotului în cele patru mâini ale lui Addha-Nari; de partea inițiatului și a milosteniei sceptrul și cupa; de partea profanului, reprezentat de tigru, sabia și cercul care pot deveni fie inelul unui lanț, fie un colier de fier. De partea inițiatului, zeița este înveșmântată doar de blana tigrului; de partea tigrului ea poartă un lung veșmânt înstelat și chiar părul îi este ascuns sub un văl. Un izvor de lapte țâșnește din fruntea ei, curge pe partea inițiatului formând în jurul Addhei-Nari și a celor două animale un cerc magic care-i închide într-o insulă, reprezentând lumea. Zeița poartă la gât un lanț magic format din inele de fier, în partea profanilor, și de capete gânditoare în partea inițiatilor; ea poartă pe frunte figura lingamului și de fiecare parte trei linii suprapuse care reprezintă echilibrul ternarului și amintesc de trigramele lui Fo-Hi.

DISCURS PRELIMINAR

TENDINȚE RELIGIOASE, FILOSOFICE ȘI MORALE ÎN CĂRȚILE DESPRE MAGIE

De la apariția primei ediții a acestei cărți în lume s-au petrecut evenimente importante și, probabil, altele și mai importante sunt pe cale să se producă.

Aceste evenimente ne-au fost anunțate prin minuni: mesele au început să vorbească, voci s-au auzit din pereți, mâini fără trupuri au scris cuvinte misterioase, ca la festinul lui Balthasar.

Fanatismul, cu ultimele convulsii ale agoniei, a dat semnalul celei din urmă persecuții asupra creștinilor, anunțată de toți profeții. Martirii din Damasc i-au întrebat pe morții din Perugia de numele celui care mântuie și binecuvântează; atunci cerul s-a întunecat și pământul a amuțit.

Mai mult ca niciodată știința și religia, autoritatea și libertatea par prinse într-un război înverșunat, jurându-și o ură neîmpăcată. Nu credeți, totuși, în sângeroasele aparențe; sunt gata să se unească și să se îmbrățișeze pentru totdeauna.

Descoperirea marilor secrete ale religiei și ale științei primitive a Magiilor, relevând lumii unitatea dogmei universale, distruge fanatismul, dând dreptate minunilor omenesci, se unește cu verbul lui Dumnezeu făcând să înceteze antinomia universală lăsându-ne să înțelegem că armonia rezultă din analogia contrariilor.

Cel mai mare geniu al timpurilor moderne, contele Joseph de Maistre, a prevăzut acest mare eveniment. „Newton, spunea el, ne readuce lângă Pitagora; analogia care exista între știință și credință trebuia, mai devreme sau mai târziu, să le apropie. Lumea trăiește fără religie, dar această monstruoasă nu poate dura; secolul al XVIII-lea se prelungește încă, dar trebuie să se sfârșească.”

Împărțășind credința și speranța acestui mare om, am scotocit prin ruinele vechilor sanctuare ale ocultismului, am cerut doctrinelor

secrete ale caldeenilor, egiptenilor și evreilor, tainele transfigurării dogmei și adevărul etern ne-a răspuns: adevărul este unul și universal, asemenea ființei, adevărul aparține atât științei, cât și credinței, adevărul este mama rațiunii și a justiției, adevărul fiind în forțele naturii, misterioșii Elohim refăcând cerul și pământul când haosul a pus stăpânire pentru 6 vreme pe creație și minunile ei, iar spiritul lui Dumnezeu plutește singur peste prăpăstiile apelor.

Adevărul este deasupra tuturor părerilor și a tuturor partidelor.

Adevărul e ca soarele; îi orbește pe cei care nu-l văd. Acesta este, fără îndoială, sensul unei fraze celebre a lui Bonaparte, pronunțată într-o epocă în care învingătorul Italiei, rezumând Revoluția franceză încarnată în el însuși, începea să înțeleagă cum putea fi republica un adevăr.

Adevărul este viață și viața se manifestă prin mișcare. Și prin mișcare, prin mișcarea dorită și efectivă, într-un cuvânt, prin acțiune, viața se desfășoară și îmbracă noi forme. Or, desfășurarea vieții prin ea însăși, nașterea ei în forme noi o numim creație. Puterea inteligenței care acționează în mișcarea universală, noi o numim verb, într-un fel transcendent și absolut. Verbul este inițiativa lui Dumnezeu care nu rămâne fără efect, nici nu se oprește până când nu-și atinge scopul. Pentru Dumnezeu a vorbi înseamnă a face; și aceasta ar trebui să fie misiunea cuvântului și la oameni: adevărul cuvântului și sămânța acțiunilor. O emisie de inteligență și de voință nu poate fi sterilă fără să i se profaneze sau să i se abuzeze de demnitatea ei originară. Iată de ce Mântuitorul trebuie să ne ceară socoteală nu numai pentru toate gândurile rătăcite și fără un scop legitim, ci și pentru vorbele de clacă.

Iisus, spune Evanghelia, era puternic în fapte și vorbe: faptele înaintea cuvântului, așa se stabilește și se probează dreptul de a vorbi. Iisus a început să facă și să vorbească, spune în altă parte un evanghelist și, adesea, în limbajul primitiv al Scripturii, o acțiune se numește Verb. În toate limbile, de altfel, Verbul este cel care exprimă ființa și acțiunea în același timp, și nu există verb care să nu poată fi înlocuit prin verbul a face, diversificându-și regimul. În principiu era Verbul spune sfântul Ioan evanghelistul: în principiul absolut, care există înaintea oricărui lucru. În acest principiu se află, deci, Verbul, adică acțiunea, ceea ce este incontestabil în filosofie, pentru că primul principiu este în mod necesar primul motor. Verbul nu este o

abstracțiune: este principiul cel mai pozitiv dintre toate principiile lumii, pentru că se probează fără încetare prin acte. Filosofia Verbului este esențialmente filosofia acțiunii și a faptelor și chiar aici trebuie să distingem verbul de cuvânt. Cuvântul poate fi uneori steril, cum într-un lan de grâu se află spice goale, dar Verbul nu este niciodată. Verbul este cuvântul plin și fecund; oamenii nu se amuză numai să-l asculte și să-l aplaude; ei îl împlinesc adesea fără să-l înțeleagă și aproape întotdeauna fără să i se împotrivească. Doctrinile care se repetă nu izbândesc. Creștinismul era încă un mister când cezarii se simțeau detronați de Verbul creștin. Un sistem pe care lumea îl admiră și mulțimea îl aplaudă, poate să nu fie decât un ansamblu de vorbe sterile; un sistem pe care umanitatea îl suportă fără voia ei este un Verb.

Puterea se probează prin rezultatele ei și, așa cum a scris, se spune, un profund om politic al timpurilor moderne: „Responsabilitatea înseamnă ceva numai când nu reușești“. Această frază, pe care spiritele lipsite de inteligență au considerat-o imorală, este, de asemenea, adevărată dacă o aplicăm la toate noțiunile speciale care disting cuvântul de Verb, voința de acțiune sau, mai degrabă, actul imperfect de actul perfect. Omul damnat, după teologia catolică, este cel care n-a reușit să se salveze. A păcătui înseamnă a te lipsi de fericire. Omul care nu reușește nu are niciodată dreptate: fie în literatură, fie în morală, fie în politică. Cel mai rău în orice gen este frumosul nereușit și binele neîmplinit. Și dacă ne vom întoarce la începuturile domeniului etern al dogmei, vom găsi două spirite care fiecare voia Divinitatea pentru el însuși: unul a reușit, și acesta este Dumnezeu, celălalt a eșuat și s-a făcut demon!

A reuși înseamnă a putea; a eșua mereu înseamnă a încerca veșnic: aceste două cuvinte rezumă destine opuse ale spiritului binelui și spiritului răului.

Când o voință modifică lumea, vorbește Verbul și toate vocile tac în fața lui, cum se spune în Cartea Maccabeilor, cu privire la Alexandru: „Dar Alexandru muri cu Verbul puterii lui, pentru că în el nu era viitor“ numai dacă grandoarea romană n-a constituit realizarea visului său! Or, în zilele noastre se întâmplă chiar ceva și mai ciudat: un om care a murit în exil, în mijlocul Oceanului Atlantic, a făcut Europa să amuțească în fața verbului său și mai ține și acum agățată lumea întreagă de puterea numelui său!

Atât de mare și sfântă a fost misiunea lui Napoleon, în el se afla Verbul adevărului. Numai Napoleon putea, după revoluția franceză, să ridice altarele catolicismului și numai moștenitorul moral al lui Napoleon avea dreptul să-l readucă pe papa Pius al IX-lea la Roma. Vă voi spune de ce.

Există în doctrina catolică a încarnării o dogmă cunoscută în școlile teologice sub titlul de *Comunicarea idiomurilor*. Această dogmă afirmă că, în unirea divinității și a umanității desăvârșită în Iisus Hristos, apropierea celor două naturi era atât de mare că a rezultat o identitate și o foarte simplă unitate a persoanei, ceea ce face ca Maria, mama omului, să fie numită *Mama lui Dumnezeu*. (Lumea întreagă s-a zbatut pentru această prerogativă în timpul Conciliului de la Efes.) Ceea ce face să-i fie atribuite lui Dumnezeu suferințele omului, iar omului gloria lui Dumnezeu. Într-un cuvânt, Comunicarea idiomurilor înseamnă solidaritatea celor două naturi, divină și umană, în Iisus Hristos; solidaritatea în numele căreia se poate spune că Dumnezeu este omul, iar omul este Dumnezeu.

Magismul, revelând lumii legea universală a echilibrului și armoniei rezultând din analogia contrariilor, ia toate științele drept temei și pregătește prin reforma matematicilor o revoluție universală în toate ramurile științei umane: la principiul generator al numerelor el adaugă principiul generator al ideilor și, în consecință, principiul generator al lumilor aducând astfel în lumina științei rezultatul incert al intuițiilor prea fizice ale lui Pitagora; magismul opune ezoterismului teurgic al școlii din Alexandria o formulă limpede, precisă, absolută pe care toate științele regenerate o demonstrează și o justifică: rațiunea primă și scopul ultim al mișcării universale, fie în idei, fie în forme, se rezumă definitiv pentru el la câteva semne algebrice, sub forma unei ecuații.

Matematica înțelege astfel ne aduce spre religie, pentru că devine, în toate formele, demonstrația infinitului generator al duratei și proba absolutului de unde emană toate calculele și toate științele. Această sancțiune supremă a muncilor spiritului uman, această cucerire a divinității prin inteligență și prin studiu trebuie să desăvârșească mântuirea sufletului uman și să provoace emanciparea definitivă a Verbului umanității. Atunci, ceea ce numim astăzi lege naturală va avea întreaga autoritate și infailibilitate a unei legi revelate; de asemenea, vom înțelege atunci că legea pozitivă și divină este în același

timp și o *lege naturală*, pentru că Dumnezeu este autorul naturii și nu se poate contrazice în creațiile și legile sale.

Din această reconciliere a verbului uman se va naște adevărata morală care nu există încă în mod complet și definitiv. Și atunci o nouă carieră se va deschide în fața Bisericii universale. Într-adevăr, până în prezent, infailibilitatea Bisericii n-a constituit-o decât dogma și de aceea, firește, Divinitatea nu avea nevoie de concursul oamenilor chemați să înțeleagă ceea ce trebuiau mai întâi să creadă. Dar când se constituie morala nu se întâmplă la fel, pentru că morala este atât umană, cât și divină; și cel care-i este cel mai obligat, să consimtă în mod necesar la pact. Știți ce-i lipsește cel mai mult lumii în care trăim? Morala. Toată lumea simte, toată lumea vorbește și totuși școli de morală apar peste tot. Ce le lipsește acestor școli? Un învățământ care să inspire încredere; într-un cuvânt, o autoritate rezonabilă în locul unei rațiuni fără autoritate sau al unei autorități fără rațiune.

Să observăm că problema morală a fost pretextul mării defecțiuni care lasă în acest moment Biserica văduvă și dezolată. În numele umanității, expresia materială a carității, s-au atătat instinctele populare împotriva dogmelor false acuzate de a fi inumane.

Morala catolicismului nu este inumană, ci adesea supraumană. Nu se adresa ea oare oamenilor vechii lumi și nu se lega oare de o dogmă care stabilea ca posibilă distrugerea omului vechi și crearea unui om nou? Magismul a primit această dogmă cu entuziasm și a promis renașterea spirituală a umanității în epoca reabilitării Verbului uman. Atunci, spune acesta, omul devenit creator fără știrea lui Dumnezeu va fi făuritorul propriei lui dezvoltări morale și autorul glorioasei sale imoralități. A se crea pe sine, aceasta este sublima vocație a omului restabilit în toate drepturile sale prin botezul spiritului, se va manifesta o asemenea conexiune între imortalitate și morală că una va fi complementul și consecința celeilalte.

Lumina adevărului este lumina vieții. Dar adevărul, pentru a fi fecund în imortalitate, trebuie primit în sufletele libere și supuse în același timp, adică de bună voie supuse. În splendoarea acestei lumini ordinea se stabilește în forme și idei, în timp ce crepusculul mincinos al imaginației nu naște și nu poate naște decât monștri. Infernul este populat de coșmaruri și fantome; pagoda jonglerilor se umple de divinități înfricoșătoare și diforme; tenebroasele invocații ale

teurgiei oferă himerelor sabatului o fantastică existență. Imaginile simbolice și populare ale ispitei sfântului Anton reprezintă pur și simplu credința luptând, în zorii creștinismului, împotriva spectrelor vechii lumi: dar verbul uman, manifestat și victorios, a fost profetic prefigurat de admirabilul sfânt Mihail pe care Rafael îl însărcinează să învingă, printr-o simplă amenințare, o ființă inferioară, având, de asemenea, o figură umană, dar caracterul unei brute.

Misticii religioși vor ca binele să se facă numai din supunerea în fața lui Dumnezeu. În ordinea adevăratei morale, va trebui să se facă binele din voia lui Dumnezeu, fără îndoială, dar și pentru binele în sine. Binele este în Dumnezeu dreptatea care nu limitează, dar care-i determină libertatea. Dumnezeu *nu-i poate damna* pe oameni dintr-un capriciu despotice. Trebuie să existe o proporție exactă între acțiunile omului și creația determinantă a voinței sale care face din ea în mod definitiv o putere a binelui sau un auxiliar al răului, iată ce demonstrează știința exactă a înaltei magii.

Vreau să reamintesc ce scriam într-o carte publicată în 1845: „Timpul credinței oarbe a trecut și am ajuns în epoca credinței inteligente și a supunerii rezonabile, când vom crede numai în Dumnezeu, dar îl vom vedea în operele lui care sunt formele exterioare ale ființei sale.

Or, iată marea problemă a epocii noastre:

A trata, a completa și a închide cercul cunoștințelor umane, apoi, prin convergența razelor, a se găsi centrul care este Dumnezeu.

A se găsi o scară de proporție între efecte, voințe și cauze pentru a se ajunge la cauza și voința primă.

A se face orice adevăr religios la fel de sigur și de limpede demonstrat ca soluția unei probleme de geometrie.”

Iată acum ce spune un om destul de norocos ca să descopere înaintea noastră demonstrația absolutului, urmând pe vechii înțelepți, dar destul de nenorocos ca să vadă în această descoperire un instrument de făcut avere și un pretext al cupidității.

„E de ajuns să spunem, anticipând asupra doctrinei mesianismului că, pe de o parte, aplicarea rațiunii absolute la facultatea noastră psihologică cognitivă produce în noi facultatea superioară a creației principiilor și a deducției consecințelor, marele obiectiv al religiei. Se va putea astfel întrezări cum mesianismul va reuși să unească în cele din urmă filosofia și religia, eliberându-le și pe una și pe cealaltă

de obstacolele fizice și terestre, aducându-le, dincolo de condițiile temporale, la rațiunea absolută care este sursa lor comună. Se va putea, chiar mai mult, recunoaște cum, prin influența acestor condiții temporale sau a piedicilor fizice, devin posibile, pe de o parte, erorile în domeniul filosofiei, iar pe de altă parte, cum este posibil păcatul în domeniul religios, mai ales când aceste condiții fizice sunt comune cu cele ale eredității depravări morale a speciei umane, făcând parte din natura lui terestră; se va înțelege atunci cum rațiunea absolută, care se află deasupra acestor condiții fizice, a mizeriei terestre și care, în mesianism, trebuie să distrugă chiar izvorul greșelii și al păcatului, reprezintă, în expresia alegorică a FECIOAREI ZDROBIND CAPUL ȘARPELUI, împlinirea predicției sacre. — Pe această Fecioară augustă o introduce astăzi mesianismul în sanctuarul umanității.”

„Credeți, și veți înțelege” spunea Mântuitorul. Studiați și veți crede, pot spune astăzi apostolii magismului.

A crede înseamnă a ști pe cuvânt. Or, cuvântul divin care a devansat și suplinat un timp știința creștină, va fi înțeles mai târziu, conform promisiunii Domnului. Iată deci acordul între știință și credință, probat chiar prin credință.

Dar, pentru a stabili prin știință necesitatea acestui acord, trebuie recunoscut și stabilit un mare principiu: absolutul nu se află la niciuna din extremitățile antinomiei, iar oamenii de partid care tind mereu înspre extremele opuse, se tem în același timp să atingă aceste extreme, uitându-se ca la niște nebuni periculoși la cei care mărturisesc deschis aceste tendințe; în propriul lor sistem se tem instinctiv de fantoma absolutului ca de neant sau de moarte. Astfel, piosul episcop de Paris dezaproba categoric fanfaronadele inchișitoriale din „Universul”, iar orice partid revoluționar s-a indignat de brutalitățile lui Proudhon.

Forța acestei probe negative constă într-o simplă observație: o legătură centrală trebuie să reunească două tendințe, opuse în aparență, aflate în imposibilitatea de a face un pas fără ca una să n-o tragă pe cealaltă înapoi, ceea ce ar implica o reacție asemănătoare. Iată ce se întâmplă de două secole: înlănțuite astfel una de alta, fără să știe, spate în spate, cele două puteri sunt condamnate la o muncă de Sisif, împiedicându-se reciproc. Întoarceți-le, orientându-le spre

punctul central care este absolut: atunci ele se vor întâlni față în față și, sprijinindu-se una de alta, vor produce o stabilitate egală cu puterea eforturilor lor contrare, multiplicare unele prin altele.

Pentru a întoarce astfel forțele umane, ceea ce poate părea la prima vedere o muncă de Hercule, e de ajuns să se lumineze inteligențele și să li se arate scopul în care ele credeau a găsi un obstacol.

RELIGIA este rezonabilă. Iată ce trebuie spus filosofiei și, prin simultaneitatea și corespondența legilor generatoare ale dogmei și ale științei, poate fi dovedit în mod absolut. RAȚIUNEA ESTE SFÂNTĂ. Iată ce trebuie spus Bisericii și dovedit prin aplicarea la triumful doctrinei carității a tuturor cuceririlor emancipării și a tuturor succeselor progresului.

Or, Iisus Hristos, fiind tipul de umanitate regenerată, de divinitate umanizată, avea misiunea de a diviniza umanitatea: Verbul devenit trup permite trupului să devină Verb, exact ceea ce învățații Bisericii n-au înțeles de la început; misticismul lor a vrut să absoarbă umanitatea în divinitate. Ei au negat dreptul uman în numele unui drept divin, credeau că prin credință trebuia aneantizată rațiunea, pentru că nu-și mai aminteau de această frază profundă a celui mai mare dintre hierofanții creștinătății: „Orice spirit care-l divizează pe Hristos este un spirit al Antihristului.”

Revolta spiritului uman împotriva Bisericii, revoltă sancționată printr-un îngrozitor succes negativ, ar fi trebuit, deci, să fie, din acest punct de vedere, un protest în favoarea dogmei integrale, iar revoluția, care durează de trei secole și jumătate, n-ar fi avut drept cauză decât o imensă neînțelegere!

Într-adevăr, Biserica catolică n-a negat și nici n-ar fi putut să nege divinitatea umană, Verbul devenit trup, Verbul uman! Ea n-a consimțit niciodată la acele doctrine absorbante și enervante care aneantizau libertatea umană într-un chietism nesăbuit. Bossuet a avut curajul s-o persecute pe doamna Guyon, pe care totuși o respect și căreia noi i-am admirat apoi conștiințioasa nebunie; dar Bossuet a trăit, din păcate, după Conciliul din Trento. Experiența divină trebuia să-și urmeze cursul.

Da, numim revoluția franceză o experiență divină, pentru că Dumnezeu, în acea epocă, a permis geniului uman să se măsoare cu el; luptă ciudată care s-a încheiat printr-o ciudată îmbrățișare;

decădere a fiului risipitor al cărui unic viitor se află în întoarcerea decisivă și în sărbătoarea solemnă din casa tatălui său.

Verbul divin și Verbul uman, concepute separat, dar într-o noțiune de solidaritate care le făcea inseparabile, au constituit de la început papalitatea și imperiul: luptele papalității pentru a străluci singură au reprezentat afirmația absolută a Verbului divin, acestei afirmații, pentru a restabili echilibrul dogmei încarnării, trebuia să-i corespundă în imperiu o afirmație absolută a Verbului uman. Aceasta a fost originea Reformei care a ajuns să abordeze DREPTURILE OMULUI.

DREPTURILE OMULUI! Napoleon i le-a dovedit prin gloria sabiei sale. Încarnată și rezumată prin Napoleon, Revoluția a încetat să mai fie o dezordine și a produs cu un strălucitor succes proba incontestabilă a Verbului său. Atunci s-a văzut, lucru neobișnuit în fasturile religioase: omul întinzând mâna lui Dumnezeu, de parcă ar fi vrut să-l ridice din căderea lui. Un papă, ale cărui pietate și ortodoxie n-au fost niciodată contestate, sancționate, cu toată autoritatea secolelor creștine, *sfânta uzurpare* a noului Cezar, iar Revoluția încarnată a fost sacralizată, adică a primit onțiunea care naște HRISTOȘI prin mâna celui mai venerabil succesori ai părinților autorității!

Pe asemenea fapte, la fel de universale, la fel de incontestabile și strălucitoare ca lumina soarelui, pe asemenea fapte, susținem noi, s-a fundamentat mesianismul în istorie.

Afirmarea Verbului divin prin Verb uman, împins de cel din urmă până la sinucidere, prin abnegație și entuziasm, iată istoria Bisericii de la Constantin până la reformă.

Imortalitatea verbului uman probată prin convulsii teribile, printr-o revoltă care ține de delir, prin lupte gigantice și dureri asemănătoare cu cele ale lui Prometeu, până la venirea unui om destul de puternic pentru a lega umanitatea de Dumnezeu: iată istoria întregii Revoluții!

Credința și rațiunea! Doi termeni despre care se crede că sunt opuși și care sunt identici.

Autoritate și libertate, două contrarii care sunt în fond același lucru, pentru că nu pot exista una fără alta.

Religie și știință, două contradicții care se distrug reciproc dacă sunt considerate contradicții, dar care se susțin reciproc dacă sunt considerate ca două afirmații fraterne.

Iată problema iscată și rezolvată de istorie. Iată enigma sfînxului explicată de acel Oedip al timpurilor moderne, geniul lui Napoleon.

Este, fără îndoială, un spectacol demn de toate simpatiile geniului uman și vom spune, mai mult, demn de admirația chiar a spiritelor celor mai reci, o asemenea mișcare, un asemenea progres simultan, aspirațiile susținute și căderile previzibile, răsfîrîngerile la fel de infailibile ale înțelepciunii divine, răspîndindu-se în umanitate, pe de o parte, și a înțelepciunii umane, pe de alta, condusă spre divinitate! Fluvii provenind din același izvor, nedespărțindu-se decât pentru a cuprinde mai bine lumea și care, unindu-se, vor antrena totul în drumul lor. Această sinteză, triumf și antrenare, această salvare definitivă a lumii vor fi simțite de toate sufletele elevate: dar cine, înaintea acestor mari evenimente care revelează și fac atât de răsunătoare puterea magiei umane și intervenția lui Dumnezeu în operele rațiunii, cine ar fi îndrăznit să le prevadă?

Am spus că revelația are drept obiect afirmarea Verbului divin și că afirmarea Verbului uman a fost actul transcendent și providențial al revoluției europene începute în secolul al XVI-lea.

Divinul fondator al creștinismului a fost un Mesia al revelației, pentru că Verbul divin era încarnat în el, iar noi îl considerăm pe împărat ca pe un Mesia al revoluției, pentru că în el Verbul uman s-a esențializat și s-a manifestat cu toată puterea lui.

Mesia divin a fost trimis în ajutorul oamenilor care piereau epuizați de tirania simțurilor și orgiile trupului.

Mesia uman a venit într-un fel în ajutorul lui Dumnezeu pe care-l jignea cultul obscen al rațiunii și în ajutorul Bisericii amenințată de revoltele spiritului uman și de saturnaliile unei false filosofii.

De când Reforma și Revoluția au zdruncinat în Europa baza tuturor puterilor, de când negarea dreptului divin a transformat în uzurpatori aproape pe toți stăpânii lumii, abandonând universul politic ateismului și fetișismului partidelor, un singur popor, conservator al doctrinelor unității și autorității, a devenit poporul lui Dumnezeu în politică. Forța acestui popor sporea într-un mod uimitor, inspirat de un gând care s-ar fi putut transforma în Verb, adică în cuvântul faptei; poporul este rasa viguroasă a slavilor, iar gândul aparținea lui Petru cel Mare.

A realiza la modul uman imperiul universal și spiritual al lui Mesia, a da creștinismului desăvârșirea lui temporală, unind toate

popoarele într-un singur trup, acesta ar trebui să fie de acum încolo visul geniului politic, transformat prin ideea creștină în geniul social. Dar unde se afla capul colosalului imperiu? Roma a avut în această privință ideea ei, Petru cel Mare pe a lui, numai Napoleon mai putea concepe o alta.

Norocul descendenților lui Petru se lovea în acea epocă de digul imposibil de trecut al ruinelor sanctuarului papilor, ruine vii în care catolicismul nemuritor părea să doarmă ca Hristos în mormântul lui. Dacă Rusia ar fi fost catolică după Reformă, Revoluția franceză ar fi fost înăbușită în fașă. Imperiul temporal trebuia să aparțină celui care ar fi ridicat autoritatea spirituală la expresia ei cea mai simplă și absolută, pentru că faptele urmează întotdeauna ideilor. Autoritatea divină a apostolului Petru i-a lipsit țarului Petru. Un noroc pe care Rusia îl lăsa Franței. Napoleon a înțeles; de aceea a ridicat altarele, iar sacralizarea a primit-o de la succesorul lui Hildebrand și Innocențiu al III-lea, încrezându-se în steaua lui pentru că autoritatea care vine de la Dumnezeu n-a lipsit puterii sale.

Oamenii l-au crucificat pe Mesia cel divin, dar Providența l-a lăsat pe umanul Mesia în voia soartei lui nefericite pentru că din supliciul lui Iisus Hristos, denunțat de preoți, trebuia să se nască un nou sacerdoțiu, iar din martiriul împăratului trădat de regi trebuia să se nască o nouă regalitate.

Ce este, într-adevăr, imperiul lui Napoleon? O sinteză revoluționară rezumând dreptul tuturor într-unul singur. Este libertatea justificată prin putere și glorie; autoritatea probată prin acte; despotismul onoarei substituind pe cel al fricii. Astfel, în tristețea singurătății din Sfânta Elena, Napoleon, conștient de geniul său și înțelegând că tot viitorul lumii se află în el, simțea cum îl cuprinde disperarea, nemaivăzând altă alternativă pentru Europa decât să ajungă în cincizeci de ani republică sau să cadă în stăpânirea cazacilor.

„Nou Prometeu, scria el cu puțin timp înainte de a muri, sunt legat de stîncă și sfîșiat de un vultur.

Da, am furat focul din cer pentru a înzestra cu el Franța: focul s-a întors la locul lui și iată-mă!

Gloria era pentru mine acel pod pe care Lucifer l-a întins peste haos pentru a se ridica la cer; el reunea trecutul cu viitorul, între care se căscase o prăpastie... Fiului meu nimic decât numele meu!“

Niciodată gândirea umană n-a atins măreția acestor câteva rînduri; toate poeziile inspirate de destinul tragic al împăratului sunt

palide și inexpressive pe lângă această frază: „Fiului meu nimic decât numele meu!“ Să fi crezut oare că numai moștenirea gloriei va rămâne în urma lui sau, mai degrabă, cu intuiția profetică a muribunzilor, înțelegea că numele său, inseparabil de gândirea lui, conținea în el însuși toată averea dimpreună cu destinele lumii?

A pretinde că umanitatea se înșală în mișcările ei, că drumul evoluțiilor ei e greșit înseamnă a blasfemia Providența. Și totuși mișcările și evoluțiile acestea par uneori contradictorii, paradoxurile opuse se resping unul pe altul și, asemenea oscilațiilor unui pendul care tinde mereu spre un centru de gravitate, mișcările contrare nu sunt decât aparențe, adevăratele tendințe ale umanității aflându-se mereu pe linia dreaptă a progresului. Astfel, când abuzurile puterii au iscat revolta, lumea care nu poate fi oprită nici în sclavagism, nici în anarhie, așteaptă instaurarea unei noi puteri care va ține seama de libertatea protestelor sale și va domni în numele ei.

Această nouă putere ne-a fost dezvăluită de Paracelsus în admirabilele lui preziceri care ar putea părea făcute post factum, dacă un mare număr de pagini nu s-ar referi la viitor.

Viitorul nu poate fi eludat, cum nu mai poate fi reînviat trecutul, dar lumea se ținea întotdeauna de ceea ce este durabil; or, durabil este numai ceea ce se întemeiază pe natura lucrurilor. Instinctul popoarelor se conformează logicii ideilor și de două ori sufragiul universal, plasat între obscurantism și anarhie, a ghicit concilierea ordinii cu progresul și l-a numit pe Napoleon.

S-a spus că împăratul însuși n-a putut concilia libertatea cu ordinea și că, pentru a-și întemeia puterea, a interzis francezilor să se folosească de drepturile lor. S-a spus că ne-a făcut să uităm libertatea în numele gloriei și nimeni nu vede aici evidența contradicției. De ce gloria lui ar fi a noastră dacă noi nu eram decât sclavii lui? Cuvântul glorie n-are semnificație decât pentru oamenii liberi. Am consimțit disciplinei impuse de el și el ne-a dus la victorie: ascendentul geniului său era nervul puterii sale și dacă nu permitea nimănui să-l contrazică, avea pe deplin dreptul pentru că avea dreptate. „Statul sunt eu!“ putea spune împăratul, rezumând la rândul său toată forța republicană, evident, cu cât șeful lui avea mai multă autoritate, cu atât poporul francez era mai liber.

Ceea ce a făcut ca agonia lui Napoleon să fie înspăimântătoare, nu era regretul trecutului, nu poți regreta gloria care nu știe să moară,

ci faptul că lua cu el în mormânt viitorul lumii. „Oh! nu moartea, murmură el, viața mă ucide!“ Și ducându-și mâna la inimă: „Au înfipt aici un cuțit de măcelar și au răsucit fierul în rană!“

Apoi, după o clipă, în chiar clipa supremă în care viața se pierde și în care omul, iluminat interior de lumina altei lumi, simte nevoia să lase un ultim mesaj celor vii ca pe o învățătură și ca pe o moștenire, Napoleon a repetat de două ori aceste vorbe enigmatice: Capul armatei! Să fi fost o ultimă sfidare aruncată fantomei lui Petru cel Mare, un țipăt suprem de disperare sau o profeție privind destinele Franței? Lumea întreagă să i se fi părut în clipa aceea împăratului armonioasă și disciplinată, îndreptându-se spre cucerirea progresului și să fi dorit să rezume într-un cuvânt problema timpurilor moderne care avea să se decidă în viitor între Rusia și Franța: CAPUL ARMATEI!

Catolicismul și alianța lui cu papalitatea dădea mai multe șanse Franței în acel moment, oferindu-i o putere pe care anarhiștii o numesc decăzută, dar pe care Napoleon o aprecia mai mult decât pe o armată de trei sute de mii de oameni. Dacă Franța, așa cum voiau anarhiștii, s-ar fi coalizat în 1849 cu ingratitudea romanilor sau dacă ar fi lăsat Austria sau Rusia să restaureze tronul pontifical, destinul Franței s-ar fi încheiat, iar geniul ei, nedemn de împărat, trecând prin nord, ar fi împlinit în folosul slavilor frumosul vis al lui Petru cel Mare.

Pentru oamenii care-și imaginează absolutul în extreme, rațiunea și credința, libertatea și autoritatea, dreptul și datoria, munca și capitalul sunt ireconciliabile. Dar absolutul este admisibil în fiecare opinie separată pe cât e întregul conceput în fracțiile lui. Credința rezonabilă, libertatea autorizată, dreptul meritat pentru datoria împlinită, capitalul, fiu și părinte al muncii; iată, așa cum am mai spus-o, formulele absolutului. Și dacă vom fi întrebați care este centrul antinomiei, care este punctul fix al echilibrului, am răspuns deja că este chiar esența lui Dumnezeu în mod suveran liber și infinit de necesar.

Că forța centripetă și forța centrifugă sunt două forțe contrare, faptul nu poate fi pus la îndoială, dar că din aceste două forțe combinate rezultă echilibrul pământului, iată ce ar fi inutil și absurd să negăm.

Acordul rațiunii cu credința, a științei cu religia, a libertății cu autoritatea, a Verbului uman, într-un cuvânt, cu Verbul divin nu este mai puțin evident și noi am dovedit-o îndeajuns. Dar oamenii nu

consideră niciodată ca dovezi adevărurile pe care refuză să le audă, pentru că ele contrariază patimile lor oarbe. Demonstrației celei mai riguroase, vor răspunde întotdeauna prin dificultatea pe care tocmai ai rezolvat-o, iar dacă iei dovezile de la capăt, își vor pierde răbdarea și te vor învinui că te repeți.

Mântuitorul lumii spunea că vinul nou nu trebuie ținut în butoaie vechi și că nu se pune petec nou la o haină veche. Oamenii nu sunt decât reprezentanții ideilor și nu trebuie să ne mirăm dacă erorile încarnate în aceste idei resping adevărul cu dispreț și chiar cu mânie. Dar Verbul este în mod esențial creator și la fiecare nouă emisie a căldurii și luminii lui, înfloreste în lume o nouă umanitate. Epoca dogmei obscure și a orbirii intelectuale a trecut, dar nu vorbiți încă despre Soare bătrânilor orbi; chemați martori ochii care se deschid și așteptați să li se limpezească vederea pentru a le explica fenomenele luminii.

Dumnezeu a creat umanitatea, dar în umanitate, fiecare individ este chemat să se creeze pe sine ca ființă morală și, în consecință, nemuritoare. Retrăirea în umanitate, aceasta este speranța vagă pe care panteismul și misticismul revoluționar o lasă adeptilor; să nu moară niciodată în individualitatea lor morală și inteligentă, aceasta este prerogativa pe care revelația o asigură fiecăruia dintre copiii săi! Care dintre aceste două idei este mai consolatoare și mai liberală? Care dintre aceste două idei oferă moralității umane o bază mai sigură și mai sublimă?

Orice putere care nu-și are rațiunea ei proprie, apăsând asupra libertății fără să-i ofere garanții, nu este decât o putere oarbă și tranzitorie; autoritatea adevărată și durabilă este cea care se sprijină pe libertate, dându-i o regulă și ținând-o în frâu. Așa se obține absolutul în politică.

Orice credință care nu luminează și nu sporește rațiunea, orice dogmă care neagă viața inteligenței și spontaneitatea liberului arbitru, constituie o superstiție; adevărata religie este cea care se probează prin inteligență și se justifică prin rațiune, supunând-o unei ascultări necesare. Așa se obține absolutul în religie și filozofie.

Din ideea pe care oamenii și-au făcut-o despre Dumnezeu, s-au născut întotdeauna noțiunile de putere, fie temporală, fie spirituală, iar cuvântul care exprimă Divinitatea ființei, fiind formula absolutului, fie în revelație, fie în intuiție naturală, sensul care se dă acestui

cuvânt a constituit ideea dominantă a oricărei religii, a oricărei filosofii precum și a oricărei politici sau morale.

A concepe în Dumnezeu necesitatea fără libertate, înseamnă a construi o mașină infinită în care noi n-am fi, din păcate, decât roțile inteligente. A asculta sau a muri, acesta ar fi destinul nostru etern, a asculta de ceva care comandă fără să știe de ce: triști călători închiși în vagoanele unei formidabile locomotive târându-ne cu toată viteza spre prăpastie. Această doctrină panteistă, materialistă și fatală este absurditatea și calamitatea secolului nostru.

Legea supremă a libertății și a necesității, regizându-se și temperându-se una pe alta, domnește pretutindeni, guvernând orice faptă în care se revelează o virtute, o dreaptă putere sau o autoritate. Scoase din tenebrele decadentei și ridicate deasupra haosului barbariei de mâna lui Carol cel Mare, existau în lume papalitatea și imperiul, două puteri care se susțineau și se limitau una pe cealaltă. Papalitatea, depozitarea dogmei inițiatoare și civilizatoare, reprezenta libertatea care deținea cheile viitorului, împăratul, înarmat cu sabia, întindea deasupra turmei pe care o împingea înainte cărja pontifilor, brațul de fier al necesității, asigurând și ordonând mersul umanității pe calea progresului.

Să nu ne înșelăm: mișcarea religioasă a epocii noastre, începută de Chateaubriand, continuată de Lamennais și Lacordaire, nu este retrogradă și nu se ridică împotriva emancipării conștiinței umane. Umanitatea s-a revoltat împotriva excesului de misticism care, afirmând libertatea absolută a lui Dumnezeu fără să admită nici un fel de datorie, aneantiza dreptatea eternă și absorbea personalitatea omului într-o ascultare pasivă: Verbul uman, într-adevăr, nu se poate lăsa astfel devorat; dar patimile oarbe au încercat să împingă protestul la cealaltă extremitate, proclamând suveranitatea unică și absolută a individualismului uman. Ne aducem aminte de cultul rațiunii inaugurat la Notre-Dame și de septembriștii blestemând ziua sfântului Bartolomeu. Aceste excese au provocat repede oboseala și dezgustul; dar umanitatea n-a renunțat la ceea ce făcuse protestul ei necesar. Chateaubriand a adus la realitate atunci spiritele pe care le rătăcise calomniind Biserica. Le-a făcut să iubească religia pe care a dezvăluit-o umană și rezonabilă; lumea avea nevoie să se împace cu Mântuitorul ei, dar numai recunoscându-l ca pe o veritabilă ființă umană au acceptat să-l adore ca pe un Dumnezeu adevărat.

Ceea ce i se cere mai ales astăzi unui preot este caritatea, sublima expresie a *umanității divine*. Religia nu se mai mulțumește să ofere sufletului consolările lumii celeilalte, ea se simte chemată să ușureze aici suferințele săracului, să-l instruiască, să-l protejeze și să-l orienteze în truda lui. Știința economică îi vine în ajutor în opera ei de regenerare. Totul se desfășoară încă lent, dar oricum mișcarea s-a operat și Biserica, urmată de puterea temporală, va regăsi curând toată influența ei de odinioară pentru a predica lumii creștinismul desăvârșit în sinteza mesianică. Dacă Biserica ar fi negat realmente Verbul uman, dacă ea ar fi, în consecință, dușmană firească a oricărei libertăți și a oricărui progres, am privi-o ca pe o moartă și vom crede că se va întâmpla cu ea ceea ce s-a întâmplat cu sinagoga iudaică; dar, încă o dată, nu este așa și nici n-ar putea fi. Biserica, reflectând în alcătuirea ei imaginea lui Dumnezeu, poartă în ea dubla lege a libertății și autorității conținute, reglate și temperate una prin cealaltă. Într-adevăr, Biserica, menținând integritatea și stabilitatea dogmei, i-a dat de la un conciliu la altul, superbe dezvoltări. Printreeretici și disidenți, unii acuză ortodoxia de immobilism, alții îi reproșează neconținut inovațiile; toți sectarii, pentru a se separa de comunitatea ecleziastică, au pretextat dorința de a se reîntoarce la credințele și practicile Bisericii primitive.

Dacă li s-ar fi vorbit catolicilor din secolul al XV-lea sau filosofilor din secolul al XVII-lea de un acord necesar între libertatea de conștiință și autoritatea religioasă, între rațiune și credință, pe unii i-ar fi indignat, ceilalți ar fi râs amar. A vorbi despre pace și alianțe în toiul unei bătălii înseamnă, într-adevăr, a o nimeri prost și a vorbi degeaba.

Doctrinile al căror interpret sunt, pentru că le consider expresia cea mai avansată a aspirațiilor inteligenței umane în epoca în care trăim, doctrine presimțite deja de câțiva ani de un număr mic de spirite de elită, pot fi astăzi exprimate cu speranța de a fi bine primite; dar numai cu câteva luni mai înainte n-ar fi stârnit nici un fel de interes, nu și-ar fi găsit nici un fel de tribună sau ecou.

Pe atunci partidele extreme nu fuseseră încă obligate să abdice de la pretențiile lor în fața atotputerniciei unor evenimente providențiale și, în mijlocul unei bătălii înversunate, puteai cu greu să rămâi neutru; orice fel de concesie era considerată ca o adevărată trădare și oamenii, pe care nu-i părăsea niciodată spiritul dreptății, constrânsi

să-l caute separat și succesiv în cele două cauze învrăjbite, deveneau suspecti tuturor ca niște renegați sau ca niște transfugi. Când convingerile sunt destul de energice pentru a prefera independența conștiinței încurajărilor coteriilor, ești condamnat la singurătatea generatoare de neînțelegeri și neliniști. A rămâne izolat între două armate care se înfruntă nu înseamnă a fi expus tuturor loviturilor? A trece de pe un front pe altul nu înseamnă a fi proscris de amândouă? A alege una la întâmplare nu înseamnă a o trăda pe cealaltă?

Acestea sunt alternative sălbatice care au împins oameni ca Lamennais de la ultramontanism la iacobinism, fără ca să găsească nicăieri nici certitudine, nici răgaz ilustrul autor al lucrării *Cuvintele unui credincios*, îngrozit să vadă ridicându-se în fața lui anarhia și neantul sub masca socialismului și, negăsind în geniul său iritat nici o justificare a antinomiei care rănea, s-a întors până la Zoroastru, căutând în dogmele dezolante ale maniheismului o explicație a războiului etern între Amchaspand și Darvand.

Dar cei patru ani care au trecut au fost plini de învățăminte și revelații imense. Revoluția s-a explicat și s-a justificat încă o dată prin crearea unei autorități absolute și înțelegem acum că dualismul constituțional nu este altceva decât maniheismul în politică. Pentru a concilia libertatea și puterea trebuie ca ele să se sprijine una pe cealaltă și nu să fie învrăjbite una împotriva celeilalte.

Suveranitatea absolută întemeiată pe sufragiul universal, aceasta este de acum noțiunea unică a autorității veritabile, în religie, ca și în politică. Așa se vor putea constitui guvernele de drept uman, a doua formă a dreptului divin imprescriptibil în umanitate.

Prin înțelegerea adevărului și practica rezonabilă a binelui se eliberează nu numai indivizii, ci și popoarele. Asupra oamenilor cu sufletul liber tirania este impracticabilă; dar libertatea exterioară a oamenilor și a mulțimilor, interior aservite prejudecăților și viciilor, nu este decât o multiplicare și o complicație a tiraniei. Când majoritatea imbecilă stăpânește, minoritatea înțeleaptă este sclavă.

Trebuie deci cu multă grijă să distingem dreptul de fapt și principiul aplicării sale în politica Bisericii.

Biserica s-a ostenit întotdeauna să supună fatalitățile impulsurilor trupesti providenței spiritului; în numele libertății morale, ea ridică un dig împotriva spontaneității oarbe a aspirațiilor fizice, și dacă în zilele noastre ea nu ni s-a părut a simpatiza cu mișcarea

revoluționară, înseamnă că a simțit în maniera ei supraeminentă și infailibilă că libertatea nu era acolo.

Abuzurile posibile ale libertății fac necesară autoritatea: iar autoritatea nu are altă misiune în Biserica și în stat decât protejarea libertății ordonate a tuturor împotriva libertății dezordonate a câtorva. Cu cât autoritatea este mai puternică, cu atât protecția este mai sigură; iată de ce este necesară infailibilitatea Bisericii, iată de ce într-un stat bine guvernat forța trebuie să se supună legii. Ideea de libertate și cea de autoritate sunt indisolubil unite și se sprijină una pe cealaltă.

Tirania vechii lumi nu însemna decât libertatea absolută a câtorva, prejudiciind libertatea celorlalți. Evanghelia, impunând datorii regilor, ca și popoarelor, a înapoiat unora autoritatea care le lipsea și a garantat celorlalți o libertate întemeiată pe drepturi noi, cu certitudinea unui progres real și a perfecționării posibile a tuturor.

Dacă inteligența umană n-ar fi perfectibilă la ce ar servi, vă întreb, învățătura permanentă a Providenței și de ce s-ar mai manifesta revelația sub diferite forme succesive și din ce în ce mai aproape de perfecțiune? Natura avansează progresând în constituirea tuturor ființelor, desăvârșindu-și treptat capodoperele. Mișcarea este pretutindeni semnul vieții și, chiar dacă pare că se împlinește parcurgând un cerc, ea merge înainte mereu, nedezmintind niciodată mâna care a imprimat-o, chiar dacă revine asupra ei însăși.

Legea mișcării, dacă nu e reglată de Providență în cer și de o autoritate pe pământ, ar fi legea distrugerii și a morții, dar pe de altă parte, dacă rezistența care reglează mișcarea reușește s-o paralizeze dorind s-o oprească, atunci se întâmplă după cum urmează: ori mișcarea va sfârâma rezistența și va distruge autoritatea, ori autoritatea va aneantiza mișcarea și se va sinucide distrugându-și propria-i forță și viață.

Astfel iudaismul s-a distrus pe sine dorind să se opună expansiunii creștinismului care era consecința naturală și dezvoltarea necesară a dogmelor lui Moise și a promisiunilor profeților.

Catolicismul nu va imita iudaismul și nu se va opune marii sinteze mesianice pentru că Biserica catolică poartă în chiar numele ei promisiunea universalității, legându-l dinainte de Biserica viitorului. Roma și Constantinopolul nu-și vor disputa a doua oară imperiul lumii: unde se va manifesta Verbul acolo va fi pontiful Verbului.

Scaunul pe care-l va recunoaște supunerea lumii va fi acela al succesorului lui Iisus Hristos. Orice șef al unui nesemnificativ număr de disidenți, oricare i-ar fi pretextele și titlurile, nu va fi considerat în fața sufragiului universal al națiunilor decât un antipapă sau un sectar.

Reunirea celor două Biserici greacă și romană este, deci, marea revoluție religioasă și civilă care va schimba fața lumii; revoluția va fi rezultatul dezvoltării și propagării doctrinelor cabalistice în Biserică și societate.

În zadar ni se spune, abordând un aer temător, că Biserica, crezându-se perfectă, va refuza să primească legea progresului. Noi am răspuns acestei temeri printr-un pasaj hotărâtor din Vincent de Lerins; dar chestiunea este destul de importantă pentru a nu mai adăuga câteva puternice voci ale autorității.

Un savant pastor englez, recent convertit la catolicism, doctorul John Newman, a publicat cu câțva timp în urmă o lucrare, obținând o înaltă apreciere a autorității ecleziastice în care acesta dovedește că dezvoltarea dogmei și, în consecință, a inteligenței umane, a fost opera specială a catolicismului considerat ca principiu inițiator și conservator în explicarea și aplicarea teoremelor divine care sunt litera dogmei. Înainte de a-și susține teză, a stabilit existența progresului natural în toate lucrurile, dar mai ales în revelație. Iată cum se exprima acesta:

„Conform istoriei tuturor sectelor și a partidelor religioase, conform analogiei și exemplului Scripturii, putem conchide rezonabil că doctrina creștină admite dezvoltări categorice, legitime, reale, dezvoltări prevăzute de divinul ei autor.

Analogia generală a lumii fizice și morale confirmă această concluzie. „Lumea naturală și guvernarea ei, spune Butler, este un plan sau un sistem, nu un sistem fix, ci unul progresiv, un plan în care încercarea diverselor mijloace are loc mult timp înainte ca scopurile propuse să fie atinse. Schimbarea anotimpurilor, cultura fructelor pământului, chiar istoria unei flori poate fi o dovadă în acest sens; așa se întâmplă și cu viața umană. Vegetalele și animalele, cu toate că sunt în mod obligatoriu fasonate o dată, cresc treptat pentru a ajunge la maturitate; tot astfel, agenții rezonabili care însuflețesc trupurile aspiră în mod firesc spre caracterul care le este propriu prin achiziția gradată a cunoștințelor și experienței și printr-o lungă serie de acțiuni.“

Existența noastră nu este numai succesivă, cum ar trebui să fie în mod absolut necesar, ci și o stare a ființei noastre destinată de Creator pentru a pregăti o altă stare, tranzitorie și ea celei care-i succede. Adolescența vine după copilărie, tinerețea după adolescență și maturitatea după tinerețe. Oamenii nerăbdători vor să precipite totul, dar autorul naturii pare să nu opereze decât după o lungă deliberare, ajungând la scopurile propuse prin progrese succesive și lent împlinite... Dumnezeu operează în același fel în cursul Providenței sale naturale și în manifestarea religioasă, făcând ca un lucru să urmeze altuia, apoi acesta altuia, continuând mereu printr-o serie progresivă de mijloace care se întind dincolo și dincoace de privirea noastră mărginită. Legea nouă a creștinismului este reprezentată de legea naturii.

Într-una din parabolele sale, remarca doctorul Newman, Domnul nostru Iisus compara regatul cerului cu o sămânță de muștar pe care un om o seamănă în ogorul lui. Această sămânță este, într-adevăr, cea mai mică dintre toate semințele, dar când crește este cea mai înaltă dintre plante, transformându-se într-un copac; și, cum zice sfântul Marcu, *copacul are ramuri pe care se odihnesc păsările cerului*. Și, în continuare, în același capitol din sfântul Marcu: *Regatul lui Dumnezeu este asemenea unui om care aruncă sămânța în pământ. Fie că doarme sau veghează, ziua și noaptea, sămânța crește fără ca el să știe cum, pământul hrănind fructul din el însuși*. Aici este vorba mai degrabă de un element intim al vieții, fie principiu, fie doctrină, decât de o manifestare exterioară; trebuie să observăm că, după spiritul textului, caracterul spontan, ca și cel gradual aparțin creșterii. Descrierea progresului corespunde cu ceea ce am observat referitor la dezvoltare: nu este legat de voință, nici de vreo hotărâre, nici de vreo exaltare factice, nici de mecanismul rațiunii, nici măcar de o mare subtilitate a inteligenței, ci acționează prin forța lui nativă ale cărei expansiune și efect au loc într-un moment determinat. Fără îndoială, reflecția, până la un anumit punct, o dirijează și o modifică, apropiind-o de geniul particular al persoanelor, dar întotdeauna conform primei dezvoltări morale a spiritului însuși.

Este imposibil să se exprime mai limpede existența a două legi completându-se una pe cealaltă, deși opuse în aparență, aceea a necesității providențiale și aceea a libertății umane. Pentru oameni natura însăși este necesitatea care conține și fecundează elanurile Verbului

lor creator; Verbul care constituie în om asemănarea cu Dumnezeu și care se numește libertate!

Tactica ereticilor și a materialiştilor a fost dintotdeauna de a abuza de cuvinte pentru a perverti lucrurile; apoi de a acuza autoritatea de apostazie, când aceasta se răzbună, condamnând ei înșiși adevărurile rău interpretate chiar de ei și care le serveau de învățături.

Numiți libertate cea mai condamnabilă licență, numiți progres mișcarea cea mai involburată și mai subversivă; Biserica vă dezavuează și voi o acuzați cu amărăciune că e dușmana minciunii, și voi o știți bine: Iată de ce, dorind să perseverați în războiul pe care-l duceți împotriva ei, trebuie întotdeauna să mințiți: altfel, ați fi de acord cu ea și, de voie, de nevoie, ar trebui să-i îndurați puterea.

Iată ce se poate spune, în numele Bisericii, adversarilor ei de rea credință. Dar noi trebuie să răspundem aici unor obiecții mult mai serioase. Catolici sinceri, dar puțin luminați, legați mai degrabă de literă, decât de spiritul deciziilor pontificale, ne vor spune poate că în enciclicile cu privire la doctrinele abatelui de Lamennais, Roma a condamnat categoric ideile de libertate și progres.

Vom răspunde chiar prin termenii primei enciclice. Papa condamnă pe acei care, pentru a regenera Biserica, vor s-o facă în întregime umană, din divină cum e și în autoritate, și în principiu.

Deci, ceea ce judecătorul condamnă nu este afirmarea Verbului uman, ci negarea Verbului Divin. Biserica este aici în dreptul și în datoria ei. Roma a văzut principiul autorității sale spirituale atacat de operele ilustrului scriitor și dovada că nu se înșală este că domnul de Lamennais nu mai crede în acea atotputernicie morală al cărei apărător zelos și puternic a fost altădată; că el nu se mai supune deciziilor ei și că, făcând un singur pas retrograd, a sărit peste Biserică, creștinism și întreaga civilizație.

În ceea ce privește libertatea pe care Biserica o respinge, ea se referă la acea libertate care a vrut să-l detroneze pe papa Pius al IX-lea și care a adus Europa la marginea prăpastiei. Ce pot avea în comun libertatea fiilor lui Dumnezeu și cea a fiilor lui Cain?

Încă o dată, nu credem că Biserica romană va lăsa Bisericii din Orient inițiativa mișcării regeneratoare. Imobilitatea bărcii lui Petru, în mijlocul tumultului valurilor revoluționare nu reprezintă decât protestul divin în favoarea adevăratului progres.

Tot ceea ce se săvârșește în afara autorității se săvârșește în afara naturii, care este legea pozitivă a autorității eterne. Idealul uman poate

deci urma două căi opuse: luând-o înaintea științei printr-o intuiție pe care o va justifica mai târziu sau îndepărtându-se de știință prin halucinația pe care aceasta o condamnă. Prietenii dezordinilor, sufletele captive ale unui egoism brutal, temându-se de jugul științei și al disciplinei își iau întotdeauna halucinația drept ghid. Păgânismul a avut și el falșii lui mistici și iată de ce dogma filosofică a vechilor eleni s-a preschimbat în idolatrie; creștinismul a suferit și el la rândul lui de aceeași plagă și un ascetism inuman, antrenând ca reacție chietismul cel mai imoral, a calomniat adevărata pietate și a îndepărtat multe suflete de practicile religiei.

Unul din cei mai remarcabili fanteziști ai timpurilor noastre, paradoxalul P.-J. Proudhon, contrariat fiind într-o zi de domnul de Lamartine, aflat pe atunci la putere, a lansat împotriva poezilor una din acele cinice și elocvente diatribe pe care știa atât de bine să le alcătuiască. Nu avem la îndemână această pagină dispărută ca multe altele în vârtejul revoluției, dar ne aducem aminte cu câtă vervă prea celebrul visător declama împotriva poeziei și a visului; era înspăimântător de-a dreptul când reprezenta statul șovăielnic și pustiit, gata să înoate în sânge ca urmare a faptei unui chitarist pe care extazul propriei sale muzici îl împiedicase să audă imprecățiile, suspinele și hărăiturile! Iată, exclama el, ce înseamnă guvernarea poezilor! Apoi, încălzit de ideea lui, ca de obicei, conchidea că Nero era încarnarea completă a poeziei ridicate pe tronul lumii. A aprinde Roma în sunetele chitarei și a dramatiza astfel marea poezie a lui Virgiliu nu este oare o colosală, imperială și poetică fantezie? Orașului cezariilor pe care-l sacrifică astfel ca pe un decor necesar regizării versurilor sale, Nero voia să substituie o Romă nouă, aurită și alcătuită dintr-un singur palat!... Oh! dacă grandoarea curajului și temeritatea viselor prefacă sublimul în poezie, Nero era, într-adevăr, un mare poet! Dar nici domnul Proudhon și nici unul din șefii socialismului modern nu au dreptul să-l blameze.

Nero reprezintă pentru noi personificarea cea mai completă a idealismului fără autoritate și a licenței fără putere; este anarhia domnului Proudhon rezumată într-un singur om și așezată pe tronul universului; este absolutul materialistilor în voluptate, în curaj, în energie și în putere. Nici o natură mai dezordonată n-a îngrozit atât lumea cu năzbâtiile ei, iată ce înțeleg revoluționarii școlii domnului Proudhon prin poezie; dar noi nu gândim ca ei.

A fi poet înseamnă a crea, și nu a visa sau a minți. Dumnezeu a fost poet când a creat lumea, iar nemuritoarea lui epopee a fost scrisă cu stele. Științele au primit de la el secretele poeziei, pentru că ei i-au fost înmânate cheile armoniei. Numerele sunt poezii, căci ele cântă cu note întotdeauna adevărate, fermecând geniul lui Pitagora. Poezia care nu acceptă lumea așa cum a făcut-o Dumnezeu și care încearcă să-și inventeze o alta, nu este decât un delir al spiritelor tenebrelor: ea este acea poezie care iubește misterul și neagă progresul inteligenței umane. Ale ei să fie deci încântările ignoranței și falsele miracole ale teurgiei. Ale ei să fie despotismul materiei și capriciile patimilor! Ale acestei poezii, într-un cuvânt, să fie încercările mereu zadarnice, speranțele pierdute, vulturul și furia neputincioasă a lui Prometeu, în timp ce poezia supusă ordinii care-i garantează o libertate inviolabilă, va culege florile științei, va traduce armonia numerelor, va interpreta rugăciunea universală și va merge curând fie înaintea științei, fie pe urmele ei, dar mereu în preajmă și în lumina vie a Verbului, pe calea sigură a progresului.

Acest viitor apropiat al creștinismului, revigorat în izvorul revelației, adică în adevărurile importante ale magismului și ale cabalei, a fost presimțit de un mare poet polonez Adam Mickiewicz care a creat pentru această doctrină un nume nou, botezând-o Mesianism.

Numele ne place și-l adoptăm cu bucurie pentru că nu reprezintă ideea unei noi secte. Lumea s-a săturat de fărâmișări și vrajbe, ea tinde cu toate forțele ei spre unitate. Oare nu suntem și noi dintre cei care-și zic catolici, dar nu romani? Ceea ce constituie o contradicție dintre cele mai ridicole. Catolic înseamnă universal, or universalitatea nu este în mod obligatoriu și romană, Roma existând și ea în univers?

Secolul al XVIII-lea a văzut abuzurile religiei, dar n-a cunoscut și forța acestei religii pentru că nu i-a ghicit secretul. Înalta magie scapă incredulității și ignoranței pentru că se sprijină în mod egal pe știință și pe credință.

Omul este taumaturgul pământului și, prin Verbul său, adică prin cuvântul său inteligent, el dispune de forțele fatale. Strălucește și atrage asemenea astrelor; poate vindeca prin simpla atingere, printr-un semn, printr-un act de voință. Iată ceea ce Mesmer, înaintea noastră, a relevat lumii; iată secretul teribil îngropat cu atâta grijă în întunericul vechilor sanctuare. Ce pot dovedi pretensele

miracole ale omului dacă nu energia voinței sale și puterea magnetismului său? Abia acum putem spune cu adevărat că Dumnezeu este singurul Dumnezeu, poate că oamenii care fac minuni nu vor mai fi adorați. De altfel, sinteza tuturor dogmelor ne aduce la un singur symbolism, acela al cabalei și al magilor. Cele trei mistere și cele patru virtuți realizează triunghiul și pătratul magic. Cele șapte sacrameente manifestă puterile celor șapte genii sau ale celor șapte îngeri care, urmând textul *Apocalipsei*, stau veșnic în fața tronului lui Dumnezeu. Înțelegem acum matematicile sacre care multiplică de șaptezeci și două de ori divina tetragramă pentru a forma amprentecele celor treizeci și șase de talismane ale lui Solomon. Purtați prin studii profunde spre antica teologie a lui Israel, ne înclinăm în fața înaltelor adevăruri ale cabalei și sperăm că înțelepții israeliți vor recunoaște, la rândul lor, că nu au fost despărțiți de noi decât prin neînțelegerea unor cuvinte. Israel a luat din Egipt secretele sfînxului; dar n-a cunoscut crucea care în simbolurile primitive ale Egiptului magic reprezenta deja cheia cerului. Nu va întârzia s-o înțeleagă pentru că inima lui s-a deschis deja spre caritate. Țipătul de spaimă al creștinilor din Siria i-a emoționat pe copiii lui Moise și, în timp ce Abd-el-Kader proteja pe nefericiții noștri frați din Orient și-i apăra cu riscul vieții, o subscripție se deschidea la Paris prin grija avocatului israelit Cremieux.

Marea enigmă a secolelor de mult trecute, sfînxul după ce a făcut înconjurul lumii fără răgaz, s-a oprit la picioarele crucii, această altă mare enigmă; și, de optsprezece secole și jumătate, el o contemplă, meditând la ea.

„Ce este omul?” întreabă sfînxul crucea și crucea răspunde sfînxului întrebându-l. „Ce este Dumnezeu?”

De optsprezece secole bătrânul Asverus face și el înconjurul globului; și la sfârșitul veacurilor și începutul tuturor generațiilor, el se va afla în preajma crucii mute și a sfînxului imobil și tăcut.

Când va fi obosit de a merge mereu și de a nu ajunge niciodată, acolo se va odihni, iar sfînxul și crucea vor vorbi pe rând pentru a-l consola.

„Eu sunt rezumatul înțelepciunii antice, va spune sfînxul; eu sunt sinteza omului. Am o frunte gânditoare și sâni plini de iubire, am gheare de leu pentru luptă, o crupă de taur pentru muncă și aripi de vultur pentru a urca spre lumină. N-am fost înțeles în timpurile

cele de demult decât de orbul voluntar de la Teba, acest mare simbol al misterioasei ispășiri care trebuia să inițieze umanitatea în eterna dreptate; dar acum omul nu mai este fiul blestemat pe care o crimă originară să-l dea morții la Chyteron; tatăl a venit să ispășească și el, la rândul lui, crima fiului său; umbra lui Laius a gemut pentru chinurile lui Oedip; cerul a explicat lumii enigma mea pe cruce. Iată de ce tac, așteptând ca ea însăși să se explice în fața lumii: odihnește-te, Asverus, căci aici s-a încheiat dureroasa ta călătorie.“

„Eu sunt cheia înțelepciunii ce va să vină, va spune crucea; eu sunt semnul glorios al stauros-ului pe care Dumnezeu l-a fixat în cele patru puncte cardinale ale cerului, pentru a servi de dublu pivot universului.

Am explicat pământenilor enigma sfînxului, dând oamenilor rațiunea durerii, m-am hrănit din symbolismul religios realizând sacrificiul. Eu sunt scara însângărată pe care umanitatea urcă spre Dumnezeu și pe care Dumnezeu coboară spre oameni. Eu sunt arborele sângelui și rădăcinile mele îl absoarbe din întregul pământ pentru ca să nu se piardă, ci să rodească în ramurile mele fructele devotamentului și ale iubirii. Eu sunt semnul gloriei, pentru că eu am revelat onoarea; prinții pământului mă atarnă la gâtul eroilor. Unul dintre ei mi-a făcut un al cincilea braț pentru a mă transforma într-o stea. Poate că acel martir al gloriei și-a prevăzut sacrificiul și dorea ca, adăugând crucii încă un braț, să-și pregătească un căpătâi lui și lui Hristos. Îmi întind brațele egal în dreapta și în stânga și împart binecuvântările lui Dumnezeu între Magdalena și Maria; ofer mântuire păcătoșilor și celor dreți o nouă grație; îi aștept pe Cain și pe Abel pentru a-i împăca și a-i uni. Pot folosi drept punct de reunire a popoarelor și voi prezida la judecata de apoi a regilor; sunt chintesența legii, căci pe brațele mele scrie: credință, speranță, caritate. Eu sunt rezumatul științei pentru că pot explica viața umană și gândirea lui Dumnezeu. Nu tremura Asverus și nu te teme de umbra mea, crima poporului tău a devenit crima universului pentru că creștinii l-au crucificat și ei pe Mântuitor, l-au crucificat călcându-i în picioare doctrina comuniunii, l-au crucificat în persoana celor săraci, l-au crucificat blestemându-te pe tine și proscrindându-ți exilul; dar crima tuturor oamenilor îi va învălui în aceeași iertare; și tu, Cain umanitar, tu, fratele mai mare al celor pe care trebuia să-i răscumpere crucea, vino să te odihnești pe unul din brațele mele, plin încă

de sângele Mântuitorului! După tine va veni fiul celei de a doua sinagogi, pontiful legii noi, succesorul lui Petru; când națiunile îl vor proscribe ca pe tine, când nu va mai avea nici o coroană decât cea a martiriului, și când persecuția îl va face blând și dulce ca Abel cel drept, atunci Maria va reveni, femeia regenerată, mamă a lui Dumnezeu și a oamenilor; ea îi va împăca pe evreul rătăcitor cu ultimul dintre papi, apoi va reîncepe cucerirea lumii pentru a o dăruia celor doi copii ai ei. Iubirea va regenera știința binelui și a răului, arborele libertății umane. Imensele mele brațe vor umbri lumea întreagă și popoarele obosite se vor odihni la umbra mea. Roadele mele vor fi hrana celor tari și laptele copiilor; păsările cerului, adică acelea care trec cântând, purtate pe aripile inspirației sacre; se vor odihni pe brațele mele mereu tinere și încărcate de roade. Odihnește-te, deci, Asverus, în speranța acestui frumos viitor; aici s-a încheiat dureroasa ta călătorie.“

Atunci Evreul rătăcitor, scuturând țărâna de pe picioarele suferinde, va spune sfînxului: „Te cunosc de mult timp! Ezechiel te vedea altădată înhămat la acel car misterios care reprezenta universul și ale cărui roți înstelate se învâneau unele în altele; am săvârșit a doua oară destinul rătăcitor al orfanului din Cytheron, ca și el mi-am ucis tatăl fără să-l cunosc; când deicidul s-a săvârșit și am chemat asupra mea răzbunarea sângelui lui, m-am simțit eu însumi condamnat la orbire și exil. Te alung și te caut mereu, pentru că tu ești prima cauză a durerii mele. Dar tu călătoreai la fel de greu ca și mine și, pe căi diferite, trebuia, la capăt, să ajungem împreună; binecuvântat să fii, o geniu al vechilor înțelepți că m-ai adus la picioarele crucii!“

Apoi, adresându-se crucii, Asverus i-a spus, ștergându-și ultima lacrimă: „De optsprezece secole te cunosc, căci te-am văzut purtată de Hristos copleșit sub povara ta; am clătinat din cap și te-am batjocorit atunci pentru că nu știam să blestem, îi trebuia religiei mele anatema lumii pentru a o face să înțeleagă divinitatea celui acuzat; iată de ce am îndurat curajos optsprezece secole de ispășire, trăind și suferind în mijlocul generațiilor care mureau în jurul nostru, asistând la agonia imperiilor, pășind peste ruine și privind mereu neliniștit dacă nu cumva te-au răsturnat; dar, după toate convulsiile lumii, te vedeam mereu în picioare! Nu mă apropiam însă de tine, pentru că mai marii lumii te profanaseră încă o dată, făcând din tine ștreangul libertății sfinte! Nu mă apropiam de tine pentru că închiziția mi-a urcat frații pe rug în prezența imaginii tale; nu m-am apropiat

de tine pentru că nu-mi vorbeai, în timp ce falșii miniștrii ai cerului vorbeau în numele tău despre damnare și răzbunare, iar eu nu puteam asculta decât vorbele de milostenie și frăție! De aceea, imediat ce vocea ta a ajuns până la mine, mi-am simțit inima schimbată și conștiința mea s-a liniștit! Binecuvântată să fie ora salvatoare care m-a adus la picioarele crucii!“

Atunci o poartă se va deschide în cer având drept prag muntele Golgota, iar în fața porții umanitatea va vedea cu uimire crucea strălucitoare păzită de Evreul rătăcitor care își va lăsa la picioarele ei cârja călătoriilor sale și de sfînxul care-și va întinde aripile, cu ochii strălucitori de speranță, ca și cum ar fi gata să-și ia un nou avânt, transfigurându-se!

Iar sfînxul va răspunde întrebării crucii: „Dumnezeu este cel care triumfă împotriva răului punându-și fiii la încercare, el este cel care îngăduie durerea pentru că el este leacul etern; Dumnezeu este cel care este și în fața lui rău nu există.“

Iar crucea va răspunde enigmei sfînxului: „Omul este fiul lui Dumnezeu care devine veșnic prin moarte și care se eliberează prin iubirea inteligentă și victorioasă de timpul morții; omul este cel care trebuie să iubească pentru a trăi, iar el nu poate iubi dacă nu e liber; omul este fiul lui Dumnezeu și al libertății!“

Să rezumăm acum gândirea noastră. Omul, ieșit din mâinile lui Dumnezeu, este sclavul nevoilor și al ignoranței sale; el trebuie să se elibereze prin studiu și muncă. Atotputernicia relativă a voinței, confirmată de verb, îi face pe oameni cu adevărat liberi și de la știința vechilor magi trebuie ei să ceară secretele emancipării și forța vie a voinței.

Să aducem la picioarele copilului din Bethleem aurul, tămâia și mirul vechilor magi, acum când regii pământului par să-l trimită în iesle. Pontifii pot fi săraci, dar să țină cu putere într-o mână sceptrul științei, sceptrul regal al lui Solomon, iar în cealaltă cârja carității, cârja bunului Pastor și de abia atunci vor fi cu adevărat regi în această lume și în cealaltă!

INTRODUCERE

Prin valul tuturor alegoriilor hieratice și mistice ale vechilor dogme, prin întunecatele și bizarele probe ale tuturor inițierilor, sub pecetea tuturor scrierilor sacre, în ruinele de la Ninive și Teba, pe pietrele roase de vreme ale vechilor temple și pe fața înnegrită a sfinxului din Asiria sau Egipt, în picturile monstruoase sau miraculoase care traduc pentru credincioșii Indiei paginile secrete ale Vederlor, în ciudatele embleme ale vechilor cărți de alchimie, în ceremoniile de recepție practicate de toate societățile misterioase, regăsim urmele unei doctrine pretutindeni aceeași și pretutindeni ascunsă cu multă grijă. Filosofia ocultă pare a fi fost doică sau mamă adoptivă a tuturor religiilor, pârgăia secretă a tuturor forțelor intelectuale, cheia tuturor obscurităților divine și regina absolută a societății, în epocile în care era exclusiv rezervată educației preoților și regilor.

A domnit în Persia alături de magii care vor pieri într-o zi, așa cum pier stăpânii lumii, pentru că abuzaseră de puterea lor, ea a înzestrat India cu cele mai minunate tradiții și cu incredibilul lux al poeziei, al grației și al teroarei emblemelor; ea a civilizat Grecia în sunetele lirei lui Orfeu; ea ascundea principiile tuturor științelor și ale tuturor progreselor spiritului uman în curajoasele calcule ale lui Pitagora; fabula era plină de miracole, iar istoria, când se străduia să judece această putere necunoscută, se confunda cu fabula, ea clătina sau întărea imperiile prin oracole, tiranii pâleau la auzul numelui ei și stăpâneau toate spiritele prin curiozitate sau teamă. Acestei științe, spunea mulțimea, nimic nu-i este imposibil: ea comandă elementelor, cunoaște limbajul astrelor și dirijează mersul stelelor, luna, auzindu-i vocea, cade însângerată din cer, morții se ridică în mormintele lor, prefăcând în cuvinte fatale vântul nopții care le șuieră prin cranii. Stăpâna urii sau a iubirii, știința poate da după voie inimilor oamenilor paradisul sau infernul, ea dispune după bunul ei plac de toate formele și distribuie, după cum îi e voia, frumusețea sau urâtenia; schimbă rând pe rând, cu bagheta lui Circe oamenii în brute și animalele în oameni, dispune chiar de viață sau de moarte, poate

conferi adeptilor bogăția prin transmutația metalelor și nemurirea prin chintesența și elixirul compus din aur și lumină! Iată ce a fost magia de la Zoroastru până la Manu, de la Orfeu până la Apollonius din Thyana, când creștinismul pozitiv a învins, în sfârșit, frumoasele și gigantele aspirații ale școlii din Alexandria, îndrăznind să lovească public această filozofie cu fulgerele anatemei sale, făcând-o și mai ocultă și mai misterioasă ca niciodată.

De altfel, se răspândea pe seama inițiaților sau a adeptilor zvonuri ciudate și alarmante: oamenii aceștia erau pretutindeni învăluiți de o influență fatală: ucideau sau înnebuneau pe cei care se lăsau atrași de dulceața lor elocvență sau de prestigiul științei lor. Femeile pe care le iubeau ei se făceau strigoaice, copiii lor dispăreau în secrete locuințe nocturne și lumea vorbea în șoapte înfrigurate de sângeroase orgii și abominale festinuri. Se găsiseră oseminte în subteranele vechilor temple, se auziseră urlete în timpul nopții, grânele dispăreau când trecea magicianul.

Boli care sfidau arta medicinei apăreau în lume și aceasta se întâmpla, se spune, întotdeauna sub privirile veninoase ale adeptilor. În sfârșit, un tipăt universal de oprobriu se ridică împotriva magiei, al cărui nume devenise sinonim cu crima, iar ura omului de rând se formulă prin această decizie: „La rug cu magicienii“ tot așa cum se strigase cu câteva secole mai devreme:

„Creștinii să fie dați leilor!“

Or, mulțimile nu conspiră niciodată decât împotriva puterilor reale; ele nu știu ce este adevărul, dar simt instinctiv pe cel mai tare.

I s-a rezervat secolului al XVIII-lea sarcina de a râde de creștini și de magie, împăunându-se cu predicile lui Jean-Jacques Rousseau și minunile lui Cagliostro.

Și totuși, la temelia magiei stă știința, cum la temelia creștinismului stă iubirea; și în simbolurile evanghelice, vedem Verbul încarnat adorat în copilăria sa de cei trei magi pe care-i conduce o stea (ternarul și semnul microcosmosului), și primind de la ei aur, tămâie și mir: alt ternar misterios sub emblema căruia se ascund conținuturile alegorice ale celor mai vechi secrete ale cabalei.

Creștinismul deci n-a fost urât din pricina magiei, dar ignoranței umane îi e mereu teamă de necunoscut. Știința a fost obligată să se ascundă pentru a se apăra de agresiunile înverșunate ale unei iubiri oarbe; ea s-a învăluit în noi hieroglife, și-a disimulat eforturile,

și-a deghizat speranțele. Așa s-a creat jargonul alchimiei, spre continua decepție a omului de rând pofticios de aur, limba vie rămânând numai pentru adevărații discipoli ai lui Hermes.

Ciudat lucru! Există printre cărțile sacre ale creștinilor două opere pe care Biserica infailibilă n-a pretins a le înțelege, dar pe care nici n-a încercat să le explice: Profeția lui Ezechiel și *Apocalipsa*; două clavicule cabalistice rezervate fără îndoială în cer comentariilor regilor magi; cărți închise cu șapte peceti pentru credincioșii fideli și foarte clare pentru necredinciosul inițiat în științele oculte.

Mai există și o altă carte, dar aceasta, cu toate că e într-un anumit fel populară și poate fi găsită peste tot, este cea mai ocultă și mai necunoscută pentru că ea conține cheile tuturor celorlalte; e publică, dar publicul n-o cunoaște; nu este căutată acolo unde se află și se pierde timpul căutând-o acolo unde nu e, chiar dacă i se bănuie existența. Această carte, mai veche poate decât Cartea lui Enoch, n-a fost niciodată tradusă și e în întregime scrisă în caractere primitive, pe foi dispartate, ca tablele anticilor. Un savant distins le-a descoperit fără să-i observe nu neapărat secretul, ci vechimea și ciudățenia păstrării ei; un alt savant, de un spirit mai mult fantast decât judicios, a petrecut treizeci de ani studiind-o și a ajuns doar să-i bănuiască importanța. Este într-adevăr o operă monumentală și ciudată, simplă și puternică asemenea arhitecturii piramidelor, durabilă, în consecință, ca și ele; o carte care rezumă toate științele și ale cărei combinații infinite pot rezolva toate problemele; carte care-ți vorbește făcându-te să gândești, inspiratoare și regulatoare a tuturor concepțiilor posibile; capodoperă, poate, a spiritului uman și, în mod sigur, una din cele mai frumoase lucruri pe care ni le-a lăsat antichitatea; claviculă universală al cărei nume n-a fost înțeles și explicat decât de savantul iluminat Guillaume Postel; text unic ale cărui prime caractere au fermecat și extaziat spiritul religios al sfântului Martin și i-au redat mințile sublimului și nefericitului Swendenborg. Această carte, vom vorbi despre ea mai târziu, precum și explicația ei matematică și riguroasă va fi desăvârșirea și încoronarea conștiințioasei noastre munci.

Alianța originară a creștinismului cu științele magiei, după ce va fi bine demonstrată, nu va mai rămâne decât o descoperire de o mediocră importanță și nu ne îndoim că rezultatul unui studiu serios al magiei și al cabalei vor conduce spiritele serioase la reconcilierea, până acum privită ca imposibilă, a științei cu dogma, a rațiunii cu credința.

Am afirmat că Biserica, al cărei atribut special este deținerea cheilor, nu pretinde a le avea pe cele ale Apocalipsei sau ale viziunilor lui Ezechiel. Pentru creștini, și după părerea lor, claviculele științifice ale lui Solomon s-au pierdut, deși e sigur că, în domeniul inteligenței guvernate de Verb, nimic din ce este scris nu se pierde. Dispar lucrurile al căror sens s-a pierdut pentru oameni, cel puțin ca verb acestea se reîntorc atunci printre enigme și mistere.

De altfel, antipatia și chiar războiul deschis de Biserica oficială împotriva a tot ceea ce aparține domeniului magiei, un fel de sacerdoțiu personal și emancipat, țin de cauze necesare și inerente constituției sociale și ierarhice a sacerdoțiului creștin. Biserica ignoră magia, pentru că trebuie s-o ignore sau să moară, așa cum o vom dovedi mai departe, dar va recunoaște că misteriosul ei fondator a fost salutat în leagănul lui de cei trei magi, de ambasadorii hieratici ale celor trei părți ale lumii cunoscute și ale celor trei lumi analogice ale filosofiei oculte.

În Școala din Alexandria, magia și creștinismul și-au dat mâna sub auspiciile lui Ammonius Saccas și Platon. Dogma lui Hermes se află aproape în întregime în scrierile atribuite lui Dionisie Areopagitul. Synesius întocmește planul unui tratat al viselor, comentat mai târziu de Cardan, și compune imnuri care ar putea servi de liturghie în biserica lui Swedenborg, dacă o biserică iluminată s-ar putea bucura de o liturghie. Tot de această epocă de înflăcărare abstracțiuni și înverșunare logomahii trebuie legată domnia filosofică a lui Iulian, numit Apostatul, pentru că, în tinerețe, trecuse, în ciuda voinei lui, la creștinism. Toată lumea știe că Iulian a fost pe nedrept eroul unui Plutarh deplasat, el fiind de fapt, dacă se poate spune astfel, un Don Quijote al cavalerismului roman, dar ceea ce lumea nu știe este că Iulian a fost un iluminat și un inițiat de prim ordin; că el credea în unitatea lui Dumnezeu și în dogma universală a Trinității; într-un cuvânt el nu regreta decât magnificele simboluri și prea grațioasele imagini ale lumii vechi. Iulian nu era un păgân, ci un gnostic îmbibat de alegoriile politeismului grec și care a avut nenorocul să găsească numele lui Iisus Hristos mai puțin sonor decât cel al lui Orfeu. Împăratul a plătit pentru gusturile lui de colegian filosof și retor. Și după ce și-a oferit lui însuși spectacolul și plăcerea de a muri asemenea lui Epaminondas, cu frazele lui Cato, s-a bucurat din partea opiniei publice, în întregime creștinată, de anateme drept orații funebre și de un epitet batjocoritor drept ultimă celebritate.

Să trecem peste lucrurile și oamenii meschini ai imperiului târziu și să ajungem la evul mediu... Iată, luați această carte: citiți la pagina a șaptea, apoi așezați-vă haina pe care v-am întins-o cu ale cărei poale ne vom acoperi ochii... Capul ni se învârtă și ni se pare, nu-i așa, că pământul ne fuge de sub picioare? Țineți-vă bine și nu vă priviți... Amețeala trece, iată-ne ajunși. Ridicați-vă, deschideți ochii, dar nu faceți nici un semn și nu pronunțați nici un cuvânt creștin. Ne aflăm într-un peisaj din Salvator Rosa. Este un deșert chinuit care pare să se odihnească după furtună. Luna nu se vede pe cer; dar nu zăriți jucând stelute prin tufișuri? Nu auziți zburând în jurul vostru păsări gigantice care par să murmure, trecând, cuvinte ciudate? Să ne apropiem în tăcere de această răspântie printre stânci. Se aude o trompetă răgușită și funebră; torțe negre se aprind din toate părțile. O mulțime mare se îngheșuie în jurul unui jilț gol; lumea se uită și așteaptă. Brusc toți se închină, murmurând: „Iată-l! Iată-l! El este!“ Un prinț cu cap de țap se arată în salturi, urcă pe tron; se întoarce și arată mulțimii, aplecându-se, o față umană spre care se îndreaptă cu toții, purtând lumânări negre în mâini, pentru a-l saluta și îmbrățișa, după care prințul se ridică răsând strident și distribuind acoliților lui aur, instrucțiuni secrete, rețete oculte și otrăvuri. Între timp, se aprind focuri, în care lemnul de arin și feriga ard la un loc cu oasele și grăsimea torturaților. Druidese încoronate cu frunze de țelină și verbină sacrifică cu seceri de aur copii furati în timpul botezului și pregătesc oribile agape. Mesele sunt întinse; încep bacanalele; nimic nu lipsește cu excepția sării, simbolul înțelepciunii și al nemuririi. Vinul curge în valuri lăsând pete asemenea celor ale sângelui; cuvinte obscene și nebune mângâieri; iată întreaga adunare beată de vin, de crime, de dezmăț și cântece; se ridică în dezordine și aleargă să se prindă în infernale hore... Se arată toți monștrii legendelor, toate fantelele coșmarelor; enormi broscoi cântă la flaut în contratimp și suflă bătându-și coapsele cu labele; scarabei șchiopi se prind în joc, racii cântă la castaniete, crocodilii își fac din solzi chitare, elefanții și mamuții vin îmbrăcați în Cupidoni și-și ridică picioarele dansând. Apoi horele bete se risipesc... Fiecare dansator trage după el, urlând, o dansatoare descreierată... Lămpile și lumânările din ceară umană se sting fumegând în întuneric... Se mai aud ici, colo țipete, blesteme, hârâituri... Haide! treziți-vă și nu mai faceți semnul crucii: v-am adus acasă, sunteți în patul vostru. Puțin obosit, chiar

zdrobit, de această călătorie nocturnă, dar cel puțin ați văzut un lucru despre care toată lumea vorbește fără să știe; ați fost inițiat în teribile secrete, asemenea celor din peștera lui Trophonius; ați văzut sabatul! Vă mai rămâne acum, pentru a nu înnebuni, să vă mențineți într-o teamă salvatoare față de justiție și la o distanță respectuoasă de Biserică și rugurile ei!

Vreți să mai vedeți ceva mai puțin fantast, mai real și cu adevărat mai înfricoșător? Vă voi face să asistați la supliciul lui Jacques de Molay și al complicilor sau al fraților săi întru martiriu... Dar să nu vă înșelați, nu confundați pe vinovat cu nevinovatul. Templierii l-au adorat oare cu adevărat pe Baphomet? Adăugaseră oare o îmbrățișare umilitoare posteriorului țapului lui Mendes? Ce erau deci aceste societăți secrete și puternice care puneau Biserica și statul în pericol și ai cărei membri sunt uciși fără să fie măcar ascultați? Nu judecați nimic cu ușurință; sunt vinovați de o mare crimă: i-au lăsat pe profani să întrezărească sanctuarul anticei inițieri; au cules și împărțit între ei, pentru a deveni stăpânii lumii, roadele științei binelui și răului. Decizia care-i condamnă este mult mai veche decât tribunalul papei sau al regelui Filip cel Frumos. „Din ziua în care vei mânca acest fruct, vei fi lovit de moarte“, spusese chiar Dumnezeu, așa cum se vede în *Geneză*.

Ce se întâmplă în lume și de ce preoții și regii s-au înfiorat? Ce putere secretă amenință tiarele și coroanele? Iată câțiva nebuni care aleargă din țară în țară ținând ascunsă, se spune, piatra filosofală sub zdrențele lor. Pot schimba pământul în aur și n-au adăpost și pâine! Frunțile lor sunt aureolate de glorie și de un reflex al dezonoarei! Unul dintre ei a descoperit știința universală și nu știe cum să moară pentru a scăpa de tortura triumfului său: maiorcanul Raymond Lulle. Altul vindecă prin remedii fantastice boli imagine și dă primul o dezmințire categorică proverbului care constata ineficiența frecției la un picior de lemn; acesta este miraculosul Paracelsus, mereu beat și mereu lucid ca eroii lui Rabelais. Iată-l și pe Guillaume Postel care scrie, plin de naivitate, părinților Conciliului din Trento pentru că el găsise doctrina absolută, ascunsă de la începuturile lumii și se grăbea să le-o comunice. Conciliul nici nu bagă de seamă pe nebun, nu-l condamnă și trecu la examinarea gravelor chestiuni privind grația eficace și grația suficientă. Cel pe care-l vom vedea murind sărac și părăsit este Cornelius Agrippa, călugărul magician pe care omul de rând se încapățânează să-l considere cel mai mare vrăjitor pentru

că uneori era satiric și mistificator. Ce secrete duc ei toți acești oameni în mormânt? Și de ce sunt inițiați în acele teribile științe care sperie Biserica și societatea? De ce știu ceea ce alții ignoră? De ce ascund ceea ce alții ard să știe? De ce sunt investiți cu o putere teribilă și necunoscută? Științele oculte! Magia! Iată cuvinte care spun tot și care vă pot face să gândiți mai profund! *De omni re scibili et quibusdam aliis.*

Ce este magia? Ce reprezintă puterea acestor oameni atât de persecutați și atât de mândri? De ce, dacă erau atât de puternici, nu-și învingeau dușmanii? De ce, dacă erau smintiți și slabi li se făcea onoare de a fi atât de temuți? Există o magie, există o știință ocultă care posedă într-adevăr o putere operând minuni capabile să concureze miracolele religioase autorizate?

La aceste două întrebări vom răspunde printr-un cuvânt și printr-o carte. Cartea va fi justificarea cuvântului și cuvântul va fi *da*, există, mai există încă o magie puternică și reală; *da*, tot ceea ce povestesc legendele e adevărat; numai aici, și contrar a ceea ce se întâmplă de obicei, exagerările populare nu sunt numai alături, ci chiar mai puțin decât adevărul.

Da, există un secret formidabil, a cărui revelație a tulburat lumea, așa cum atestă tradițiile religioase din Egipt, rezumate simbolic de Moise la începutul Genezei. Acest secret conține știința fatală a binelui și răului, iar rezultatul lui, când e divulgat, înseamnă moartea. Moise îl reprezenta sub forma unui arbore plasat în centrul Paradisului terestru, în vecinătatea Arborelui Vieții pe care-l hrănește chiar cu rădăcinile lui. Cele patru fluvii misterioase își au izvoarele sub poalele acestui arbore, păzit de sabia de fier și de cele patru forme ale sfinxului biblic, Heruvimul lui Ezechiel... Trebuie să mă opresc, mă tem că am spus prea mult.

Da, există o dogmă unică, universală, nepieritoare, puternică precum rațiunea supremă, simplă ca tot ce este mare, inteligibilă ca tot ceea ce este universal și absolut adevărată, dogmă care le-a născut pe toate celelalte.

Da, există o știință care conferă omului prerogative în aparență supraumane; iată-le așa cum le-am găsit într-un manuscris ebraic din secolul al XVI-lea:

„Iată care sunt privilegiile și puterile celui care deține în mână sa dreaptă claviculele lui Schlomoh și în stânga ramura de migdal înflorit.

⌘ Aleph – Îl vede pe Dumnezeu față către față, fără să moară; și stă de vorbă familiar cu cele șapte genii care comandă cetele cerești.

⌘ Beth – Se află deasupra tuturor amărăciunilor și temerilor.

⌘ Ghimel – Domnește cu tot cerul și e servit de tot infernul.

⌘ Daleth – Dispune de sănătatea și viața lui și poate, de asemenea, dispune de sănătatea și de viața celorlalți.

⌘ He – Nu poate fi surprins de nenoroc, nici copleșit de dezastre, nici învins de dușmanii lui.

⌘ Vau – Cunoaște rațiunea trecutului, prezentului și viitorului.

⌘ Dzain – Deține secretul învierii morților și cheile nemuririi.

Acestea sunt cele șapte privilegii. Iată acum cele șapte care vin după ele.

⌘ Cheth – Găsește piatra filosofală.

⌘ Teth – Posedă medicina universală.

⌘ Jod – Cunoaște legile mișcării perpetue și poate demonstra cvadratura cercului.

⌘ Caph – Schimbă în aur nu numai metalele, ci și pământul și chiar necurăteniiile lui.

⌘ Lamed – Îmblânzește fiarele sălbatice și știe să rostească vorbe care opresc și vrăjesc șerpii.

⌘ Mern – Stăpânirea artei notorii pe care o dă știința universală.

⌘ Nun – Știe să vorbească savant despre toate lucrurile fără pregătire sau studiu.

Iată, în sfârșit, cele șapte puteri mai mici ale magului:

⌘ Samech – Cunoașterea adâncurilor sufletului uman chiar de la prima vedere și a misterelor inimilor femeilor.

⌘ Gnain – Poate obliga natura, când îi face plăcere să i se predea.

⌘ Phe – Previziunea acelor evenimente viitoare care nu depind de liberul arbitru superior sau de o cauză insesizabilă.

⌘ Tsade – Oferă pe loc și tuturor consolările cele mai eficiente și sfaturi salvatoare.

⌘ Coph – Învinge adversitățile.

⌘ Resch – Supune, îmblânzește iubirea și ura.

⌘ Schin – Deține secretul bogăției, stăpânind-o întotdeauna și nefiindu-i niciodată sclav. Știe să se bucure chiar de sărăcie și nu cade niciodată în abjecție, nici în mizerie.

⌘ Thau – Să adăugăm la acești trei septenari că înțeleptul guvernează elementele, potolește furtuna, vindecă bolnavii abia atingându-i și învie morții!

Dar sunt lucruri pe care Solomon le-a pecetluit cu tripla lui pecete. Inițiații știu, e de ajuns în privința celorlalți, n-au decât să rădă, să creadă, să se îndoiască, să amenințe sau să se teamă, ce pot toate acestea să intereseze știința sau pe noi!”

Acestea sunt, într-adevăr, rezultatele filosofiei oculte și nu ne temem de acuzația de nebunie sau de bănuiala de șarlatanism afirmând că toate acestea sunt niște privilegii reale.

Întregul nostru studiu asupra filosofiei oculte are drept scop s-o demonstreze.

Piatra filosofală, medicina universală, transmutația metalelor, cvadratura cercului și secretul mișcării perpetue nu sunt nici mistificări ale științei, nici visuri ale nebuniei, sunt termeni pe care trebuie să-i înțelegem în adevăratul lor sens, aceștia exprimând toate diversele întrebări ale aceluiași secret, diversele caractere ale aceleiași operații, pe care o vom defini, la un mod general, numind-o marea operă.

Există, de asemenea, în natură o forță mai puternică decât forța vaporilor și cu ajutorul căreia un om, care ar putea s-o stăpânească și s-o dirijeze, ar tulbura și schimba fața lumii. O forță cunoscută de antici: ea constă dintr-un agent universal a cărui lege supremă este echilibrul și a cărui direcție ține de marele secret al magiei transcendente. Prin direcționarea acestui agent se poate schimba chiar ordinea anotimpurilor, se pot produce în toiul nopții fenomene de lumină, se poate comunica într-o clipă de la un capăt la celălalt al pământului, și vedea, ca Apollonius, ce se întâmplă la marginea lumii; prin intermediul agentului se vindecă sau se lovește de la distanță, se dă cuvântului un succes și un răsunet universal. Acest agent, care abia dacă se zărește în tatonările lui Mesmer, este ceea ce în mod sigur adepții evului mediu numeau materia primă a marii opere. Gnosticii și-l reprezentau ca pe flăcările Sfântului Duh și pe el îl adora în ritualurile secrete ale sabatului sau templelor sub figura hieroglifică a lui Baphomet sau a țăpului androgen al lui Mendes. Vom demonstra totul.

Acestea sunt secretele filosofiei oculte, așa ne apare magia în istorie; s-o vedem acum în cărți și opere, în inițieri și ritualuri...

Cheia tuturor alegoriilor magice se află în foile pe care le-am semnalat și despre care credem că sunt opera lui Hermes. În jurul

acestei cărți, care poate fi numită cheia de boltă a oricărui edificiu al științelor oculte, se ordonează nenumăratele legende care sunt fie traducerea parțială, fie comentariul ei mereu reînnoit sub mii de forme diferite. Uneori, aceste fabule ingenioase se grupează armonios sub forma unei mari epopei caracterizând o epocă fără ca un popor să le poată explica. Astfel, dacă aruncăm doar o privire spre poezia misterioasă a Greciei, descoperim istoria fabuloasă a Lănei de Aur care rezumă, voalând, dogmele hermetice și magice ale lui Orfeu, iar sanctuarele din Egipt și India ne sperie cu rafinamentul lor, lăsându-ne încurcați în privința alegerii, în mijlocul atâtor bogății; ne grăbim apoi să ajungem la Tebaida, înfricoșătoarea sinteză a oricărei dogme actuale, trecute și viitoare, fabulă, am putea spune infinită, care atinge, ca zeul lui Orfeu, cele două capete ale ciclului uman. Ciudat lucru! Cele șapte porți ale Tebei, ferecate și atacate de șapte șefi care au jucat pe sângele victimelor lor, au același sens ca cele șapte peceti ale *Cărții Sacre* explicate de șapte genii și atacate de un monstru cu șapte capete după ce fusese deschisă de un miel viu și jertfit în cartea alegorică a sfântului Ioan! Originea misterioasă a lui Oedip, pe care-l găsim suspendat ca pe un fruct însângerat într-un arbore al Cytheronului amintește de simbolurile lui Moise și relatările din Geneză. Acesta luptă împotriva tatălui său și-l ucide fără să-l cunoască: înspăimântătoarea profeție a emancipării oarbe, lipsită de rațiune și știință; apoi ajunge în fața sfinxului! Sfinxul, simbol al simbolurilor, enigmă eternă pentru cel de rând, pedestalul de granit al științei înțelepților, monstrul devorator și tăcut care exprimă prin forma sa invariabilă dogma unică a marelui mister universal. Cum se poate schimba cuaternarul în binar explicat prin temar? Cu alte cuvinte, mai emblematic și mai obișnuite, care este acel animal care dimineața are patru picioare, două la prânz și trei seara? Filosofic vorbind, cum produce dogma forțelor elementare dualismul lui Zoroastru și îl rezumă în triada lui Pythagora și a lui Platon? Care este rațiunea ultimă a alegoriei numerelor, ultimul cuvânt al tuturor simbolismelor? Oedip răspunde printr-o teribilă și simplă vorbă ce ucide sfinxul: omul, aceste e cuvântul enigmei. Din nefericire, el n-a reușit să fie suficient de clar și curând și-a ispășit funesta și incompleta clarviziune printr-o orbire voluntară, apoi dispare în furtună ca toate civilizațiile care ghicesc fără să înțeleagă întreg misterul, acel cuvânt al enigmei sfinxului. Totul e simbolic și transcendent în această

gigantică epopee a destinelor omenesti. Cei doi frați inamici exprimă partea a doua a marelui mister, completat în mod divin de sacrificiul Antigonei, apoi războiul, ultimul război, frații inamici uciși unul după altul reprezintă tot atâtea alegorii care umplu de mirare pe cel ce pătrunde triplul sens hieratic. Eschil, comentat de Balanche, nu ne oferă o idee trainică, în ciuda mărețiilor primitive ale poeziei lui Eschil și a frumuseții cărții lui Ballanche.

Cartea secretă a inițierii antice n-a fost ignorată de către Homer care a trasat planul și principalele figuri pe scutul lui Ahile cu o precizie minuțioasă. Dar grațioasele ficțiuni ale lui Homer par mai curând să facă uitare simplele și abstractele adevăruri ale revelației primitive. Omul prinde formă și lasă ideea de uitare; semnele se multiplică, își pierd puterea; magia, de asemenea, se alterează și coboară cu vrăjitorii Tesaliei într-o profană încântare. Crima lui Oedip poartă în sine fructele morții, iar știința binelui și a răului erijează răul în divinitatea profanată. Oamenii, lumini palide, se refugiază în umbra substanței corporale: visul vidului pe care Dumnezeu l-a implantat le pare mai degrabă mai mare decât Dumnezeu însuși și astfel infernul este creat.

Dacă, în cursul acestei lucrări, ne vom folosi de cuvinte consacrate ca: Dumnezeu, cerul, Infernul, să se știe că suntem tot atât de departe de sensurile pe care le dau oamenii de rând, pe cât e inițierea de gândirea obișnuită; Dumnezeu pentru noi este Azothul înțelepților, principiul eficient și final al marii opere. Vom explica mai târziu partea de obscuritate a acestor termeni.

Să revenim la fabula lui Oedip. Crima regelui Tebei nu este aceea de a fi înțeles sfînxul, ci aceea de a fi stopat flagelul Tebei fără să fie destul de pur pentru a săvârși ispășirea în numele poporului său; curând ciurma va răzbuna moartea sfînxului, iar regele Tebei, obligat să abdice, se sacrifică manilor teribili ai monstrului care e mai viu și mai dovorator ca niciodată, acum că a trecut din domeniul forme în cel al ideii. Oedip a văzut ce este omul și și scoate ochii pentru a nu mai vedea ce e Dumnezeu. A divulgat jumătate din marele secret și, pentru a-și salva poporul, trebuie să ducă în exil și în pământ cealaltă jumătate a teribilului secret.

După colosala fabulă a lui Oedip ajungem la grațiosul poem Psyche al lui Apuleius care, în mod sigur, nu-i este inventator. Marele secret magic apare ici, colo în chipul unei uniuni misterioase

între zeu și o jalnică muritoare abandonată, singură și goală, pe o stâncă. Psyche nu trebuia să afle secretul regalității sale ideale și dacă și-ar fi privit soțul l-ar fi pierdut; Apuleius comentează și interpretează aici alegoriile lui Moise, dar Elohimii lui Israel și zeii lui Apuleius nu sunt ieșiți tot din sanctuarele de la Memphis și Teba? Psyche este sora Evei sau mai degrabă, o Evă spiritualizată. Amândouă vor să știe și și pierd inocența pentru a câștiga onoarea probei. Amândouă merită să coboare în Infern; una pentru a aduce de acolo cutia anticeii Pandore, cealaltă pentru a găsi și a zdrobi capul șarpelui, simbolul timpului și al răului. Amândouă comit crima pe care o va ispăși Prometeu vremurilor antice și Luciferul legendei creștine, unul eliberat, celălalt supus de Hercule și de Mântuitor.

Marele secret magic este, deci, lampa și pumnalul acestei Psyche, mărul Evei, focul sacru furat de Prometeu, sceptrul arzând al lui Lucifer, dar și crucea sfântă a Mântuitorului. Cel care abuzează de știință și o divulgă merită toate supliciile; cel care se folosește de știință, folosind-o și ascunzând-o este stăpânul absolutului.

Totul stă închis într-un cuvânt de patru litere: tetragamă evreilor, Azothul alchimistilor, acel Thot al ȣiganilor sau tarotul cabaliștilor. Acest cuvânt, exprimat în atâtea feluri, numește pe Dumnezeu pentru profani, omul pentru filosofi și oferă adeptilor esența științelor umane și cheia puterii divine; dar numai cel care înțelege necesitatea de a nu-l divulga niciodată știe să se folosească de el. Dacă Oedip în loc să omoare sfînxul, l-ar fi îmblânzit și înhămat la carul lui pentru a se reîntoarce la Teba, ar fi fost rege fără incest, calamități și exil. Dacă Psyche, prin supunere și mângâieri, l-ar fi convins pe Amor să se dezvăluie pe sine, ea nu l-ar fi pierdut. Amor este una din imaginile misterioase ale marelui secret și ale marelui agent pentru că exprimă în același timp o acțiune și o pasiune, vidul și plenitudinea, săgeata și rana. Inițiatii mă înțeleg, nu e nevoie să spun mai mult.

După miraculosul măgar de aur al lui Apuleius nu mai găsim epopei magice. Știința ucisă în Alexandria de fanatismul ucigașilor lui Hypatie, devine creștină sau mai degrabă se ascunde în vălurile creștine cu Ammonius, Synesius și pseudonimul autor al cărților lui Dionisie Areopagitul. În acele timpuri, miracolele îmbrăcau, pentru a fi admise, forma superstițiilor, iar știința folosea un limbaj neinteligibil. A fost reînviată scrierea hieroglifică, s-au inventat pantaclele și caracterele care rezumau o întreagă dogmă într-un semn, o serie

de aspirații și revelații într-un cuvânt. Care este scopul aspirațiilor științei? Se caută secretul marii opere, piatra filosofală, cvadratura cercului, medicina universală, formule care să-i salveze de persecuții și ură, fiind taxate drept smintite și care toate exprimau un aspect al marelui secret magic al poemului lui Dante, este împrumutat din cabală și a venit timpul să abordăm acest izvor uriaș și ascuns al filosofiei universale.

Biblia, cu toate alegoriile pe care le conține, nu exprimă decât într-o manieră incompletă și voalată știința religioasă a evreilor. Cartea despre care am vorbit și ale cărei caractere hieratice le vom explica, cartea pe care Guillaume Postel a numit-o *Geneza* lui Enoch, și care a existat cu siguranță înaintea lui Moise și a profeților, cartea a cărei dogmă, identică în fond cu cea a vechilor egipteni, își avea și ea ezoterismul și valurile ei. Când Moise vorbea poporului, ne spune alegoric cartea sfântă, își punea un vâl pe față pe care-l ridica dacă stătea de vorbă cu Dumnezeu; aceasta este cauza pretinselor absurdități ale Bibliei pe care s-a exersat atât verva satirică a lui Voltaire. Cărțile nu erau scrise pentru a reaminti mereu tradiția, fiind redactate în simboluri neinteligibile pentru profani. *Pentateuhul* și poeziile profeților nu erau de altfel decât cărțile elementare, fie ale dogmei, fie ale moralei sau liturghiei; adevărata filozofie secretă și tradițională n-a fost scrisă decât mai târziu, sub văluri încă și mai puțin transparente. Astfel a luat naștere o a doua Biblie necunoscută sau mai degrabă neînțeleasă de creștini; o adunătură, spun ei, de absurdități (și aici credincioșii, cufundați în aceeași ignoranță, vorbesc asemenea credincioșilor); un monument, spunem noi, care adună tot ceea ce geniul filosofic și religios a putut face sau imagina mai sublim; o comoară înconjurată de spini, diamant ascuns în piatră brută și obscură, lectorii au ghicit deja că am vorbit de Talmud.

Ciudat destin au avut evreii! Tapi ispășitori, martiri și salvatori ai lumii! Familie plină de forță, rasă curajoasă și dură, pe care persecuțiile au păstrat-o intactă, pentru că ea nu și-a îndeplinit încă misiunea! Tradițiile apostolice nu ne spun oare că după declinul credinței gentililor, salvarea trebuie să vină tot de la casa lui Iacob și că atunci evreul crucificat pe care-l adoră creștinii va lăsa imperiul în mâinile lui Dumnezeu, Tatăl său?

Ești copleșit de admirație când, pătrunzând în sanctuarul cabalei, descoperi o dogmă atât de logică, de simplă și, în același timp,

absolută. Unirea necesară a ideilor și semnelor; consacrarea realităților fundamentale prin caractere primitive; trinitatea cuvintelor, literelor și a numerelor; o filozofie simplă ca și alfabetul, profundă și infinită ca Verbul; teoreme mai desăvârșite și mai luminoase decât cele ale lui Pitagora; o teologie care poate fi rezumată pe cele zece degete; un infinit care încapă în căușul palmei unui copil; zece cifre și douăzeci și două de litere, un triunghi, un pătrat și un cerc; iată toate elementele cabalei. Principiile elementare ale verbului scris, reflex al celui Verb rostit care a creat lumea!

Toate religiile cu adevărat dogmatice s-au născut din cabală și s-au întors la ea; tot ceea ce e științific și grandios în visurile religioase ale tuturor iluminațiilor, Jacob Bohme, Swedenborg, sfântul Martin etc. este împrumutat din cabală, toate asociațiile masonice îi datorează secretele și simbolurile. Numai cabala consacră alianța între rațiunea universală și Verbul divin; ea stabilește, prin echilibrul celor două forțe opuse în aparență, balanța eternă a ființei; ea conciliază rațiunea cu credința, puterea cu libertatea, știința cu misterul: ea deține cheile prezentului, trecutului și viitorului!

Pentru inițierea în cabală nu e suficient să citești scrierile lui Reuchlin, Galatinus, Kircher sau Pico della Mirandola, trebuie să studiezi și să înțelegi pe scriitorii ebraici din colecția lui Pistorius, mai ales Sepher Jezirah, apoi filosofia iubirii a lui Leon Evreul. Trebuie, de asemenea, abordată marea cartea a Zorahului, citită atent în colecția din 1684, intitulată *Cabbala demudata*, tratatul de pneumatică cabalistică și acela al revoluției sufletelor; intrați apoi curajos în luminoasele tenebre ale corpului dogmatic și alegoric al Talmudului. Atunci îl vom putea înțelege pe Guillaume Postel și vom putea mărturisi în șoaptă că, în afara viselor sale premature și prea generoase de emancipare a femeii, celebrul și savantul iluminat putea să nu fi fost chiar atât de nebun pe cât pretind cei care nu l-au citit.

Am schițat rapid istoria filosofiei oculte, i-am indicat sursele și i-am analizat în puține cuvinte principalele cărți. Acest studiu nu se referă decât la știință; dar magia, sau mai degrabă, puterea magică se compune din două lucruri: o știință și o forță. Fără forță știința nu înseamnă nimic, sau mai degrabă devine un pericol. A nu oferi științei decât forță, aceasta era legea supremă a inițiaților. Astfel, marele revelator a zis: „Regatul lui Dumnezeu suferă de violență, dar violenții îl încântă. Poarta adevărului este încuiată ca sanctuarul

fecioarei; trebuie să fii bărbat pentru a intra. Toate miracolele sunt promise credinței, dar ce este credința, dacă nu curajul voinței care nu șovăie în întuneric, înaintând spre lumină și învingând toate obstacolele!“

Nu voi repeta aici istoria vechilor inițieri; cu cât erau mai periculoase și mai teribile, cu atât erau mai eficiente: astfel, lumea avea pe atunci bărbați pentru a o guverna și a o instrui. Artă sacerdotală și artă regală constau mai ales în probe de curaj, de discreție și voință. Era un noviciat asemănător celui al preoților atât de nepopular în zilele noastre, cunoscuți sub numele de iezuiți, și care ar mai guverna și acum lumea dacă ar fi avut un cap adevărat înțelept și inteligent.

După ce ne-am petrecut viața căutând absolutul în religie, în știință și în justiție, după ce ne-am învățat în cercul lui Faust, am ajuns la prima dogmă și la prima carte a umanității. Acolo ne-am oprit, acolo am găsit secretul atotputerniciei umane și a progresului infinit, cheia tuturor symbolismelor, prima și ultima dintre toate dogmele. Și am înțeles ce vrea să spună acest cuvânt atât de repetat în Evanghelie: regatul lui Dumnezeu.

A oferi un punct fix drept sprijin pentru activitatea lui Dumnezeu, înseamnă a rezolva problema lui Arhimede, realizând modul de întrebuințare a faimoasei sale pârgii. Iată ce au făcut prin intermediul marelui și incomunicabilului secret mării inițiatori care au cutremurat lumea. Pentru a-și apăra, de altfel, noua sa tinerete, Phoenixul nu mai apare în ochii lumii decât după ce și-a consumat rămășițele și dovezile vieții sale anterioare. De aceea Moise i-a omorât în deșert pe toți cei care văzuseră Egiptul și misterele sale; de aceea sfântul Pavel a ars la Efes toate cărțile tratând despre științele oculte, de aceea, în sfârșit, Revoluția franceză, fiica marelui Orient lovit și al cenușii templurilor, spoliază bisericile și blasfemiază alegoriile cultului divin. Dar toate dogmele și toate renașterile proscrisu magia și aruncă misterele în foc sau le lasă uitării. Orice cult sau filozofie care vine pe lume este mezinul umanității și nu poate supraviețui decât omorându-și mama; de aceea șarpele simbolic se învârtă în cerc devorându-și coada; este necesar, pentru rațiunea de a fi, a oricărei plenitudini un vid, a oricărei măreții un spațiu, a oricărei afirmații o negație; aceasta este realizarea eternă a alegoriei păsării Phoenix.

Doi savanți iluștri m-au precedat pe drumul pe care merg, dar ei au trecut noaptea și erau lipsiți de lumină. Vreau să-i numesc pe

Volney și pe Dupuis, pe acesta din urmă mai ales, a cărui imensă erudiție n-a produs decât o operă negativă. N-a văzut în originea tuturor cultelor decât astronomia, luând astfel ciclul simbolic drept dogmă și calendarul drept legendă. Un singur lucru i-a lipsit: cunoașterea veritabilei magii care se află în secretele cabalei. Dupuis a trecut prin anticele sanctuare ca profetul Ezechiel prin câmpiile pline de oseminte și n-a înțeles decât moartea, neștiind cuvântul care adună virtuțile celor patru vânturi ale cerului și care poate ridica un popor viu din acest imens osuar, strigând vechilor simboluri: „Ridicați-vă! Luați o nouă formă și umblați!“

A venit timpul să încercăm a face, plini de îndrăzneală, ceea ce nimeni n-a mai făcut înaintea noastră. Dorim, asemenea lui Iulian, să restabilim templul, și nu credem că vom dezminți astfel o înțelepciune pe care o adorăm și pe care Iulian însuși ar fi fost demn s-o adore dacă învățații plini de ură și fanatism ai vremii lui i-ar fi permis s-o înțeleagă. Templul pentru noi are două coloane; pe una dintre ele creștinismul și-a scris numele. Nu dorim să atacăm creștinismul, vrem doar să-l explicăm și să-l desăvârșim. Inteligența și voința și-au exercitat alternativ puterea în lume; religia și filosofia mai luptă încă în zilele noastre și până la urmă se vor pune de acord. Creștinismul a avut drept scop provizoriu, prin supunere și credință, o egalitate supranaturală sau religioasă între oameni, imobilizarea inteligenței prin credință, pentru a oferi un punct de sprijin virtuții care distrusese aristocrația științei sau mai degrabă înlocuise această aristocrație deja distrusă. Filosofia, dimpotrivă, s-a ostenit pentru a-l readuce pe om, prin libertate și rațiune, la inegalitatea naturală și pentru a substitui, întemeind domnia industriei, abilitatea virtuții. Niciuna din aceste două acțiuni n-a fost complexă și suficientă, niciuna n-a condus omenirea la perfecțiune și fericire. Visăm acum și aproape că nu îndrăznim să sperăm, la o alianță între aceste două forțe primate mult timp ca adversare; există și o rațiune în această dorință: cele două puteri ale sufletului uman nu se mai opun una celeilalte, așa cum sexul bărbatului nu se mai opune celui al femeii, fără îndoială, sunt diferite, dar dispozițiile lor, contrare în aparență, nu vin decât din aptitudinea lor de a se întâlni și a se uni.

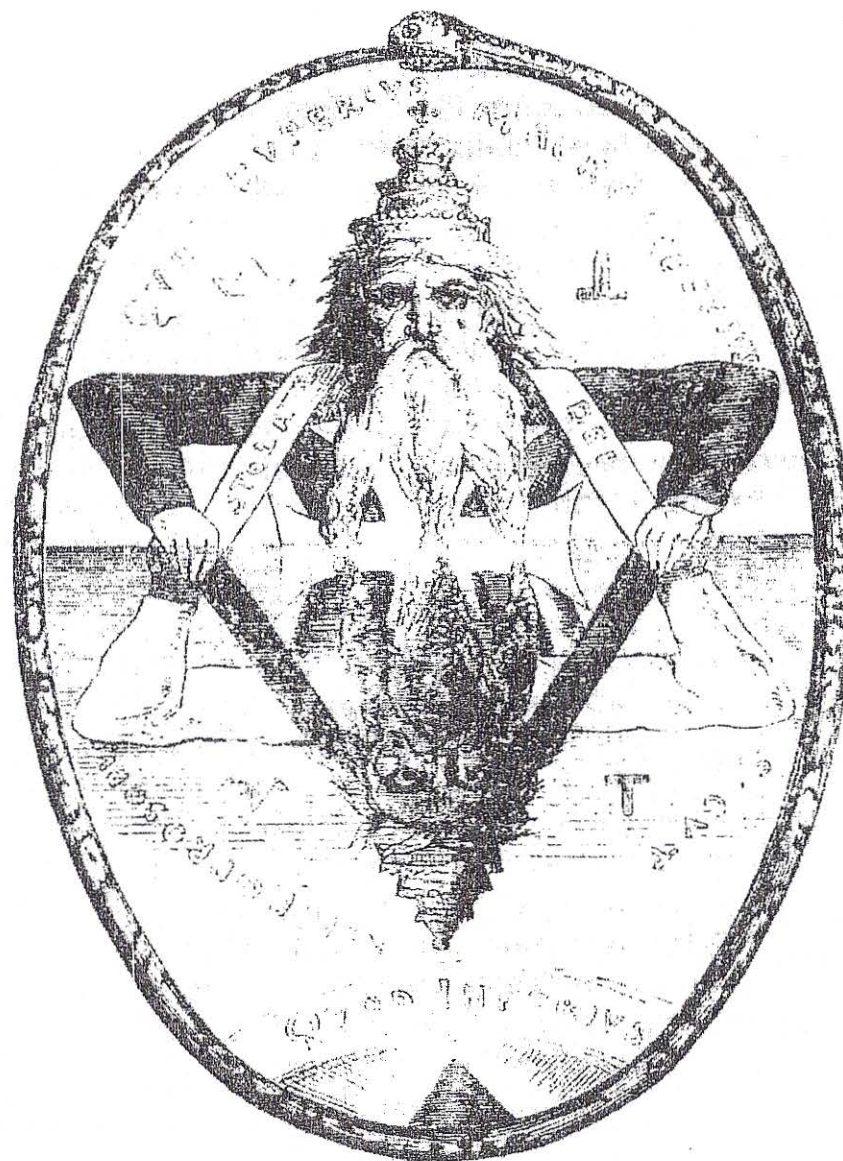
— Nu este vorba deci decât de o soluție universală a tuturor problemelor?

Fără îndoială, pentru a explica piatra filosofală, mișcarea perpetuă, secretul mării opere și medicina universală. Vom fi taxați de

nebunie, asemenea divinului Paracelsus sau de șarlatanism, asemenea marelui și nefericitului Agrippa. Dacă rugul lui Urban Grandier s-a stins, au rămas proscritiile tăcerii sau ale calomniei. Nu le înfruntăm, ne resemnăm. Am tipărit această carte pentru noi și credem că, a sosit timpul să fie rostit cuvântul, el se va rosti prin el însuși, prin noi sau prin alții. Rămânem deci liniștiți în așteptare.

Lucrarea noastră cuprinde două părți: în prima parte stabilim dogma cabalistică și magică în întregul ei, a doua e consacrată cultului, adică magiei ceremoniale. Una e ceea ce vechii înțelepți numeau claviculă, cealaltă ceea ce oamenii mai numesc și acum carte de vrăji. Numărul și subiectul capitolelor care-și corespund în cele două părți, n-au nimic arbitrar și se găsesc indicate în marea claviculă universală căreia îi dăm pentru prima oară explicația completă și satisfăcătoare. Fie ca această operă să-și aleagă drumul pe care-l va dori ea și să devină ceea ce Providența va voi; ea s-a făcut și noi o credem durabilă pentru că e puternică asemenea cu tot ceea ce este rezonabil și conștiincios.

Éliphas Lévi

I N A

RECIPIANDARUL

DISCIPLINA
ENSOPH
KETER

Când un filosof a luat drept temei pentru o nouă revelație a înțelepciunii umane acest raționament: „Gândesc, deci exist“, a schimbat într-un anumit fel, și fără știrea lui, urmând revelația creștină, noțiunea antică de Ființă Supremă. Pentru Moise, Ființa Ființelor spunea: „Eu sunt cel care sunt“, omul lui Descartes spunea: „Eu sunt cel care gândesc“ și, cum a gândi înseamnă a vorbi interior, omul lui Descartes poate spune asemenea Dumnezeului sfântului Ioan evanghelistul. „Eu sunt cel în care se află și prin care se manifestă Verbul“, *In principio erat verbum*.

Ce este un principiu? Principiul este temeiul cuvântului, rațiunea de a fi a verbului. Esența verbului se află în principiu: principiul este ceea ce este; inteligența este un principiu care vorbește.

Ce este lumina intelectuală? Este cuvântul. Ce este revelația? Este cuvântul. Ființa este principiul, cuvântul este mijlocul, iar plenitudinea sau dezvoltarea și perfecționarea ființei este scopul: a rosti înseamnă a crea.

Dar a spune: „Gândesc, deci exist“ înseamnă a extrage consecința din principiu și recente contradicții stărnite de un mare scriitor (Lamennais) au dovedit suficient imperfecția filosofică a acestei metode. Eu sunt, deci există ceva, ni se pare a fi o bază primitivă și simplistă a filosofiei experimentale.

Eu sunt, deci ființa există.

Ego sum qui sum: iată prima revelație a lui Dumnezeu în om și a omului în lume și, de asemenea, prima axiomă a filosofiei oculte.

אֵלֶּהָ אֵשֶׁךְ אֵלֶּהָ

Ființa este ființa

Această filozofie are drept principiu ceea ce este și nu are nimic ipotetic, nici hazardat.

Hermes Trismegistul își începe admirabilul simbol cunoscut sub numele de Tabla de smarald prin această triplă afirmație: „Este adevărat, este în mod cert adevărat, este adevărul adevărat.“ Astfel, adevărul confirmat prin experiență în fizică, certitudinea desprinsă de orice fel de adaos de greșală în filozofie, adevărul absolut indicat prin analogie în domeniul religiei sau al infinitului, acestea sunt primele necesități ale adevăratei științe și ceea ce numai magia poate acorda adeptilor săi.

Dar, mai înainte de toate, cine ești tu, tu, cel care ții această carte în mâini și te pregătești s-o citești?...

Pe frontispiciul unui templu pe care antichitatea îl dedicase Dumnezeului luminii se poate citi o inscripție conținând următoarele cuvinte: „Cunoaște-te pe tine însuși“.

Același sfat îl dau oricărui om care vrea să se apropie de știință.

Magia pe care cei vechi o numeau *sanctum regnum*, sfântul regat sau regatul lui Dumnezeu, regnum Dei, nu e făcută decât pentru preoți și pentru regi: sunteți rege, sunteți preot? Sacerdoțiul magiei nu este unul de rând și regalitatea ei nu are nimic de împărțit cu prinții lumii acesteia. Regii științei sunt preoții adevărului și domnia lor rămâne neștiută mulțimii, ca și sacrificiile și rugăciunile lor. Regii științei sunt acei oameni care cunosc adevărul și pe care adevărul i-a făcut liberi, conform promisiunii categorice a celui mai înalt dintre inițiați.

Omul care este sclavul pasiunilor sale sau ale prejudecăților acestei lumi nu va putea fi inițiat, nu va reuși niciodată atât timp cât nu se va reforma; acesta nu va putea fi un adept pentru că adept înseamnă cel care a ajuns prin voința și operele sale.

Omul căruia îi plac ideile lui și îi e teamă să nu le piardă, cel căruia îi e frică de noile adevăruri și nu e dispus să se îndoiască de nimic, admitând mai degrabă totul la întâmplare, acela trebuie să închidă cartea care este inutilă și periculoasă pentru el; va înțelege pe dos și va fi tulburat și chiar cutremurat dacă o va înțelege bine.

Dacă țineți la ceva mai mult pe lume decât la rațiune, adevăr și dreptate, dacă voința vă este nesigură și șovăitoare, fie în bine, fie în rău, dacă logica vă sperie și adevărul vă face să roșiți, dacă vă simțiți lezat când sunt atacate greșelile bine înrădăcinate, condamnați

această carte și preferați-vă, necitind-o, că ea nu există pentru voi, dar n-o descrieți ca periculoasă: secretele pe care le revelează vor fi înțelese de un număr mic de oameni și cei care le vor înțelege nu le vor dezvălui. A arăta lumina păsărilor de noapte înseamnă a o ascunde, pentru că ea le orbește devenind pentru ele mai întunecată decât întunericul nopții. Voi vorbi deci clar, voi spune totul și am ferma convingere că numai inițiații sau cei care sunt demni de a fi vor citi totul și vor înțelege ceva.

Există o știință adevărată și una falsă, o magie divină și una infernală, adică mincinoasă și întunecată; trebuie s-o revelăm pe una și s-o denunțăm pe cealaltă; trebuie să distingem magicianul de vrăjitor și pe adept de șarlatan.

Magicianul dispune de o forță pe care o cunoaște, vrăjitorul abuzează de ceea ce nu cunoaște.

Diavolul, dacă este permis într-o carte de știință să folosim acest cuvânt atât de blamat și vulgar, diavolul se supune magicianului, vrăjitorul se supune diavolului.

Magicianul este suveranul pontif al naturii, vrăjitorul nu e decât profanatorul acesteia.

Vrăjitorul este pentru magician ceea ce superstițiosul și fanaticul este pentru omul cu adevărat religios.

Înainte de a merge mai departe, să definim limpede magia.

Magia este știința tradițională a secretelor naturii care ne vine de la magi.

Prin intermediul acestei științe, adeptul este investit cu un fel de atotputere relativă putând să acționeze într-un mod suprauman, adică depășind dimensiunea comună a oamenilor.

Iată de ce mai mulți adepți celebri ca Hermes Trismegistul, Osiris, Orfeu, Apollonius din Thiana și alții, periculos sau necuviincios să-i numim, au putut fi adorați și invocați după moarte ca niște zei. Iată de ce alții, urmând fluxul și refluxul opiniei publice care provoacă capriciile succesului, au devenit stâlpii Infernului sau aventurieri suspecti, precum împăratul Iulian, Apuleius, vrăjitorul Merlin și arhivrăjitorul, cum era numit în vremea lui, ilustrul și nefericitul Cornelius Agrippa.

Pentru a ajunge la *sanctum regnum*, adică la puterea și știința magilor, patru lucruri sunt indispensabile: o inteligență luminată de studiu, un curaj pe care să nu-l oprească nimic, o voință pe care nimic

să n-o înduplece și o discreție pe care nimic să n-o corupă sau s-o îmbete.

A ști, a îndrăzni, a vrea, a tăcea: iată cele patru verbe ale magiei înscrise în cele patru forme simbolice ale sfinxului. Aceste patru verbe se pot combina în patru feluri, explicându-se astfel de patru ori unul pe altul¹.

Pe prima pagină a cărții lui Hermes, adeptul este reprezentat cu capul acoperit de o vastă pălărie care, având borul rabatabil, îi poate ascunde toată fața. Ține o mână ridicată spre cer căruia pare să-i comande cu bagheta, cealaltă se odihnește pe piept; în fața lui se află principalele simboluri sau instrumente ale științei, pe altele le ascunde în tolba lui de scamator. Trupul și brațele formează litera Aleph, prima din alfabet pe care evreii au împrumutat-o de la egipteni, vom reveni mai târziu asupra acestui simbol.

Magul este cel pe care cabaliștii evrei îl numeau cu adevărat microscop, adică creatorul lumii mici. Prima știință magică fiind cunoașterea de sine, prima între operele științei, cea care le include pe toate celelalte, fiind principiul marii opere, este creație de sine: cuvântul are nevoie de explicație.

Rățiunea supremă fiind singurul principiu invariabil și, în consecință, nepieritor, pentru că schimbarea înseamnă moarte, inteligența care aderă și într-un fel se identifică acestui principiu, devine și ea invariabilă și, în consecință, nepieritoare. Se înțelege că, pentru a adera invariabil la rațiune, trebuie să devii independent de toate forțele care provoacă prin mișcarea fatală și necesară alternativele vieții și ale morții. A ști să suferi, să te abții și să mori, acestea sunt primele secrete care ne ridică deasupra durerii, a pozelor senzuale și a spaimii de neant. Omul care caută și găsește o moarte glorioasă crede în nemurire și umanitatea întreagă crede odată cu el și pentru el, căci ea îi ridică altare și statui ca un semn al vieții eterne.

Omul nu devine regele animalelor decât domesticindu-le, altfel devine victima sau sclavul lor. Animalele reprezintă patimile noastre, forțele instinctive ale naturii.

Lumea este un câmp de bătălii în care libertatea înfruntă forța inerției, opunându-i forța activă. Legile fizice sunt morile a căror sămânță ești tu, dacă nu știi să fii morarul.

1. A se vedea jocul de tarot.

Ești chemat să fii regele aerului, apei, pământului, focului; dar pentru a stăpâni aceste patru animale ale simbolismului, trebuie să le învingi și să le înlănțui.

Cel care aspiră să devină un înțelept și să cunoască marea enigmă a naturii trebuie să fie moștenitorul și spoliatorul sfinxului; îi trebuie un cap de om pentru a stăpâni cuvântul, aripi de vultur pentru a cuceri înălțimile, crupă de taur pentru a ara adâncurile și gheare de leu pentru a-și face loc la dreapta, la stânga, în față și în spate.

Tu, care vrei să te inițiezi, ești la fel de savant ca Faust? Ești nepăsător ca Iov? Nu, nu-i așa? Dar poți să fii dacă vrei! Ai învins vârtejul gândurilor încâlcite? Ai renunțat la șovăială și capricii? Nu accepți plăcerea decât atunci când o vrei, și nu o vrei decât atunci când trebuie? Nu, nu-i așa? Sau nu e întotdeauna așa? Dar poate fi dacă vrei.

Sfinxul nu are numai cap de om, are și sâni de femeie; știi să rezisti la atracțiile unei femei? Nu, nu-i așa? Și aici râzi, răspunzându-mi și laudându-te cu slăbiciunea ta morală pentru a glorifica în tine forța vitală și materială. Fie, îți dau voie să aduci un ornagiu măgarului lui Sterne sau Apuleius, că măgarul avea merite, sunt întrutotul de acord, era consacrat lui Priap ca și țăpul zeului lui Mendes. Să-l lăsăm acolo unde e și să aflăm numai dacă el e stăpânul tău sau tu poți să fii stăpânul lui. Numai cel care a învins iubirea de voluptate poate cu adevărat stăpâni voluptatea iubirii. A o putea folosi și a te abține, înseamnă a-ți dubla puterea. Femeia te înlănțuie prin dorințele tale; fii stăpânul dorințelor tale și vei înlănțui femeia.

Cea mai mare injurie care i se poate aduce unui bărbat este să-l faci laș. Ce este un laș?

Lașul este cel care nu se îngrijește de demnitatea lui morală, pentru a se supune orbește instinctelor naturii.

În prezența pericolului, într-adevăr, e firesc să ne fie frică și să încercăm să fugim: de ce ar fi o rușine? Pentru că onoarea ne învață să preferăm datoria înaintea atracțiilor și temerilor noastre. Ce este, din acest punct de vedere, onoarea? Este presentimentul universal al imoralității și aproximarea mijloacelor care pot conduce la ea. Ultima victorie pe care omul o poate obține asupra morții este să învingă gustul vieții, nu prin disperare, ci printr-o speranță mai înaltă, inclusă în credință, în tot ceea ce este frumos și cinstit în asentimentul întregii lumi.

A învăța să te învingi înseamnă a învăța să trăiești, iar austeritățile stoicismului erau o zadarnică ostentație a libertății.

A ceda forțelor naturii înseamnă a urma curentul vieții colective, înseamnă a fi sclavul cauzelor secunde.

A rezista naturii și a o îmblânzi înseamnă a-ți construi o viață personală și nepieritoare, înseamnă a te elibera de vicisitudinile vieții și ale morții.

Orice om care este gata să moară decât să abjure adevărul și dreptatea este cu adevărat viu, pentru că în sufletul lui e cu adevărat nemuritor.

Toate inițierile antice aveau drept scop de a găsi sau de a forma asemenea oameni.

Pitagora își exersa discipolii prin tăcere și abținere de tot felul; în Egipt recipiandarii erau puși la încercare prin patru elemente; în India, se știe la ce prodigioase austerități se condamnau fahirii și brahmanii pentru a ajunge în regatul liberei voințe și a independenței divine. Toate chinurile ascetismului sunt împrumutate din vechile mistere și ele au dispărut pentru că inițiatorii nu mai găseau discipoli în inițiere, iar directorii de conștiință au devenit de-a lungul timpului ignoranți și vulgari, orbii s-au plictisit să-i urmeze pe orbi și nimeni n-a mai vrut să suporte probe care nu duceau decât la îndoielă și disperare; drumul luminii s-a pierdut.

Pentru a face ceva trebuie să știi ce vrei să faci sau cel puțin să ai încredere în cineva care știe. Dar cum să-mi risc viața la întâmplare și să urmez aiurea pe cel care nici el nu știe unde merge?

Pe calea înaltelor științe nu trebuie să te angajezi cu temeritate, ci odată pornit trebuie să înaintezi ori să mori. A te îndoi înseamnă a înnebuni, a te opri înseamnă a cădea, a da înapoi înseamnă a te arunca într-o prăpastie.

Tu deci, care ai început lectura acestei cărți, dacă vrei să înțelegi și s-o urmezi până la capăt, ea va face din tine un monarh sau un smintit. Deci poți să faci cu acest volum ce vrei, nu vei putea nici să-l disprețuiești, nici să-l uiți. Dacă ești curat, el îți va fi lumina, dacă ești puternic, îți va fi arma; dacă ești sfânt, îți va fi religia, dacă ești înțelept, ea îți va ordona înțelepciunea.

Dar dacă ești rău, cartea aceasta va fi pentru tine ca o torță infernală, îți va scormoni în piept sfâșiindu-l ca un pumnal; va rămâne în amintire ca o remușcare; îți va umple imaginația de himere

și te va conduce prin nebunie la disperare. Ai vrea să râzi și nu vei face decât să scâncești pentru că această carte va fi pentru tine ca pila din fabulă pe care un șarpe încearcă s-o roadă și nu reușește decât să-și sfărâme dinții.

Să începem acum seria de inițieri.

Am spus că revelația este Verbul. Verbul, într-adevăr, sau cuvântul este vâlul ființei și semnul caracteristic al vieții. Orice formă este vâlul unui Verb pentru că ideea mamă a Verbului este unica rațiune de a fi a formelor. Orice figură este un caracter, orice caracter aparține și se întoarce la Verb. Iată de ce vechii înțelepți, al căror organ era Trismegistul, și-au formulat dogma lor unică în acești termeni:

„Ceea ce este deasupra se află și dedesubt, și ceea ce este jos este și sus“.

Cu alte cuvinte, forma este proporțională ideii, umbra este măsura corpului, calculată în relație cu raza luminoasă. Teaca este la fel de adâncă pe cât e sabia de lungă, negația este proporțională afirmației contrare, producția este egală cu distrugerea în mișcarea care conservă viața și nu există în spațiu un punct care să nu fie centrul unui cerc a cărui circumstanță să nu crească și să nu se extindă la infinit în spațiu.

Orice individualitate este deci infinit perfectibilă pentru că moralul este analogic ordinei fizice și pentru că neputând concepe un punct care să nu se dilate, să nu crească și să nu lumineze într-un cerc, din punct de vedere filosofic, infinit.

Ceea ce se poate spune despre sufletul întreg se poate spune și despre fiecare facultate a lui, luată separat.

Inteligența și voința omului sunt instrumente de o dimensiune și de o forță incalculabile.

Dar inteligența și voința au drept auxiliar și instrument o facultate puțin cunoscută și a cărei atotputernicie ține exclusiv de domeniul magiei; vorbesc de imaginație pe care cabaliștii o numeau *diafanul* sau *translucidul*.

Imaginația e, într-adevăr, ca un ochi al sufletului și în ea se schițează și se păstrează formele și prin ea vedem reflexele unei lumi invizibile, ea este oglinda viziunilor și aparatul vieții magice: prin ea ne vindecăm de boli, influențăm anotimpurile, despărțim moartea de cei vii și reînviem morții pentru că ea exaltă voința și-i dă putere asupra agentului universal.

Imaginația determină forma copilului în pântecul mamei și fixează destinul oamenilor; ea dă aripi contagiunii și orientează armele într-un război. Sunteți în pericol într-o bătălie? Credeți-vă imbatabili ca Ahile și veți învinge, spune Paracelsus. Frica afrage gloanțele și curajul le întoarce din drum. Se știe că oamenii amputați se plâng adesea de membrele pe care nu le mai au. Paracelsus opera pe sânge viu obținând rezultatele unei sângerări; vindeca durerile de cap de la distanță operând pe fire de păr; el o luase, prin știința unității imagine și a solidarității totul cu părțile, cu mult înaintea teoriilor sau experiențelor celebrilor magnetizatori. Vindecările lui erau miraculoase și a meritat să i se adauge la numele de Theophrast Bombast pe acela de Aureola Paracelsus, însoțit de epitetul divin!

Imaginația este instrumentul *adaptării Verbului*.

Imaginația aplicată rațiunii este geniul.

Rațiunea este una, cum geniul este unul în multiplicitatea operelor sale.

Există un principiu, există un adevăr, o rațiune, o filozofie absolută și universală.

Ceea ce este în unitate considerat ca principiu se reîntoarce la unitatea considerată ca scop.

Unul este în unul, adică totul se află în tot.

Unitatea este principiul numerelor, dar și principiul mișcării și în consecință viața.

Orice corp uman se rezumă în unitatea unui singur organ care este creierul.

Toate religiile se rezumă în unitatea unei singure dogme care este afirmarea ființei și a egalității cu sine însăși și care-i constituie valoarea matematică.

Nu există decât o dogmă în magie, iat-o: vizibilul este manifestarea invizibilului sau, cu alte cuvinte, Verbul perfect este în lucrurile apreciabile și vizibile în proporție exactă cu lucrurile inapreciabile simțurilor și invizibile ochilor.

Magul ridică o mână spre cer și o coboară pe cealaltă spre pământ, spunând: „Sus, imensitatea! Jos, tot imensitatea; imensitate egal imensitate“. Acestea sunt adevăruri în lucrurile vizibile ca și în cele invizibile.

Prima literă a alfabetului limbii sfinte, aleph, א, reprezintă un om care ridică o mână spre cer și o coboară pe cealaltă spre pământ.

Aceasta este expresia principiului activ al oricărui lucru: creația în cer corespunde atotputerniciei Verbului aici jos. Această literă este ea singură un pentaclu, adică un caracter exprimând știința universală.

Litera **N** poate suplini semnele sacre ale macrocosmosului și microcosmosului, ea explică dublul triunghi masonic și steaua strălucitoare în cinci colțuri; căci Verbul este unul, iar revelația este una; Dumnezeu, dându-i omului rațiunea, i-a dat cuvântul; și revelația, multiplă în formele sale, dar una în principiu, se află întreagă în Verbul universal, interpret al rațiunii absolute.

Acesta este și sensul cuvântului *catolicism*, atât de prost înțeles și, care, în limba hieratică modernă înseamnă *infaibilitate*.

Dacă rațiunea absolută convinge o societate întreagă să creadă irezistibil în cuvântul unui copil, acest copil va fi infailibil față de Dumnezeu și față de lumea întreagă.

Credința nu este altceva decât încrederea rezonabilă în această unitate a rațiunii și în universalitatea Verbului.

A crede înseamnă a dobândi ceea ce nu știi încă, dar despre care rațiunea ne asigură înainte de a ști sau cel puțin înainte de ziua în care o vom recunoaște.

Absurzi sunt, deci, filosofii care spun: „Nu pot crede în ceea ce nu știu“.

Bieții oameni! Dacă ai ști, ai mai avea nevoie să crezi?

Dar pot crede la întâmplare, fără nici o rațiune?

– Nu, firește! Credința oarbă și aventuroasă este superstiție și nebunie. Trebuie să credem în cauzele în a căror existență rațiunea ne obligă să credem după mărturia efectelor cunoscute și apreciate de știință.

Știința! Cuvânt mare și mare problemă!

Ce este știința?

Vom răspunde acestei chestiuni în al doilea capitol al cărții de față.

2 a B

COLOANELE TEMPLULUI

CHOCMAH

DOMUS

GNOSIS

Știința este posesiunea absolută și completă a adevărului.

Înțelepții tuturor timpurilor au tremurat în fața acestui cuvânt absolut și teribil: le-a fost teamă să-și abroge primul privilegiu al Divinității, atribuindu-și știința, și s-au mulțumit, în locul verbului *a ști*, cu acela care exprimă cunoașterea, și în locul cuvântului *știință* au adoptat pe acela de *gnosă*, care exprimă numai ideea de cunoaștere prin intuiție.

Ce știe omul cu adevărat? Nimic și totuși nu-i este permis să ignore chiar totul.

Cunoașterea presupune binarul; celui care cunoaște îi trebuie un obiect cunoscut.

Binarul este generatorul societății și al legii; este, de asemenea, numărul gnosei. Binarul este unitatea multiplicându-se prin ea însăși pentru a crea; iată de ce simbolurile sacre o creează pe Eva din coasta lui Adam.

Adam este tetragrama umană rezumată în jod-ul misterios, imaginea falusului cabalistic. Adăugați la acest jod numele ternar al Evei și veți forma numele lui Jehova, tetragramă divină, cuvântul cabalistic și magic prin excelență:

יהיה

pe care preotul în templu îl pronunța Jodcheva.

În acest fel, unitatea completă în fecunditatea ternarului, formează cu el cuaternarul care este cheia tuturor numerelor, a tuturor mișcărilor și a tuturor formelor.

Pătratul, învârtindu-se în jurul lui însuși, produce cercul egal cu el însuși, aceasta fiind cuadratura cercului pe care mișcarea circulară a celor patru unghiuri egale o obține, învârtindu-se în jurul aceluiași punct.

„Ceea ce este sus, spune Hermes, egalează ceea ce este jos“; iată binarul servind de măsură a unității; și relația de egalitate între sus și jos, iată din ce se formează ternarul.

Principiul creator este falusul ideal; și principiul creator este cteisul formal.

Insertia falusului vertical în cteisul orizontal formează stauros-ul gnosticilor sau crucea filosofică a masonilor. Astfel încrucișarea celor două dă patru, care, mișcându-se, determină cercul cu toate gradele sale.

☰ este omul; ☷ este femeia; 1 este principiul; 2 este verbul; A este activul; B este pasivul; unitatea este Bohas; binarul este Jakin.

În triagramele lui Fohi, unitatea este yang; binarul este yin.

Bohas și Jakin sunt numele celor două coloane simbolice străjuind poarta principală a templului cabalistic al lui Solomon.

Cele două coloane explică în cabală toate misterele antagonismului, fie natural, fie religios, și, pe deasupra, lupta generatoare între bărbat și femeie: după legea naturii, femeia trebuie să reziste bărbatului, iar el trebuie s-o farmece sau s-o supună.

Principiul activ caută principiul pasiv, plinul e îndrăgostit de gol. Botul șarpelui atrage coada și învârtindu-se în jurul ei, fuge de sine, urmărindu-se în același timp pe sine.

Femeia este creația bărbatului, iar creația universală este femeia primului principiu.

Când ființa principiu a devenit creatoare, ea a alcătuit un jod sau un falus și pentru a-i face loc în plinul lumii increate a trebuit să sape un cteis, sau un adânc de umbră, egal cu dimensiunea determinată de dorința sa creatoare și atribuită de ea unui jod ideal al luminii strălucitoare.

Acesta este limbajul misterios al cabaliștilor în Talmud și, din cauza ignoranței și a răutății celui de rând, ne este imposibil să o explicăm sau s-o simplificăm mai mult.

Ce este deci creația? Este casa Verbului creator. Ce este cteisul? Este casa falusului.

Care este natura principiului activ? Acela de a răspândi. Care este natura principiului pasiv? Să adune și să fecundeze.

Ce este bărbatul? El este inițiatorul, cel care sfășie, ară și seamănă.

Ce este femeia? Ea este formatoare, cea care reunește, stropește și recoltează.

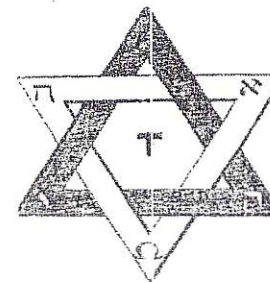
Bărbatul face războiul, femeia aduce pacea; bărbatul distruge pentru a crea, femeia construiește pentru a conserva; bărbatul este revoluția, femeia este împăcarea; bărbatul este tatăl lui Cain, femeia este mama lui Abel.

Ce este înțelepciunea? Este împăcarea și uniunea celor două principii, este blândețea lui Abel dirijând energia lui Cain, este bărbatul urmând potolitele inspirații ale femeii, destrăbălatul învins de legitima căsătorie, este energia revoluționară îmblânzită și domesticită de ordine și pace, este orgoliul supus iubirii, știința recunoscând inspirațiile credinței.

Atunci știința umană devine înțeleaptă pentru că este modestă și se supune infailibilității rațiunii universale, deprinsă prin iubire sau prin caritatea universală. Ea se poate numi atunci gnoză, știind că nu se poate încă lăuda cu perfecțiunea științei.

Unitatea nu se poate manifesta decât prin binar; unitatea în sine și ideea de unitate fac deja doi.

Unitatea macroscopului se revelează prin cele două puncte opuse ale celor două triunghiuri.

Unitatea umană se completează la dreapta și la stânga. Omul primitiv este androgin. Toate organele corpului uman sunt dispuse câte două, cu excepția limbii, a buricului, a nasului și jod-ului cabalistic.

Divinitatea, una în esența ei, posedă două condiții esențiale ca bază fundamentală a ființei sale: necesitatea și libertatea.

Legile rațiunii supreme sunt indispensabile întru Dumnezeu și reglează libertatea care este în mod necesar rezonabilă și înțeleaptă.

Pentru a face lumina vizibilă, Dumnezeu a inventat umbra.

Pentru a da prilej adevărului să se manifeste, a făcut posibilă în-doiala.

Umbra este căușul luminii, iar posibilitatea greșelii este necesară pentru manifestarea temporală a adevărului.

Dacă platoșa lui Satan n-ar fi oprit lancea lui Mihail, puterea îngerului s-ar fi pierdut în vid sau ar fi trebuit să se manifeste printr-o distrugere infinită, dirijată de sus în jos.

Și dacă piciorul lui Mihail n-ar fi oprit ascensiunea Satanei, acesta l-ar fi detronat pe Dumnezeu sau, mai degrabă, s-ar fi pierdut pe el însuși în adâncurile înălțimilor.

Satan este deci necesar lui Mihail ca pedestalul statuii, iar Mihail este necesar Satanei ca frâna locomotivei.

În dinamica analogică și universală nu te sprijini decât pe ceea ce rezistă.

Astfel universul este legănat de două forțe care-l mențin în echilibru: forța care atrage și forța care respinge. Aceste două forțe există în fizică, în filozofie și religie. În fizică produc echilibrul, în filozofie critica, în religie revelația progresivă. Cei vechi și-au reprezentat acest mister prin lupta între Eros și Anteros, prin lupta lui Iacob cu îngerul, prin echilibrul muntelui de aur pe care-l țin legat, cu șarpele simbolic al Indiei, zeii de o parte și demonii de cealaltă.

Se mai află figurat, de asemenea, de caduceul lui Hermanubis, de cei doi Heruvini ai arcei, de cei doi sfincși ai carului lui Osiris, de cei doi Serafini, cel alb și cel negru.

Realitatea lui științifică este demonstrată de fenomenele polarității și de legea universală a simpatiilor și antipatiilor.

Discipolii lipsiți de inteligență ai lui Zoroastru au divinizat binarul fără să-l raporteze la unitate, separând astfel coloanele templului și voind să-l sfășie pe Dumnezeu. Binarul în Dumnezeu nu există decât prin temer. Dacă veți concepe absolutul ca doi, va trebui imediat să-l concepeți ca trei, pentru a regăsi principiul unitar.

Iată de ce elementele materiale analoage elementelor divine se concep ca fiind patru, se explică numai ca doi și nu există în final decât ca trei.

Revelația este binară, orice Verb este dublu și-l presupune pe doi.

Morala care rezultă din revelație este fondată pe antagonism, care este consecința binarului. Spiritul și forma se atrag și se resping precum ideea și semnul, precum adevărul și ficțiunea. Rațiunea supremă implică dogma comunicându-se inteligențelor finite, iar dogma, trecând din domeniul ideilor în cel al formelor, participă la două lumi și are în mod necesar două sensuri care vorbesc succesiv sau deodată, fie spiritului, fie trupului.

Astfel, în domeniul moral există două forțe: una care atentează, cealaltă care reprimă sau ispășește. Aceste două forțe sunt figurate în *Geneză* de personajele tipice ale lui Cain și Abel.

Abel îl oprimă pe Cain prin superioritatea lui morală; Cain, pentru a se elibera, își immortalizează fratele, ucigându-l, devenind victima propriei sale viclenii. Cain nu-l putea lăsa pe Abel să trăiască, iar sângele lui Abel nu-l mai lasă pe Cain să doarmă.

În *Evanghelie*, tipul lui Cain este înlocuit prin cel al fiului risipitor, căruia tatăl său îi iartă totul pentru că se întoarce după ce îndurase foarte mult.

În Dumnezeu există milă și dreptate; pentru cei dreپți trebuie dreptate și pentru păcătoși milă.

În sufletul lumii care este agentul universal, există un curent de iubire și un curent de mânie.

Acest fluid ambiant penetrând toate lucrurile, această rază desprinsă din gloria Soarelui și fixată prin greutatea atmosferei și prin forța atracției centrale, acest trup al Sfântului Duh pe care-l numim agentul universal și pe care cei vechi îl reprezentau prin imaginea șarpelui care-și mușca propria-i coadă, acest eter electro-magnetic, acest caloric vital și luminos este figurat pe vechile monumente prin centura lui Iisus care se răsuște într-un nod de iubire în jurul a doi poli și prin șarpele care-și mușca propria-i coadă, emblema prudenței și a lui Saturn.

Mișcarea și viața constau în tensiunea extremă a celor două forțe.

„Să dea Dumnezeu, spunea Domnul, să fiți reci sau fierbinți!”

Într-adevăr, un mare păcătos este mai viu decât un om laș și călduț, iar întoarcerea lui la virtute va fi pe măsura energiei răătărilor sale.

Femeia care trebuie să zdrobească pomenitul cap al șarpelui este inteligența care învinge întotdeauna curentul forțelor oarbe. Este, spun cabaliștii, fecioara mării, căreia dragonul infernal îi linge tălpile umede cu limbi de foc care adorm de voluptate.

Acestea sunt misterele hieratice ale binarului. Dar există unul, ultimul dintre toate, care nu trebuie revelat: motivul se află, spune Hermes Trismegistul, în neînțelegerea celui de rând care acordă necesităților științei întreaga dimensiune imorală a unei oarbe fatalități. „Omul de rând trebuie înfrânt, mai spune el, prin groaza de necunoscut.“ Și Hristos spunea: „Nu aruncați mărgăritare la porci ca nu cumva să le calce în picioare și, întorcându-se asupra voastră, să nu vă devoreze“. Poemul Cunoașterii Binelui și Răului, ale cărui fructe aduc moartea, este imaginea acestui secret hieratic al binarului. Acest secret, într-adevăr, dacă este divulgat nu poate fi decât înțeles pe dos, conchizându-se din el în mod obișnuit negarea lipsită de pietate a liberului arbitru care este principiul moral al vieții. Prin chiar esența lucrurilor, revelația acestui secret aduce moartea și totuși nu aici se află marele arcan al magiei; dar secretul binarului conduce la cel al cuaternarului, sau mai degrabă decurge și se rezolvă prin ternarul care conține cuvântul enigmei sfînxului și care a trebuit să fie găsit pentru a salva viața, a expira crima involuntară și a asigura regatul lui Oedip.

În cartea hieroglifică a lui Hermes¹, numită de asemenea Cartea lui Thot, binarul este reprezentat fie printr-o mare preoteasă purtând coarnele lui Isis, capul învăluit, ținând o carte deschisă pe care o ascunde pe jumătate sub veșmânt sau prin femeia suverană, zeița Lunona a grecilor, ținând o mână ridicată spre cer și cealaltă coborâtă spre pământ, ca și cum ar formula prin acest gest dogma unică și dualistă care este baza magiei și cu care încep minunatele simboluri ale Tablei de smarald a lui Hermes.

În Apocalipsa sfântului Ioan este vorba de doi martori sau martiri cărora tradiția profetică le dă numele de Elie și Enoch: Elie omul credinței, al zeului și miracolului; Enoch, același pe care egiptenii îl numeau Hermes și pe care fenicienii îl onorau sub numele de Cadmus, autorul alfabetului sacru și al cheii universale a inițierilor Verbului, părintele cabalei, cel care, după cum spun sfintele alegorii, n-a murit

1. Vezi jocul de tarot.

asemenea celorlalți oameni, ci a fost răpit și dus în cer de unde va veni la sfârșitul timpurilor. S-a zis aproape același lucru și despre sfântul Ioan însuși, cel care a descoperit și explicat în Apocalipsă simbolurile Verbului lui Enoch. Aceasta resurrecție a sfântului Ioan și a lui Enoch, așteptată la sfârșitul veacurilor de ignoranță va fi reînnoirea doctrinei lor prin înțelegerea cheilor cabalistice care deschid templul unității și al filosofiei universale, prea mult timp ocultată și rezervată numai aleșilor pe care lumea îi ucidea.

Dar am spus că reproducerea unității prin binar conduce obligatoriu la noțiunea și dogma ternarului și ajungem, în sfârșit, la acel mare număr care este plenitudinea și Verbul perfect al unității.

3 : C

TRIUNGHIUL LUI SOLOMON

PLENITUDO VOCIS

BINAH

PHYSIS

Verbul perfect este ternarul, pentru că el presupune un principiu inteligent, un principiu vorbitor, un principiu vorbit.

Absolutul care se revelează prin cuvânt dă acestui cuvânt un sens egal lui însuși și creează el însuși un al treilea sens în înțelegerea acestui cuvânt.

Astfel, Soarele se manifestă prin lumină și dovedește această manifestare sau o face eficace prin căldură.

Ternarul este trasat în spațiu prin punctul culminant al cerului, infinit în înălțime, legat prin două linii drepte și divergente, din Orient în Occident.

Dar cu acest triunghi vizibil rațiunea compară un alt triunghi invizibil, despre care ea afirmă că ar fi egal primului: acesta are vârful orientat spre adâncime și baza răsturnată este paralelă liniei orizontale care merge din Orient în Occident.

Aceste două triunghiuri, reunite într-o singură figură, dau o stea în șase colțuri, semnul sacru al pecetii lui Solomon, steaua strălucitoare a macrocosmosului.

Ideea de infinit și de absolut este exprimată de acest semn care este marele pentaclu, adică cel mai simplu și mai complet rezumat al științei tuturor lucrurilor.

Gramatica însăși atribuie trei persoane Verbului.

Prima este cea care vorbește, a doua cea căreia îi se vorbește, a treia cea despre care se vorbește.

Prințul infinit, creând, vorbește despre el cu el însuși.

Iată explicația ternarului și originea dogmei Trinității.

Dogma magică este de asemenea una în trei și în trei în una.

Ceea ce este deasupra, seamănă sau este la fel cu ceea ce se află dedesubt.

Astfel, două lucruri care se aseamănă și Verbul care exprimă asemănarea lor fac trei.

Ternarul este dogma universală.

În magie: principiu, realizare, adaptare; în alchimie: azoth, incorporare, transmutație; în sufletul uman: gândire, iubire și acțiune; în familie: tata, mama și fiul. Ternarul este scopul și expresia supremă a iubirii: nu se caută nimic în doi decât pentru a deveni trei.

Există trei lumi inteligibile care-și corespund una alteia prin analogia ierarhică: lumea naturală sau fizică, lumea spirituală sau metafizică și lumea divină sau religioasă.

Din acest principiu rezultă ierarhia spiritelor divine în trei ordine și subdivizate în aceste trei ordine întotdeauna prin ternar.

Toate aceste revelații sunt deducții logice ale primelor noțiuni matematice ale ființei și ale numărului.

Unitatea, pentru a deveni activă, trebuie să se multiplice. Un principiu indivizibil, imobil și nefecund ar fi o unitate moartă și de neînțeles.

Dacă Dumnezeu n-ar fi decât unul, n-ar fi niciodată nici creator, nici părinte. Dacă ar fi doi, ar exista antagonism și diviziune în infinit ceea ce ar însemna împărțirea sau moartea tuturor lucrurilor posibile: el este deci trei, pentru a crea din el însuși și după imaginea lui multitudinea infinită a ființelor și a numerelor.

Astfel, el este realmente unic în el însuși și triplu în concepția noastră, ceea ce-l face să se vadă triplu în el însuși și unic în înțelesul și iubirea noastră.

Acesta este un mister pentru credincioși și o necesitate logică pentru inițiatul în științele absolute și reale.

Verbul manifestat prin viață înseamnă realizarea sau încarnarea.

Viața Verbului săvârșindu-și mișcarea ciclică înseamnă adaptarea sau mântuirea. Această triplă dogmă a fost cunoscută în toate sanctuarele luminate de tradiția înțelepților. Vreți să știți care este adevărata religie? Căutați-o pe cea care realizează cel mai mult în ordinea divină, cea care-l umanizează pe Dumnezeu și-l divinizează pe om; cea care conservă intactă dogma ternară care încarnează Verbul, făcându-l pe Dumnezeu vizibil și tangibil chiar pentru cei mai

neștiutori; aceea, în sfârșit, a cărei doctrină convine tuturor și se poate adapta la tot; religia ierarhică și ciclică oferind copiilor alegoriile și imaginile, oamenilor maturi o înaltă filozofie, sublime speranțe și dulci consolări pentru bătrâni.

Primii învățați care au căutat cauza cauzelor au văzut binele și răul din lume; ei au cercetat umbra și lumina; au comparat iarna cu primăvara, bătrânețea cu tinerețea, viața cu moartea și au spus: „Cauza primară este binefăcătoare și riguroasă, ea dă viața și tot ea distruge.”

— Există deci două principii contrare, unul bun și unul rău? au exclamat discipolii lui Manu.

— Nu, cele două principii ale echilibrului universal nu sunt potrivnice, cu toate că sunt opuse în aparență: pentru că există o unică înțelepciune care le opune.

Binele stă la dreapta, răul e în stânga, dar bunătatea supremă stă deasupra lor și folosește răul pentru triumful binelui și binele la repararea răului.

Principiul armoniei se află în unitate și iată ce dă în magie atâta putere numărului impar.

Dar numărul par perfect este trei, pentru că el constituie trilogia unității.

În triagramele lui Fohi, ternarul superior se compune din trei yang sau figuri masculine, pentru că în ideea de Dumnezeu, considerată ca principiu al fecundității în cele trei lumi, nu poate fi admis pasivul.

Iată de ce trinitatea creștină nu admite personificarea mamei care este implicit nuanțată în aceea de fiu.

Iată de ce este contrar legilor simbolicii hieratice și ortodoxe de a personifica pe sfântul Duh printr-o femeie.

Femeia iese din coasta bărbatului precum din Dumnezeu a ieșit natura: astfel Iisus se ridică el însuși la cer și *o duce cu el* și pe Fecioara Mămă; se vorbește despre înălțarea Mântuitorului, dar și despre adormirea Maicii lui Dumnezeu.

Dumnezeu fiind considerat părinte, natura îi este fiică.

Ca fiu, Fecioara îi este mamă, iar Biserica soție.

Ca sfânt Duh regenerează și fecundează umanitatea.

De aceea, în triagramele lui Fohi, celor trei yang superiori le corespund trei yin inferiori, pentru că triagramele lui Fohi sunt pentaclu

asemănător celor două triunghiuri ale lui Solomon, dar cu o interpretare ternară a celor șase puncte ale stelei strălucitoare.

Dogma nu este divină decât în măsura în care este umană, adică în măsura în care rezumă cea mai înaltă rațiune a umanității: astfel Stăpânul, căruia îi spunem Omul-Dumnezeu, își zicea el însuși Fiul Omului.

Revelația este expresia credinței admise și formulate de rațiunea universală în Verbul uman.

Iată de ce se spune că în Omul-Dumnezeu Divinitatea este umană și umanitatea divină.

Vorbim aici din punct de vedere filosofic, nu teologic; ceea ce nu atinge în nici un fel învățătura Bisericii care condamnă și trebuie să condamne întotdeauna magia.

Paracelsus și Agrippa n-au ridicat un altar împotriva altui altar și s-au supus religiei dominante din vremea lor. Aleșilor științei, lucrurile științei, credincioșilor, lucrurile credinței!

Împăratul Iulian, în imnul său închinat Soarelui, ne oferă o teorie a ternarului care este aproape identică cu aceea a ilustrului Swedenborg.

Soarele lumii divine este lumina infinită, spirituală și increată; această lumină se verbalizează, dacă putem spune astfel, în lumea filosofică devenind cărninul sufletelor și al adevărului, apoi se incorporează și devine lumina vizibilă în Soarele celei de a treia lumi, Soarele central al sorilor noștri și ale căror stele fixe sunt scânteile mereu vii.

Cabaliștii compară spiritul cu o substanță care rămâne fluidă în mediul divin și sub influența luminii esențiale, dar al cărei exterior se întărește ca o ceară expusă la aer în ținuturile mai reci ale raționamentului sau al formelor vizibile. Această scoartă sau înveliș pietrificat (aș spune carnificat, dacă ar fi cuvântul francez) sunt cauzele greșelilor și ale răului, ținând de greutatea și duritatea învelișurilor animice. În cartea Zohar și în cea despre revoluția sufletelor, spiritele perverse sau demonii răi nu sunt numiți altfel decât scoarte, cortices.

Scoarta lumii spiritelor este transparentă, cea a lumii materiale este opacă; corpurile nu sunt decât scoarte temporare ale căror suflete

trebuie eliberate; dar cei care ascultă de trup în această viață își mai fac un corp interior sau o scoarță fluidică, devenind închisoare și supliciu după moarte, până când reușesc s-o topească la căldura luminii divine spre care greutatea lor îi împiedică să ajungă; nu reușesc decât cu eforturi infinite și cu ajutorul celor drepți care le întind mâna, în timp ce sunt devorați de focul interior al spiritului captiv ca într-un cuptor încins. Cei care ajung la rugul ispășirii, ard ca Hercule pe muntele Oeta, eliberându-se astfel de piedicile lor interioare; dar cei mai mulți dintre ei se tem de această ultimă probă care li se pare ca un fel de a doua moarte, mai înfricoșătoare decât prima, rămânând astfel în Infern, care este de drept și de fapt, dar în care sufletele nu sunt niciodată aruncate nici reținute fără voia lor.

Cele trei lumi își corespund prin cele treizeci și două de căi de lumină, care sunt treptele scării sfinte; orice gând adevărat corespunde unei grații divine în cer și unei opere utile pe pământ. Orice grație a lui Dumnezeu suscită un adevăr și produce unul sau mai multe acte și reciproc, orice act naște în cer un adevăr sau o minciună, o grație sau o pedeapsă. Când un om pronunță tetragrama, scriu cabaliștii, nouă ceruri se cutremură și toate spiritele își strigă unele altora: „cine tulbură astfel regatul cerului?“ Atunci pământul dezvăluie primului cer păcatele temerarului care ia numele Celui Etern în deșert, iar Verbul acuzator este transmis din cerc în cerc, din stea în stea și din ierarhie în ierarhie.

Orice cuvânt are trei sensuri, orice acțiune o triplă dimensiune, orice formă o triplă idee, căci absolutul corespunde din lume în lume cu formele sale. Orice determinare a voinței umane modifică natura, interesează filosofia și se scrie în cer. Există deci două fatalități: una rezultând din voința increatului de acord cu înțelepciunea, cealaltă rezultând din voințele create și în acord cu necesitatea cauzelor secunde în raport cu cauzele prime.

Nimic nu este deci indiferent în viață, și determinările noastre cele mai neînsemnate în aparență decid adesea o serie incalculabilă de lucruri bune sau rele, mai ales în raportul diafanului nostru cu marele agent magic, așa cum vom explica mai târziu.

Ternarul, fiind principiul fundamental al oricărei cabale sau tradiții sacre a părinților noștri, ar fi trebuit să fie dogma fundamentală a creștinismului, al cărui dualism aparent îl explică prin intervenția unei armonioase și atotputernice unității. Hristos nu și-a scris

dogma și nu și-a relevat secretul decât discipolului său favorit, singurul și cel mai mare cabalist între apostoli. Apocalipsa este cartea gnosei sau doctrina secretă a primilor creștini, doctrină a cărei cheie este indicată de un verset secret din Pater; pe care Vulgata nu-l traduce, și care în ritul grec (conservator al tradițiilor sfântului Ioan) nu le este permis să-l pronunțe decât preoților. Versetul, în întregime cabalistic, se află în textul grec al Evangheliei după Matei și în mai multe exemplare ebraice. Iată-l în cele două limbi sacre.

[ⲓⲕⲁⲓ ⲁⲓⲁⲓⲁⲓ ⲁⲓⲁⲓⲁⲓ ⲁⲓⲁⲓⲁⲓ ⲁⲓⲁⲓⲁⲓ ⲓⲥ ⲓⲥ]

[Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας] ἀμήν.

Cuvântul sacru *Malkut*, folosit pentru *Kether*, corespondentul sau cabalistic, și balanța lui Geburah și Chesed se repeta în cerurile sau în cercurile pe care gnosticii le numeau *Eones*, oferea în acest verset ocult cheia de bolta a oricărui templu creștin. Protestanții l-au tradus și păstrat în Noul Testament, fără să-i mai regăsească înalta și minunata inteligență care le-ar fi revelat toate misterele *Apocalipsei*; dar există o tradiție în Biserică ce ne informează că revelația acestor mistere este rezervată vremurilor din urmă.

Malkut sprijinit pe Geburah și Chesed, este templul lui Solomon sprijinit pe cele două coloane Jakin și Bohas. Aceasta este dogma adamică, sprijinită pe de o parte pe resemnarea lui Abel și pe cealaltă pe truda și remușcările lui Cain; acesta este echilibrul universal al ființei bazat pe necesitate și pe libertate, pe fixitate și mișcare; aceasta este demonstrația pârgheiei universale pe care o căuta în zadar Arhimede. Un savant care și-a pus la încercare tot talentul pentru a fi obscur și care a murit fără să dorească să se facă înțeles, a stabilit această supremă ecuație, descoperită de el în cabala, dar temându-se, mai presus de toate, să nu se afle, dacă s-ar fi exprimat mai limpede, originea descoperirilor sale. L-am auzit pe unul din discipolii și admiratorii săi indignându-se, poate de bună credință, auzindu-l numindu-se cabalist, și totuși trebuie să spunem, spre cinstea acestui savant, că cercetările lui ne-au ajutat mult în studiul nostru asupra științelor oculte, iar cheia înaltei cabale mai ales, indicată în versetul ocult, a fost doct aplicată la o reformă absolută a tuturor științelor în cărțile lui Hoene Wronski.

Virtutea secretă a Evangheliilor este, deci, construită în trei cuvinte, și aceste trei cuvinte au fondat trei dogme și trei ierarhii. Orice știință se bazează pe trei principii, tot așa cum un silogism are trei termeni. Există, de asemenea, trei clase distincte sau trei ranguri originare și naturale printre oameni, care sunt toți chemați să urce din ce în ce mai sus. Evreii numeau aceste serii sau trepte ale progresului spiritelor, Asiah, Jezirah și Briah. Gnosticii, care erau cabaliști creștini, le numeau Hyle, Psyche și Gnosis; cercul suprem se numea la evrei Aziluth și la gnostici Pleroma.

În tetragramă, ternarul luat la începutul cuvântului, exprima copulația divină, luat în sfârșit, exprima femininul și maternitatea. Eva poartă un nume de trei litere, dar Adamul primitiv este exprimat numai de litera Jod, în așa fel încât Jehova se pronunța *Ieva*. Toate acestea ne conduc la marele și supremul mister al magiei, exprimat de cuaternar.

4 7 D

TETRAGRAMA

GEBURAH CHESED
PORTA LIBRORUM
ELEMENTA

Există în natură două forțe care produc echilibrul, iar cele trei nu sunt decât o singură lege. Iată ternarul rezumându-se în unitate și, adăugând ideea de unitate ternarului, ajungem la cuaternar, primul număr pătrat și perfect, sursa tuturor combinațiilor numerice și principiu al tuturor formelor.

Afirmație, negație, discuție, soluție, acestea sunt cele patru operații filosofice ale spiritului uman. Discuția conciliază negația cu afirmația, făcându-le necesare pe una celeilalte. Astfel, ternarul filosofic, decurgând din binarul antagonic, se completează prin cuaternar, baza pătrată a oricărui adevăr. În Dumnezeu, urmând dogma consacrată, există trei persoane și acestea trei nu sunt decât Unul Dumnezeu. Trei și unul dau ideea de patru, pentru că unitatea este necesară pentru a le explica pe cele trei. Aproape în toate limbile, numele lui Dumnezeu este alcătuit din patru litere și, în ebraică, aceste patru litere nu sunt decât trei pentru că una se repetă de două ori, aceea care exprima Verbul și creația Verbului.

Două afirmații fac posibile sau necesare două negații corespunzătoare. Ființa este semnificată, neantul nu este Afirmația, ca Verb, produce afirmația ca realizare sau încarnare a Verbului și fiecare din aceste afirmații corespunde negației contrariului ei.

Astfel, urmând spusele cabaliștilor, numele demonului sau al răului, se compune din literele inversate ale numelui lui Dumnezeu, sau al binelui.

Acest rău este reflexul pierdut sau mirajul imperfect al luminii în întuneric.

Dar tot ceea ce există, fie în bine, fie în rău, fie în lumină, fie în întuneric, există și se revelează prin cuaternar.

Afirmația unității presupune numărul patru, dacă această afirmație nu se învârtă în unitatea însăși ca într-un cerc vicios. Astfel, ternarul, așa cum am observat, se explică prin binar și se rezolvă prin cuaternar care este unitatea pătrată a numerelor pare și baza cuadrangulară a cubului, unitate de construcție, de soliditate și de măsură.

Tetragrama cabalistică Jodheva exprimă pe Dumnezeu în umanitate și umanitatea în Dumnezeu.

Cele patru puncte cardinale astronomice sunt, în ceea ce ne privește, afirmația și negația căldurii: sudul și nordul.

Ceea ce este în natură vizibil relevă, cum am aflat deja din dogma unică a cabalei, ceea ce se află în domeniul naturii invizibile sau cauzele secunde absolut proporționale și analoage manifestărilor cauzelor prime.

Această cauză primă s-a revelat întotdeauna prin cruce: crucea, unitatea compusă din două unități care, divizându-se una pe cealaltă, devine patru: crucea, cheia misterelor Indiei și Egiptului, Tau-ul patriarhilor, semnul divin al lui Osiris, stauros-ul gnosticilor, cheia de boltă a templului, simbolul masoneriei oculte; crucea, punctul central al joncțiunii unghiurilor drepte a două triunghiuri infinite; crucea care, în franceză, pare să fie rădăcina primă și substantivul fundamental al verbului a crede (croire) și a verbului *croître* (a crește), reunind astfel ideile de știință, religie și progres.

Marele agent magic se revelează prin patru feluri de fenomene și a fost supus băjbâielii științelor profane sub patru nume: caloric, lumină, electricitate, magnetism.

I s-a dat numele de tetragramă, iuri, azoth, eter, od, fluid magnetic, suflet al pământului, șarpe, lucifer etc.

Marele agent magic este a patra emanație a vieții-principiu, căreia soarele îi este a treia formă (a se vedea inițiații școlii din Alexandria și dogma lui Hermes Trismegistul).

În așa fel încât ochiul lumii (cum îl numeau cei vechi) este mirajul reflexului lui Dumnezeu, iar sufletul pământului este o privire permanentă a soarelui pe care o concepe pământul și o păstrează prin impregnare.

Luna concură la această impregnare a pământului direcționând spre el o imagine solară în timpul nopții și Hermes a avut dreptate să spună, vorbind despre marele agent: „soarele îi este tată, luna îi este mamă.” Apoi adaugă: „Vântul l-a purtat în pântec pentru că atmosfera este recipientul și creuzetul razelor solare cu ajutorul cărora

se formează această imagine vie a soarelui care penetrează tot pământul și-i dă viață, îl fecundează determinând tot ceea ce se manifestă pe suprafața lui prin efluvii și curenții continui, analogi cu cei ai soarelui însuși.”

Acest agent solar este viu prin două forțe contrare: o forță de atracție și o forță de proiecție, ceea ce l-a făcut pe Hermes să spună că acesta urcă și coboară mereu.

Forța de atracție se fixează în centrul corpurilor, iar forța de proiecție în contururi sau la suprafață.

Mișcarea lui este o înfășurare și o desfășurare succesivă și indefinită sau, mai degrabă, simultane și perpetue prin spirale de mișcări contrare care nu se întâlnesc niciodată.

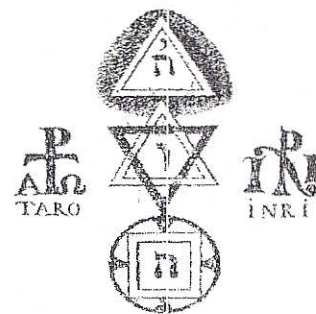
Este analoagă mișcării soarelui care atrage și respinge în același timp, toate astrele din sistemul său.

A cunoaște mișcarea soarelui terestru, în așa fel încât să poți profita de curenții săi și să-i dirijezi, înseamnă a împlini marea operă, înseamnă a fi stăpânul lumii.

Înarmat cu o asemenea forță vă puteți face adorat, omul de rând vă poate crede Dumnezeu.

Secretul absolut al acestei dirijări a fost deținut de câțiva oameni și mai poate fi găsit. Acesta este marele secret magic; el depinde de o axiomă incomunicabilă și de un instrument care este marele și unicul athanor al hermeticilor de cel mai înalt grad.

Axioma incomunicabilă este închisă cabalistic în cele patru litere ale tetragramei dispuse în acest fel:

în literele cuvintelor AZOTH și INRI, scrise cabalistic și în monograma lui Hristos, așa cum a fost ea brodată pe labarum și pe care cabalistul Postel a interpretat-o prin cuvântul ROTA, din care adepții

au format cuvântul taro sau tarot, repetând de două ori prima literă pentru a indica cercul și a lăsa să se înțeleagă faptul că acest cuvânt a fost inversat.

Toată știința magică constă în cunoașterea acestui secret. A-l cunoaște și a îndrăzni să-l folosești înseamnă a poseda toată puterea umană; dar a o revela unui profan, înseamnă a-l pierde; a-l revela chiar unui discipol, înseamnă a abdica în favoarea discipolului care, începând din acest moment, are drept de viață și de moarte asupra inițiatorului său (vorbim din punct de vedere magic) și-l va uide cu siguranță de teamă să nu moară el însuși. (Toate acestea nu au nimic de a face cu actele calificate de crimă în legislația criminală, filosofia practică, servind de bază și de punct de plecare legilor noastre, nu admit delictelor de farnece și influențe oculte.) Intrăm acum în revelații ciudate și ne așteptăm la suspiciune și la ridicări din umeri ale fanatismului incredul; religia voltairiană își are și ea fanaticii ei, să nu se supere marile umbre care fac acum jalnice grimase în cavouriile lor din Pantheon, în timp ce catolicismul, mereu stăpân pe practicile și prestigiul lui, îi cântă prohodul la cap.

Cuvântul perfect, cel adecvat gândului pe care-l exprimă, conține întotdeauna virtual sau presupune un cuaternar: ideea și cele trei forme ale sale, necesare și corelative, apoi imaginea lucrului exprimat în cei trei termeni ai judecății care îl califică. Când spun: „Ființa există”, afirm implicit că neantul nu există.

O înălțime, o lățime pe care înălțimea o divizează geometric în două, și o adâncime despărțită de înălțime prin intersecția lățimii, iată cuaternarul natural compus din două linii încrucișate. Există, de asemenea, în natură, patru mișcări produse de două forțe care se susțin una pe cealaltă prin tendințele lor de sens contrar. Or, legea care regizează corpurile este analoagă și proporțională celei care guvernează spiritele, iar cea care guvernează spiritele este chiar manifestarea secretului lui Dumnezeu, adică a misterului creației.

Presupunem un ceas cu două resorturi paralele, cu un angrenaj care le manevrează în sens contrar în așa fel încât unul destinându-se, celălalt se strânge: ceasul s-ar putea astfel întoarce singur și va fi descoperit astfel principiul mișcării perpetue. Acest angrenaj trebuie să aibă două capete și o mare precizie. E imposibil de descoperit? Nu credem. Dar cel care îl va descoperi va putea înțelege prin analogie toate secretele naturii: *progresul în temeiul direct al rezistenței*.

Mișcarea absolută a vieții este astfel rezultatul perpetuu a două tendințe contrare, care nu sunt niciodată opuse. Când unul pare să cedeze celuilalt, intră în joc un resort care se strânge și trebuie să vă așteptați la o reacție al cărei moment poate fi prevăzut și al cărei caracter poate fi determinat; iată de ce, în epoca de cea mai mare fervoare a creștinismului, a fost cunoscută și prezisă domnia lui Anticrist.

Dar Anticristul va pregăti și va determina noul eveniment și triumful definitiv al Omului-Dumnezeu. Aceasta este o altă concluzie riguroasă și cabalistică închisă în *premisele evanghelice*.

Profeția creștină conține o cvadruplă revelație: 1. Căderea vechii lumi și triumful Evangheliei în prima împărăție a lui Mesia; 2. Marea apostazie și venirea lui Antihrist; 3. Căderea Antihristului și reîntoarcerea la ideile creștine; 4. Triumful definitiv al Evangheliei sau a doua împărăție desemnată sub numele de Judecata de Apoi. Această cvadruplă profeție conține, după cum se poate vedea, două afirmații sau două negații, ideea a două cataclisme sau morți universale și a două renașteri; căci oricărei idei care apare la orizontul social i se poate atașa, fără teamă de greșală, un Orient și un Occident, un zenit și un nadir. Astfel, crucea filosofică este cheia profeției care poate deschide toate porțile științei cu pentaclul lui Ezechiel al cărui centru este o stea formată din încrucișarea a două cruci.

Oare viața umană nu se formează ea însăși din trei faze sau transformări succesive: naștere, viață, moarte, nemurire? Și observați aici că imortalitatea sufletului, cerută ca un complement al cuaternarului, este cabalistic probată prin analogie, care este dogma unică a religiei cu adevărat universale, cheia științei și legea inviolabilă a naturii.

Moartea, într-adevăr, nu poate să fie un sfârșit absolut, cum nașterea nu este un început real. Nașterea probează preexistența ființei umane, pentru că nimic nu se naște din nimic; iar moartea dovedește imortalitatea pentru că ființa nu poate înceta să fie, după cum neantul nu poate înceta să nu fie. Ființa și neantul sunt două idei absolut ireconciliabile, cu această diferență că ideea de neant (ideea absolut negativă) decurge chiar din ideea de ființă, al cărei neant nu poate

fi nici măcar apropiată de cea de neant, și cu atât mai mult nu decurge din ea. A spune că lumea se naște din neant înseamnă a prefera o monstruoasă absurditate. Tot ceea ce există decurge din ceea ce a fost, în consecință, nimic din ceea ce există nu va putea vreodată să nu mai existe. Succesiunea formelor este dată de alternati-
vele mișcării: fenomenele vieții se înlocuiesc unele pe altele fără să se distrugă. Totul se schimbă, nimic nu dispăre. Soarele nu moare coborând la orizont, formele, chiar cele mai mobile, sunt nemuritoare și subsistă veșnic în permanența rațiunii lor de a fi, care este combina-
rea luminii cu puterile agregative ale moleculelor substanței prime. De aceea, formele se conservă în fluidul astral și pot fi invocate și
reproduse după voința celui înțelept, cum vom vedea când vom vorbi despre a doua vedere și invocarea amintirilor în necromantie și în alte operații magice.

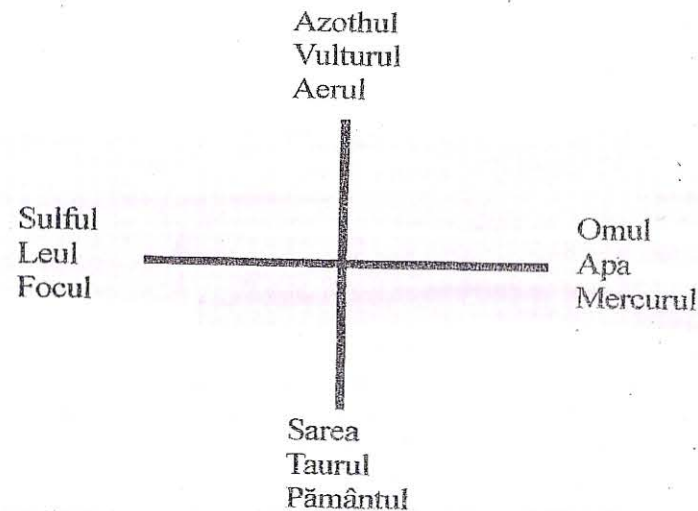
Vom reveni asupra marelui agent magic în capitolul al patrulea al *Ritualului*, unde vom încheia descrierea caracterelor marelui secret și mijloacele de a obține această formidabilă putere.

Să spunem aici câteva cuvinte despre cele patru elemente magice și spirite elementare.

Elementele magice sunt în alchimie, sarea, mercurul, sulful și azotul; în cabală, *macroprosopul*, *microprosopul* și cele două mame; în hieroglifice, omul, vulturul, leul și taurul; în fizica veche, urmând termenii și ideile vulgare, aerul, apa, pământul și focul.

În știința magică, se știe că apa nu este o apă obișnuită; focul nu este un simplu foc etc. Aceste expresii ascund un sens mai înalt. Știința modernă a descompus cele patru elemente ale anticilor găsim multe corpuri pretins simple. Simplă este substanța primitivă și propriu-zisă; nu există deci decât un element material și acest element se manifestă întotdeauna în formele sale prin cuaternar. Vom păstra deci savanta distincție a aparențelor elementare admise de cei vechi și vom recunoaște aerul, focul, pământul și apa drept cele patru elemente pozitive și vizibile ale magiei.

Subtilul și densul, dizolvantul rapid și dizolvantul lent sau instrumentele căldurii și frigului formează în fizica ocultă cele două principii pozitive și cele două principii negative ale cuaternarului, figurate astfel:

Aerul și pământul reprezintă astfel principiul masculin, focul și apa se raportează la principiul feminin, crucea filosofică a pantaclilor fiind, așa cum am spus, o hieroglifă primitivă și elementară a limbajului gymnosofiștilor.

Acestor patru forme elementare le corespund următoarele patru idei filosofice:

Spiritul,
Materia,
Mișcarea,
Repausul.

Întreaga știință, într-adevăr, se află în înțelegerea celor patru lucruri pe care alchimia le reduce la trei:

Absolutul,
Fixul,
Volatilul.

Și pe care cabala le leagă chiar de ideea de Dumnezeu, care este rațiunea absolută, necesitate și libertate, tripla noțiune exprimată în cărțile oculte ale evreilor.

Sub numele de Kether, Chocmah și Binah pentru lumea divină, Tiphereth, Chesed și Geburah pentru lumea morală și, în sfârșit, Jesob,

Hod și Netsah pentru lumea fizică, înscrisă împreună cu lumea morală în ideea de regat, sau Malkut, vom explica în capitolul al zecelea al cărții noastre, o teogonie pe cât de rațională, pe atât de sublimă.

Or, spiritele create, fiind chemate la emancipare prin încercare, sunt plasate încă de la nașterea lor între aceste patru forțe, cele două pozitive și cele două negative, cu sarcina de a afirma binele sau de a-l nega, de a alege viața sau moartea. A găsi punctul fix, adică centrul moral al crucii este prima problemă oferită spre rezolvare, prima cucerire trebuie să fie cea a propriei lor libertăți.

Ele încep, deci, prin a fi antrenate unele spre nord, altele spre sud, unele la dreapta, altele la stânga, și atât timp cât nu vor fi libere, nu se vor putea folosi de rațiune, nici să se încarneze altfel decât în forme animale. Aceste spirite neemancipate, sclave ale celor patru elemente sunt cele pe care cabaliștii le numesc demoni elementari, aceștia populând elementele care corespund stării lor de servitute. Există, deci, cu adevărat silfi, ondine, gnomi și salamandre, unii răătăcind, încercând să se încarneze, altele încarnate și trăind pe pământ. Aceștia sunt oamenii imperfecti și vicioși.

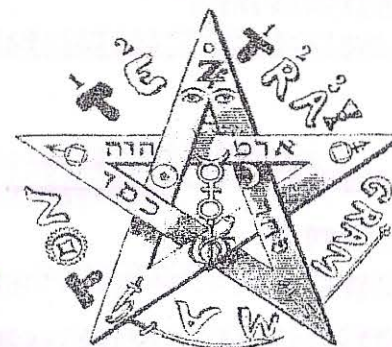
Vom reveni asupra acestui subiect în capitolul al cincisprezecelea, în care ne vom ocupa de farmece și demoni.

Există o tradiție în fizica ocultă care i-a făcut pe antici să admită existența a patru vârste ale lumii. Numai că nu i se spune omului de rând că aceste vârste ar fi succesive, ca cele patru anotimpuri ale anului, reînnoindu-se asemenea lor. Vârsta de aur a trecut, dar va reveni; toate acestea se referă la spiritul de profeție despre care vom vorbi la capitolul al nouălea care tratează despre inițiere și clarviziune.

Să adăugăm acum cuaternarului unitatea și vom avea împreună și separat ideile sintezei și analizei divine, zeul inițiaților și pe cel al profanilor. Aici dogma se popularizează și devine mai puțin abstractă, apare marele hierofant.

57E

PENTAGRAMA

GEBURAH
ECCE

Până aici am expus dogma magică în ceea ce are ea mai arid și mai abstract; de acum vine rândul farmecelor și putem anunța minunile și revela cele mai ascunse lucruri.

Pentagrama exprimă dominația spiritelor asupra elementelor și prin acest semn se înlănțuiesc demonii aerului, spiritele focului, spectrele apei și fantomele pământului.

Înarmat cu acest semn și dispus cum trebuie, veți vedea infinitul prin acea virtute cu un ochi al sufletului și veți stăpâni legiunile de îngeri și coloanele de demoni.

Dar să reamintim principiile:

Nu există lume invizibilă, există numai diferite grade de perfecțiune în organe.

Corpul este o reprezentare grosolană, asemenea unei scoarțe pasagere a sufletului.

Sufletul poate percepe pentru el însuși, fără intermedierea organelor corporale, cu ajutorul *diafanului* și a sensibilității, lucrurile fie spirituale, fie corporale existente în univers.

Spiritual și corporal sunt cuvinte care exprimă numai gradele de subțirime sau densitate ale substanței.

Ceea ce numim imaginație nu este decât proprietatea inerentă a sufletului nostru de a-și asimila imaginile și reflexele conținute în lumina vie care este marele agent magnetic.

Aceste imagini și reflexe sunt revelații când știința intervine pentru a ne releva corpul sau lumina. Omul de geniu diferă de visător și de nebun numai prin faptul că creațiile sale sunt analoage adevărului, în timp ce creațiile visătorilor și ale nebunilor sunt reflexe pierdute și imagini rătăcite.

Astfel, pentru înțelept, a imagina înseamnă a vedea, cum pentru magician a vorbi înseamnă a crea.

Se pot, deci, vedea în realitate demonii, sufletele etc., prin intermediul imaginației, dar imaginația adeptului e diafană, în timp ce imaginația celui de rând este opacă, lumina adevărului îl străbate pe primul ca pe o fereastră strălucitoare și se refractă în celălalt ca într-o masă sticloasă plină de scorii și corpuri străine.

Ceea ce contribuie cel mai mult la greșelile celui de rând și la extravaganțele nebuniei sunt reflexele imaginației depravate.

Dar clarvăzătorul știe cu siguranță că lucrurile imaginate sunt adevărate, iar experiența îi confirmă întotdeauna viziunile.

Vă vom spune în *Ritual* prin ce mijloace se dobândește această luciditate.

Prin intermediul acestei lumini, vizionarii statici intră în comunicare cu toate lumile, așa cum i se întâmplă atât de frecvent lui Emmanuel Swedenborg, și care totuși nu era perfect lucid, pentru că nu distingea reflexele de raze și amesteca adesea fantasmalele cu visele sale atât de frumoase.

Erorile în somnambulism sunt prilejuite de reflexele diafanului persoanelor în stare de veghe și mai ales ale magnetizatorului.

Visul este viziunea produsă prin refracția unei raze de adevăr; fantasma este halucinația prilejuită de un reflex.

Ispita sfântului Anton, luptând cu monștrii și coșmarurile lui, prezintă confuzia reflexelor cu razele directe. Atât timp cât sufletul luptă, este rezonabil; când sucombă acestui fel de beție invadatoare, e nebun.

A descâlci raza directă și a o despărți de reflex, aceasta este opera inițiatului.

Acum să spunem cu voce tare că această operă s-a desăvârșit prin câțiva bărbați de elită ai lumii; că revelația prin intuiție este astfel permanentă, că nu există bariere de netrecut care să separe sufletele, pentru că nu există în natură nicio bruscă întrerupere, nici ziduri abrupte care să poată ține spiritele despărțite. Totul este tranziție și nuanță și, admitând perfectibilitatea, dacă nu infinită, cel puțin neîngrădită, a facultăților umane, ne vom convinge că omul poate vedea totul și, în consecință, să știe totul, măcar într-un cerc pe care-l poate lărgi la nesfârșit.

Nu există vid în natură, unde totul e populat.

Nu există moarte reală în natură, unde totul este viu.

„Vedeți această stea? întreba Napoleon pe cardinalul Fesch.“

„Nu, Sire“. „Ei bine! Eu o văd.“ Și în mod sigur o vedea.

Iată de ce sunt acuzați marii oameni de a fi fost superstițioși ceea ce văd ei, omul de rând nu vede.

Oamenii de geniu diferă de simplii vizionari prin facultatea pe care o posedă de a-i face pe ceilalți oameni să simtă ceea ce văd ei și de a se face credibili prin entuziasm și simpatie.

Aceștia sunt *mediumurile* Verbului divin.

Să spunem cum se realizează fantasma.

Toate formele corespund ideilor și nu există idee care să nu aibă forma ei proprie și particulară.

Lumina primordială, vehicul al tuturor ideilor, este mama tuturor formelor pe care le transmite din emanație în emanație, diminuată sau alterată după densitatea mediilor.

Formele secundare sunt reflexele care se întorc în vatra luminii emanate.

Formele obiectelor, fiind o modificare a luminii, rămân în lumina unde le trimite reflexul. Astfel, lumina astrală sau fluidul terestru căruia noi îi spunem marele agent magic, este saturat de imagini sau de reflexe de toate felurile pe care sufletul nostru le poate evoca și spune diafanului său, după cum spun cabaliștii. Aceste imagini sunt mereu prezente și nu se șterg decât prin anprente mai puternice ale realității în stare de veghe, sau prin preocupările gândirii noastre care ne face imaginația neatentă la panorama mobilă a luminii astrale. Când dormim, acest spectacol se prezintă de la sine, și așa se produc fantasmalele; fantasmalele incoerente și vagi, dacă o anume voință dominantă nu rămâne activă în timpul somnului și dă, chiar fără știrea inteligenței noastre, o direcție fantasmei ca să se transforme în vis.

Magnetismul animal nu este altceva decât un somn artificial produs prin unirea, fie voluntară, fie obligatorie, a două suflete din care unul veghează în timp ce celălalt doarme, adică unul îl dirijează pe celălalt în alegerea reflexelor pentru a schimba fantasmale în vise și a afla adevărul cu ajutorul imaginilor.

Astfel, somnambulii nu se duc la modul real în locurile unde-i trimite magnetizatorul; cele două suflete evocă imaginile în lumina astrală și nu pot să vadă nimic din ceea ce nu există în această lumină.

Lumina astrală are o acțiune directă asupra nervilor care o conduc în economia animală, spre creier; astfel în starea de somnambulism, se poate vedea prin intermediul nervilor, fără să fie nevoie de o lumină strălucitoare, fluidul astral fiind o lumină latentă, tot așa cum fizica a recunoscut că există un caloric latent.

Magnetismul în doi este fără îndoială o minunată descoperire; dar magnetismul de unul singur, crescându-și luciditatea după voie și orientându-se singur, este perfecțiunea artei magice, iar secretul acestei mari opere nu trebuie dezvăluit; el a fost cunoscut și practicat de un mare număr de inițiați și, mai ales, de celebrul Apollonius din Thijana care ne-a lăsat o teorie, așa cum vom vedea în *Ritual*.

Secretul lucidității magnetice și al direcției fenomenelor magnetismului ține de două lucruri: armonia inteligențelor și unirea perfectă a voințelor într-o direcție posibilă determinată de știință: este vorba aici de magnetismul practicat între mai multe persoane. Magnetismul solitar cere pregătirea despre care am vorbit în primul capitol, când am enumerat și descris, cu toate dificultățile lor, calitățile cerute pentru a fi un veritabil adept.

Vom lumina din ce în ce mai mult acest punct important și fundamental în capitolele care urmează.

Acest imperiu al voinței asupra luminii astrale, care este sufletul fizic al celor patru elemente, este reprezentat în magie prin pentagrama a cărei figură se află la începutul acestui capitol.

Astfel, spiritele elementare sunt supuse acestui semn când este folosit cu inteligență și, dacă se așează semnul într-un cerc sau pe masa invocațiilor, el poate îmblânzi spiritele, ceea ce în magie se numește a le ține captive.

Să explicăm în câteva minute această minune. Toate spiritele create comunică între ele prin semne și aderă la un anumit număr de adevăruri exprimate prin anumite forme determinate.

Perfecțiunea formelor create crește pe măsura degajării spiritelor, și cei care nu sunt îngreunați de lanțurile materiei recunosc de la prima intuiție dacă un semn este expresia unei puteri reale sau al unei voințe temerare.

Inteligența înțeleptului oferă valoare pentaculului său, știința dă greutate voinței sale, iar spiritele înțeleg imediat această putere.

Astfel, cu pentagrama, se pot forța spiritele să apară în vis, fie în stare de veghe, fie în timpul somnului, aducând ele însele în fața diafanului nostru reflexul lor care există în lumina astrală dacă au trăit, sau un reflex analog verbului lor spiritual, dacă n-au trăit pe pământ. Așa se explică toate viziunile și se demonstrează mai ales de ce apar morții clarvăzătorilor, fie așa cum erau pe pământ, fie așa cum sunt încă în mormânt, niciodată așa cum sunt într-o existență care ar scăpa percepțiilor organismului nostru actual.

Femeile însărcinate se află mai mult decât ceilalți sub influența luminii astrale, care participă la formarea copilului, prezentându-le fără încetare reminiscențele formelor de care ea e plină. Astfel, femeile foarte virtuoză înșeală prin asemănări echivoce perfidia observatorilor. Ele imprimă adesea operei căsătoriei lor o imagine care le-a șocat în vis și, de aceea, anumite fizionomii se perpetuează din secol în secol.

Întrebuințarea cabalistică a pentagramei poate, deci, determina figura copiilor care vin pe lume și o femeie inițiată ar putea da fiului ei trăsăturile lui Nereus sau Ahile, pe acelea ale lui Ludovic al XIV-lea sau Napoleon. Vom indica modalitatea în *Ritual*.

Pentagrama este ceea ce în cabală se numește semnul microcosmosului, semnul a cărui putere o exalta Goethe în frumosul monolog al lui Faust:

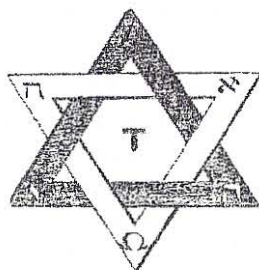
„Ah! Cum au tresărit simțurile mele la vederea lui! Simt tânăra și sfânta voluptate a vieții clocotind în carnea și sângele meu. Să fie un Zeu acela care-mi trasează semnul, potolind vârtejul sufletului meu, umplând de bucurie bietul meu suflet, într-un elan misterios, dezvăluind în jurul meu forțele naturii? Sunt eu un Zeu? Totul îmi este acum limpede; văd în aceste simple linii natura activă revelându-le sufletului meu. Acum pentru prima oară recunosc adevărul celui cuvânt al înțeleptului: *Lumea spiritelor nu este închisă! Simțul tău e obtuz, inima ta e moartă! Sus! Scaldă-ți, o, adept al științei, pieptul încă prins într-un înveliș terestru, în splendorile acestui răsărit al zilei.*” (Faust, prima parte, scena 1)

Pe 24 iulie al anului 1854, autorul acestei cărți, Éliphas Lévi, a făcut la Londra experiența invocării prin intermediul pentagramei, după ce s-a pregătit conform tuturor ceremoniilor indicate în Ritual. Succesul acestei experiențe ale cărei rațiuni și detalii le vom da în capitolul al treisprezecelea din Dogmă, iar ceremoniile în capitolul al treisprezecelea din Ritual, stabilește un nou fapt anormal pe care oamenii științei adevărate vor trebui să-l admită fără greș. Experiența reiterată de cel mult trei ori a dat rezultate extraordinare, dar pozitive și fără niciun amestec de halucinare. Invităm incredulii să facă o încercare conștiințioasă și rezonabilă înainte de a ridica din umeri și de a surâde.

Figura pentagramei, perfecționată conform științei, folosită de autor în această demonstrație, se află la începutul capitolului și nu veți găsi una mai completă nici în claviculele lui Solomon, nici în calendarele magice ale lui Tycho Brahe sau ale lui Duchenteanu.

Să observăm numai că folosirea pentagramei este foarte periculoasă pentru operatorii care nu o înțeleg perfect și complet. Direcția punctelor stelei nu este arbitrară și poate schimba caracterul întregii operații, așa cum vom explica în Ritual.

Paracelsus, acest inovator în magie care a depășit pe toți ceilalți inițiați prin succesul realizării obținute de unul singur, afirmă că toate figurile magice și toate semnele cabalistice ale pantacelor cărora se supun spiritele se reduc la două, ca o sinteză a tuturor celorlalte: semnul microcosmosului sau pecetea lui Solomon a cărei reprezentare am dat-o și pe care o reproducem aici încă o dată, precum și cel al macrocosmosului, mai puternic decât cel dintâi, adică pentagrama, căreia îi dă în filosofia sa ocultă o minuțioasă descriere.

Dacă ne va întreba cineva cum e posibil ca un semn să aibă atâta putere asupra spiritelor, îl vom întreba și noi la rândul nostru de ce

lumea creștină se prosternă în fața semnului crucii. Semnul nu este nimic în sine și nu are forță decât prin dogma al cărei rezumat și Verb este. Or un semn care rezumă, exprimându-le, toate forțele oculte ale naturii, un semn care a impus spiritelor elementare și altor spirite o putere superioară naturii lor, le întipărește acestora, în mod firesc, respect și teamă și, prin puterea științei și a voinței asupra ignoranței și slăbiciunii, le obligă să asculte.

Prin pentagramă se măsoară, de asemenea, proporțiile exacte ale marelui și unicului athanor necesar confecționării pietrei filosofale și desăvârșirii marii opere. Alambicul perfect care poate elabora chintesența este conformă acestei figuri, iar chintesența însăși este reprezentată prin semnul pentagramei.

ECHILIBRUL MAGIC

TIPHERET
UNCUS

Inteligența supremă este în mod necesar rezonabilă. Dumnezeu, în filozofie, poate să nu fie decât o ipoteză, dar este o ipoteză pe care bunul simț o impune rațiunii umane. A personifica rațiunea absolută înseamnă a determina idealul divin.

Necesitate, libertate și rațiune, iată marele și supremul triumphi cabalistic care numește rațiunea Kether, necesitatea Chocmah și libertatea Binah, în primul lor ternar divin.

Fatalitate, voință și putere, acesta este ternarul magic care, în lucrurile umane, corespunde triumphiului divin.

Fatalitatea este înlănțuirea inevitabilă a efectelor și a cauzelor într-o ordine dată.

Voința este facultatea directoare a forțelor inteligente pentru a concilia libertatea persoanelor cu necesitatea lucrurilor.

Puterea este înțeleapta întrebuintare a voinței care poate folosi fatalitatea chiar în împlinirea voinței înțeleptului.

Când Moise lovește stânca, el nu creează un izvor de apă, el și-l revelează lui însuși prin intermediul baghetei divine.

Așa se întâmplă cu toate miracolele magiei: o lege există, omul de rând o ignoră, inițiatul se folosește de ea.

Legile oculte sunt diametral opuse ideilor comune. Astfel, de exemplu, omul de rând crede în simpatia lucrurilor asemănătoare și în vrăjmășia lucrurilor contrare; legea opusă e cea adevărată.

Se spunea altădată: „natura are oroare de vid”; trebuia spus: „natura este îndrăgostită de vid”, dacă vidul n-ar fi în fizică ficțiunea cea mai absurdă.

Omul de rând ia, în mod obișnuit, în toate lucrurile, umbra drept realitate. El întoarce spatele luminii și se oglindește în întunericul pe care-l proiectează el însuși.

Forțele naturii sunt la dispoziția celui care știe să le reziste. Dacă ești destul de stăpân pe tine însuși, pentru a nu fi niciodată beat, vei dispune de teribila și fatala putere care este beția. Dacă dorești să-i îmbeți pe alții, stârnește-le dorința de a bea, dar tu să nu bei.

Numai acela care e stăpân pe sine dispune de iubirea celorlalți. Dacă vrei să stăpânești, nu te dăru.

Lumea este atrasă de lumina soarelui, iar noi suntem atrași de lumina astrală a lumii. Ceea ce se realizează în corpul planetei se repetă în noi. În interiorul nostru există, ca în întreaga natură, trei lumi analoage și ierarhice.

Omul este microcosmosul sau lumea cea mică și, urmând dogma analogiilor, tot ceea ce se află în lumea cea mare se reproduce în lumea cea mică. Există, deci, în noi trei centre de atracție și de proiecție fluidică: creierul, inima sau epigastrul și sexul. Fiecare organ este dublu și unic, cu alte cuvinte, găsim în el ideea ternarului. Fiecare din aceste organe atrag și resping în același timp. Prin intermediul acestor aparate ne punem în comunicare cu fluidul universal, transmis în noi prin sistemul nervos. Cele trei centre sunt sediul triplei operații magnetice, așa cum vom explica în altă parte.

Când magul ajunge la luciditate, fie prin intermediul unei prezi-cătoare sau somnambule, fie prin eforturi proprii, el comunică și dirijează voința vibrațiilor magnetice în toată masa luminii astrale, ai cărei curenți el îi ghicește cu ajutorul baghetei magice, o baghetă divinatorie perfecționată. Cu ajutorul acestor vibrații, el influențează sistemul nervos al persoanelor supuse acțiunii sale, precipită sau suspendă curenții vieții, calmează sau tulbură, vindecă sau îmbolnăvește, poate ucide și, în sfârșit, poate reînvia... Dar ne oprim în fața surâsului celui incredul. Să-i lăsăm triumful facil de a nega ceea ce nu știe.

Vom demonstra mai târziu că moartea este întotdeauna precedată de un somn letargic și nu se instalează decât în trepte; reînvierea, în anumite cazuri, este astfel posibilă, letargia fiind o moarte reală, dar incompletă, mulți morți își desăvârșesc moartea după ce sunt îngropați. Dar nu despre asta va fi vorba în acest capitol. Vom spune, deci, că o voință lucidă poate acționa asupra masei de lumină astrală și, prin concursul altor voințe pe care le absoarbe și le antrenează, determină mari și irezistibili curenți. Să mai spunem că lumina astrală se condensează sau se rarefiază, urmând să fie acumulată de curenți în anumite centre. Când lumina e lipsită de suficientă energie pentru

a alimenta viața, se produc boli de descompunere subită pe care medicii nu le pot vindeca. *Holera morbus*, de exemplu, nu are altă cauză, iar coloanele de animalcule observate sunt presupuse de anumiți savanți că ar putea fi mai degrabă efectul decât cauza. Ar trebui, deci, tratată *holera* prin insuflație dacă, într-un asemenea tratament, operatorul nu se expune la un schimb prea periculos cu pacientul.

Orice efort inteligent de voință este o proiecție de fluid sau de lumină umană; acum este important să distingem lumina umană de lumina astrală și magnetismul animal de magnetismul universal.

Folosindu-ne de cuvântul fluid am întrebuițat o expresie împrumutată, prin intermediul căreia încercăm să ne facem înțelegi; dar suntem departe de a hotărî dacă lumina latentă este un fluid. Totul ne duce, dimpotrivă, în explicarea acestui fenomen, la sistemul de vibrații. Oricum ar fi această lumină, fiind instrumentul vieții, se fixează natural în toți centrii vitali; se fixează în nucleul planetei și în inima omului (prin inimă înțelegem marele simpatic), identificându-se cu viața proprie a celui pe care-l animă, prin această proprietate a ei de a se asimila o putem defini fără să greșim. Astfel, ea este terestră în raport cu globul pământului și exclusiv umană în raporturile ei cu oamenii.

Iată de ce electricitatea, caloricul, lumina și magnetizarea produse prin mijloace fizice obișnuite nu numai că nu provoacă, ci, dimpotrivă, neutralizează efectele magnetismului animal. Lumina astrală, subordonată unui mecanism orb și provenind din centrii dați de autotelie este o lumină moartă și operează matematic, urmând impulsurile date sau legile fatale; lumina umană, dimpotrivă, nu este fatală decât pentru ignorantul care face încercări la întâmplare; la clarvăzător, ea este subordonată inteligenței, supusă imaginației și dependentă de voință. Această lumină, proiectată neîncetat de voința noastră, formează ceea ce Swedenborg numea atmosferele personale. Corpul absoarbe ceea ce îl înconjoară fără încetare, proiectându-și miasmele și moleculele invizibile; așa se întâmplă și cu spiritul, încât acest fenomen numit de unii mistici respir, are realmente influența care i se atribuie, fie la nivel fizic, fie la nivel moral. Este într-adevăr contagios să respiri același aer cu cei bolnavi sau să te afli într-un cerc de atracție și expansiune cu cei răi.

Când atmosfera magnetică a celor două persoane este atât de echilibrată că atractivul uneia aspiră expansiunea celeilalte provocând o atracție numită simpatie, atunci imaginația, chemând la ea

toate razele sau toate reflexele analoage cu cea ce simte ea, produce un poem de dorințe care antrenează voința și, dacă persoanele sunt de sex diferit, se creează în ele, cel mai adesea în cea mai slabă, o beție completă de lumină astrală, numită patimă sau iubire.

Iubirea este unul din importante instrumente ale puterii magice; dar îi este categoric interzisă magicianului; cel puțin ca beție sau patimă. Vai de Samsonul din cabală dacă se lasă adormit de Dalila! Herculele științei care-și schimbă scepul regal pe fusul lui Omphalus va simți curând răzbunarea Dejanirei, nemairămânându-i decât rugul de pe muntele Oeta pentru a scăpa de elanurile devoratoare ale tunicii lui Nessus. Iubirea sexuală este întotdeauna o iluzie pentru că este rezultatul unui miraj imaginat. Lumina astrală este seducătorul universal, figurat prin șarpele din Geneză. Acest agent subtil, mereu activ, mereu mustind de sevă și înflorit de vise seducătoare și dulci imagini; această forță oarbă prin ea însăși și subordonată tuturor voințelor, fie în bine, fie în rău; acest cercul renăscând mereu dintr-o viață neîmblânzită, dând ametele imprudenților; spirit corporal, corp arzând, eter impalpabil și prezent pretutindeni, imensă seducție a naturii, cum s-o definești și cum să-i califici acțiunea? Indiferentă într-un fel prin ea însăși, se pretează atât la bine, cât și la rău; poartă lumina și propagă întunericul; poate fi numită în egală măsură Lucifer sau Lucifug: este un șarpe, dar poate fi și o aureolă; poate fi un foc, dar poate la fel de bine să aparțină chinurilor infernului ca și ofrandelor de tămâie promise cerului. Pentru a pune stăpânire pe ea, trebuie, asemenea femeii predestinate, să i se pună piciorul pe cap.

Ceea ce corespunde femeii cabalistice în lumea elementară este apa, ceea ce corespunde șarpelui este focul. Cel care dorește să îmblânzească șarpele, adică cel care dorește să stăpânească cercul luminii astrale, trebuie să iasă în afara curenților ei, adică să se izoleze. Iată de ce Apollonius din Thiana se înfășura în întregime într-o manta de lână fină pe care pune piciorarele, acoperindu-și cu poalele capul; își încovoia spinarea, închidea ochii după ce îndeplinea câteva rituri alcătuite din pase magnetice și cuvinte sacramentale, având drept scop fixarea imaginației și determinarea acțiunii voinței.

Mantaua de lână este de un mare folos în magie, fiind vehiculul obișnuit al vrăjitorilor care participă la sabat, ceea ce dovedește că vrăjitorii nu se duc în mod real la sabat, ci că sabatul vine la vrăjitorii izolați în mantaua lor oferind translucidului lor imaginile analoage

preocupărilor lor magice, amestecate cu reflexele tuturor actelor de acest gen care s-au săvârșit înaintea lor în lume.

Acest torent de viață universală este de asemenea figurat în dogmele religioase de focul ispășitor al infernului.

Acesta este instrumentul inițierii, monstrul care trebuie domesticit, dușmanul care trebuie învins; el este cel care ne trimite la invocațiile noastre și la conjurațiile vrăjitorilor atâtea larve și fante; în el se conservă toate formele al căror fantastic și fortuit ansamblaj ne populează coșmarurile cu acei atât de abominali monștri. A te lăsa antrenat în deriva acestui fluviu plin de vârtejuri înseamnă a cădea în abisurile nebuniei, mai înspăimântătoare decât cele ale morții; a alunga umbrele din acest haos și a oferi forme perfecte gândurilor noastre înseamnă a crea, înseamnă a triumfa împotriva Infernului.

Lumina astrală dirijează instinctele animalelor și înfruntă inteligența umană pe care tinde să o pervertească prin bogăția reflexelor ei și a mincinoaselor ei imagini, acțiune fatală și necesară care dirijează, dând un caracter funest spiritelor elementare și sufletelor chinute ale căror voințe neliniștite caută simpatie în slăbiciunile noastre și ne ispitesc nu atât pentru a ne pierde, cât pentru a-și face prieteni.

Această carte a conștiințelor care, urmând dogma creștină, va trebui să manifeste în ziua de apoi, nu este altceva decât lumina astrală în care se conservă impresiile tuturor verbelor, adică ale tuturor acțiunilor și ale tuturor formelor. Actele noastre modifică respirul nostru magnetic în așa fel încât un clarvăzător poate spune, apropiindu-se de o persoană pentru prima dată, dacă persoana respectivă este inocentă sau vinovată și care-i sunt virtuțile sau crimele. Această facultate, aparținând divinației, a fost numită de misticii creștini ai Eisericii primitive discernământul spiritelor.

Persoanele care renunță la imperiul rațiunii și cărora le place să-și rătăcească voința căutând reflexele lumii astrale sunt supuse unor accese de furie, alternând cu accese de tristețe care-i fac să-și imagineze toate minunățiile posedării diavolului; este adevărat că, prin intermediul unor asemenea reflexe, spiritele impure pot acționa asupra acestor suflete, făcându-și din ele instrumente docile și chinându-le organismul pe care-l stăpânesc prin obsesie sau prin embrionat. Aceste cuvinte cabalistice sunt explicate în cartea ebraică *Revoluția sufletelor*, a cărei analiză succintă o vom face în capitolul al treisprezecelea.

Este, deci, extrem de periculos să se trateze misterele magiei ca pe o joacă; și absolut nepermis de a practica ritul din curiozitate, ispitind puterile superioare. Curioșii care, fără să fie adepți, se amestecă în invocațiile sau în magnetismul ocult, seamănă acelor copii care-și fac din foc o joacă în preajma unui butoi cu pulbere, devenind mai târziu sau mai devreme victimele unei teribile explozii.

Pentru a ne feri de lumina astrală nu e de ajuns să ne învelim într-o manta de lână, trebuie mai ales să impunem o liniște absolută spiritului și inimii, să părăsim domeniul pasiunilor și să ne asigurăm de perseverență în actele spontane ale unei voințe inflexibile. Trebuie să reiterăm adesea actele acestei voințe căci așa cum vom vedea în introducerea la *Ritual*, voința nu se asigură de la sine decât prin acte, cum religiile nu stăpânesc și n-au durată decât prin ceremonii și ritualuri.

Există substanțe îmbătătoare care, exaltând sensibilitatea nervoasă, sporesc puterea reprezentărilor și, în consecință, seducțiile astrale; prin aceleași mijloace, dar urmând o direcție contrară pot speria și tulbura spiritele. Aceste substanțe, magnetice prin ele însele și magnetizate în plus de practicieni, sunt ceea ce numim filtre sau băuturi fermecate. Dar nu vom aborda aici această periculoasă aplicare a magiei pe care însuși Cornelius Agrippa o trata de magie otrăvitoare. Nu mai există, e adevărat, ruguri pentru vrăjitori, dar există mereu, și acum mai mult ca niciodată, pedepse împotriva răufăcătorilor. Să ne mărginim doar să constatăm realitatea acestei puteri.

Pentru a dispune de lumina astrală, trebuie să-i înțelegem dubla vibrație și să cunoaștem balanța de forțe numită echilibrul magic, exprimat în cabala prin senar.

Acest echilibru, considerat în cauza sa primă, este voința lui Dumnezeu; în om este libertatea; în materie este echilibrul matematic.

Echilibrul produce stabilitate și durată.

Din libertate se naște nemurierea omului, iar voința lui Dumnezeu pune în mișcare legile eternei rațiuni. Echilibrul în idei este înțelepciunea, în forțe este puterea. Echilibrul este riguros când se păzește legea; când legea e încălcată, oricât de puțin, el dispare.

De aceea nimic nu este inutil sau pierdut. Orice cuvânt și orice mișcare este pentru sau contra adevărului, echilibrul reprezintă adevărul compus din afirmație și negație, conciliate sau măcar echilibrate.

În introducerea la Ritual am spus cum se poate obține echilibrul magic și de ce este necesar succesului oricărei operații.

Atotputerea este libertatea absolută. Or libertatea absolută nu poate exista fără un echilibru perfect. Echilibrul magic este deci una din condițiile prime ale succesului în operațiile științei și el trebuie căutat chiar în chimia ocultă, învățând să combinăm contrariile fără să le neutralizăm.

Prin echilibrul magic se explică marele și anticul mister al existenței și al necesității relative a răului.

Această necesitate relativă dă, în magia neagră, măsura puterii demonilor sau a spiritelor impure, cărora virtuțile practicate pe pământ le sporesc furia și, în aparență, chiar forța.

În epocile în care sfinții și îngerii fac deschis miracole, vrăjitorii și diavolii fac și minuni.

Rivalitatea poate aduce succesul: te sprijini întotdeauna pe ceea ce rezistă.

71 G

SABIA STRĂLUCITOARE

NETSAH
GLADIUS

Septenarul este numărul sacru în toate teogoniile și în toate simbolurile, compus fiind din ternar și din cuaternar.

Numărul șapte reprezintă puterea magică în toată forța sa; acesta este spiritul asistat de toate puterile elementare; acesta este sufletul asistat la toate puterile elementare; acesta este sufletul servit de natură, *sanctum regnum*, despre care se vorbește în Claviculele lui Solomon, reprezentat în Tarot printr-un războinic încoronat, pe platoșa căruia este înscris un triumghi, stând în picioare pe un cub la care sunt înhămați doi sfincși, unul alb și unul negru, trăgând în sens contrar, dar cu capete întoarse, privindu-se unul pe altul.

Acest războinic ține într-o mână sabia strălucitoare, iar în cealaltă un sceptru, deasupra căruia se află un triumghi și o bulă.

Cubul este piatra filosofală, sfincșii sunt cele două forțe ale marelui agent, corespunzând lui Jakin și Bohas, cele două coloane ale templului; platoșa este știința lucrurilor divine care-l fac pe înțelept vulnerabil la atingerile umane; sceptrul este bagheta magică; sabia aprinsă este sernul victoriei asupra viciilor, în număr de șapte ca și virtuțile; ideile acestor virtuți și vicii erau figurate de antici prin simbolurile celor șapte planete cunoscute în vremea aceea.

Astfel, credința, această aspirație spre infinit și nobilă încredere în sine, susținută de credința în toate virtuțile, credința care la naturile slabe poate degenera în orgoliu, era reprezentată prin Soare; speranța, dușmana avariției prin Lună; caritatea opusă luxuriei, prin Venus, strălucitoarea stea a dimineții și a serii; forța, superioară mâniei, prin Marte; prudența, opusă lenei, prin Mercur; temperanța, opusă lăcomiei, prin Saturn, căruia i se dă o piatră s-o mănânce în locul copiilor lui; și justiția, în sfârșit, sunt simbolurile pe care astrologia le împrumută cultului helenic. În cabala evreilor, Soarele reprezintă

îngerul luminii; Luna îngerul aspirațiilor și al viselor; Marte, îngerul exterminator; Venus, îngerul iubirii; Mercur, îngerul civilizator; Jupiter, îngerul puterii, Saturn îngerul singurătăților. Li s-a mai dat și numele de Mihail, Gabriel, Samuel, Anael, Raphael, Zachariel și Orifiel.

Aceste puteri domină sufletele și viața umană pe perioade pe care astrologii le măsoară după revoluțiile planetelor corespunzătoare.

Dar nu trebuie să confundăm astrologia cabalistică cu astrologia judiciară. Vom explica această distincție. Copilăria este destinată Soarelui, adolescența Lunii, tinerețea lui Marte și Venus, virilitatea lui Mercur, vârsta matură lui Jupiter și bătrânețea lui Saturn. Or, întreaga umanitate trăiește supusă legilor dezvoltării, analoage celor ale vieții individuale. Pe această bază Thritemus își stabilește clavicula profetică a celor șapte spirite despre care vom vorbi în altă parte și cu ajutorul cărora se poate, urmând proporțiile analogice ale evenimentelor succesive, prezice cu certitudine marile evenimente viitoare și să se fixeze dinainte, din vreme în vreme, destinele popoarelor și ale lumii.

Sfântul Ioan, depozitar al doctrinei secrete a lui Hristos, a consemnat această doctrină în cartea cabalistică a Apocalipsei pe care o prezintă ca fiind închisă cu șapte peceti. Regăsim aici cele șapte genii ale mitologiilor vechi, cu săbiile și cupele Tarotului. Dogma ascunsă sub embleme este cabala pură, pierdută de farisei în epoca venirii Mântuitorului; tablourile care se succed în această minunată epopee profetică alcătuiesc tot atâtea pantacle ale căror chei sunt ternarul, cuaternarul, septenarul și duodenarul. Figurile hieroglifice sunt analoage celor din cărțile lui Hermes sau cu cele ale *Genezei* lui Enoch, pentru a ne folosi de titlul întâmplător care exprima doar opinia personală a savantului Guillaume Postel.

Heruvul sau taurul simbolic, pe care Moise îl plasează la poarta lumii edenice și care ține în mână o sabie aprinsă, este un sfinx cu trup de taur și cap de om; acesta este anticul sfinx asirian a cărui analiză hieroglifică reprezintă lupta și victoria lui Mithra. Acest sfinx înarmat reprezintă legea misterului care veghează la poarta inițierii pentru a-i îndepărta de profani. Voltaire, care nu știa nimic din toate acestea, a râs mult văzând un bou ținând o sabie. Ce ar fi spus dacă ar fi vizitat ruinele de la Memphis și Teba și ce ar fi răspuns la micile lui sarcasme, atât de gustate în Franța, acest ecou al secolelor trecute care dorm în mormintele lui Psameticus și Ramses?

Heruvul lui Moise reprezintă și el marele mister magic, al cărui, septenar exprimă toate elementele, fără să-și fi spus totuși ultimul cuvânt. Acest *verbum inenarrabile* al înțelepților școlii din Alexandria, cuvânt pe care cabaliștii evrei îl scriu יְהוָה și traduc אֱלֹהִים, exprimând astfel triplicitatea principiului secundar, dualismul mijloacelor, unitatea, atât a primului principiu, cât și a ultimului, apoi alianța ternarului cu cuaternarul într-un cuvânt compus din patru litere care formează șapte printr-o triplă și dublă repetiție; acest cuvânt se pronunță Ararita.

Virtutea septenarului este absolută în magie, căci numărul este decisiv în toate lucrurile; de aceea toate religiile l-au consacrat în ritualurile lor. Al șaptelea an la evrei era jubiliar; a șaptea zi era consacrată repausului și rugăciunii; există șapte sacramente etc.

Cele șapte culori ale prisme, cele șapte note ale muzicii, corespunzând, de asemenea, celor șapte planete ale celor vechi, adică celor șapte corzi ale lirei umane. Cerul spiritual nu s-a schimbat niciodată și astrologia este invariabilă, spre deosebire de astronomie. Cele șapte planete, într-adevăr, nu sunt altceva decât simbolurile hieroglifice ale claviaturii afecțiunilor noastre. A face talismane din Soare, Lună sau Saturn înseamnă a lega magnetic voința de semnele care corespund principalelor puteri ale sufletului, a consacra ceva lui Venus sau Mercur înseamnă a magnetiza acest lucru într-o intenție directă, fie de plăcere, fie de știință sau de câștig; metalele, animalele, planetele și parfumurile analoage sunt aici auxiliarele noastre. Cele șapte animale magice sunt printre păsările corespunzând lumii divine, lebăda, cucuveaua, vulturul, porumbița, barza, pajura și pupăza; printre peștii corespunzând lumii spirituale sau științifice, foca, peștele oelurus, lucius, thimallus, chefalul, delfinul și sepia sau secul; printre patru-pedele corespunzând lumii naturale sunt leul, pisica, lupul, țapul, maimuța, cerbul și cârțița. Sângele, grăsimile, ficatul și fierea animalelor folosesc pentru făcutul farmecelor; creierul lor se combina cu parfumurile planetelor și s-a recunoscut, prin practica celor vechi, că animalele posedă virtuți magnetice corespunzând celor șapte influențe planetare.

Talismanele celor șapte spirite se fac fie din pietre prețioase, cum sunt carbunculul, cristalul, diamantul, smaraldul, agata, safirul și onixul, fie din metale cum sunt aurul, argintul, fierul, arama, mercurul fixat, alama și plumbul. Semnele cabalistice ale celor șapte spirite

sunt: pentru Soare, un șarpe cu cap de leu; pentru Lună un glob tăiat de două semilune, pentru Marte, un dragon mușcând mânerul sabiei; pentru Venus, un lingam; pentru Mercur, un caduceu hermetic și cynocefal; pentru Jupiter, pentagrama în flăcări între ghearele sau în ciocul unei pajure; pentru Saturn, un bătrân șchiop sau un șarpe înălțuit de o piatră heliacă. Găsim toate aceste semne pe pietrele gravate ale celor vechi și, în mod special, pe talismanele epocii gnostice, cunoscute sub numele de Abraxas. În colecția talismanelor lui Paracelsus, Jupiter este reprezentat de un preot în costum eclesiastic, iar Tarot este figurat printr-un mare hierofant purtând o tiară cu trei diademe, ținând în mână crucea cu trei etaje, formând triunghiul magic și reprezentând, în același timp, sceptrul și cheia celor trei lumi.

Reunind tot ceea ce am spus până aici despre unirea ternarului cu cuaternarul, ne vom da seama de tot ceea ce ne-a rămas de spus despre septenar, această mare și completă unitate magică, formată din patru și trei¹.

1. A se vedea, pentru culorile septenarului întrebuințate în magnetism, savanta lucrare a lui Ragon despre masoneria ocultă.

8 T H

REALIZAREA

HOD
VIVENS

Cauzele se revelează prin efecte și efectele sunt proporționale cauzelor. Verb divin, cuvânt unic, tetragrama s-a afirmat prin creație cuaternară. Fecunditatea umană dovedește fecunditatea divină; jod-ul numelui divin este virilitatea eternă a primului principiu. Omul a înțeles că este făcut după imaginea lui Dumnezeu când l-a înțeles pe Dumnezeu mărinind la infinit ideea pe care și-a făcut-o despre sine.

Înțelegând pe Dumnezeu ca pe un om infinit, omul și-a zis lui însuși: „Eu sunt Dumnezeul finit“.

Magia diferă de misticism prin aceea că ea nu judecă *a priori* decât după ce a stabilit *a posteriori* fundamentul judecăților sale, adică după ce a înțeles cauza prin efectele conținute în chiar energia cauzei, prin intermediul legii universale a analogiei; astfel, în științele oculte totul este real, iar teoriile nu se stabilesc decât pe baza experienței. Realitățile constituie proporțiile idealului, iar magul nu admite ca sigur decât domeniul ideilor demonstrate prin realizare. Cu alte cuvinte, ceea ce este adevărat în cauză se realizează în efect. Ceea ce nu se realizează, nu există. Realizarea cuvântului, acesta este verbul propriu-zis. Un gând se realizează devenind cuvânt; el se realizează prin semne, prin sunete și prin figurile semnelor: acesta este primul nivel al realizării. Apoi ea se imprimă în lumina astrală prin intermediul semnelor scrise sau vorbite; ea influențează alte spirite, reflectându-se asupra lor; se refractă traversând diafanul celorlalți oameni, ia forme și proporții noi, apoi se traduce în acte, modificând societatea și lumea; acesta este ultimul nivel al realizării. Oamenii care se nasc într-o lume modificată de o idee îi poartă amprenta, astfel Verbul se face trup. Amprenta neascultării lui Adam, conservată în lumina astrală n-a putut fi ștearsă decât prin amprenta mai puternică a ascultării Mântuitorului și astfel se poate explica păcatul originar și mântuirea într-un sens natural și magic.

Lumina astrală sau sufletul lumii era instrumentul atotputerii lui Adam, devenind apoi instrumentul supliciiului său după ce a fost alterată și tulburată de păcatul lui care a amestecat un reflex impus imaginilor primitive care compuneau, pentru imaginația lui încă virgină, cartea științei universale.

Lumina astrală, figurată în vechile simboluri de un șarpe care-și mușcă propria-i coadă, reprezintă pe rând răutatea și prudența, timpul și eternitatea, ispititorul și Mântuitorul. Această lumină, fiind vehicolul vieții, poate servi de auxiliar atât binelui, cât și răului și poate fi luată drept formă arzând a lui Satan, ori drept trup al Sfântului Duh. Arma universală în bătălia îngerilor, ea alimentează atât flăcările Infernului, cât și fulgerul Sfântului Mihail. Poate fi comparată cu un cal având o natură analoagă celei care se atribuie unuiameleon și care reflectă întotdeauna armura cavalerului său.

Lumina astrală este realizarea sau forma luminii intelectuale, cum aceasta este realizarea sau forma luminii divine.

Marele inițiator al creștinismului, înțelegând că lumina astrală era supraîncărcată de reflexele impure ale destrăbălării romane, a dorit să-și despartă discipolii de sfera ambiantă a reflexelor și să-i facă atenți numai la lumina interioară, în așa fel încât prin intermediul credinței comune să poată comunica prin noi cordoane magnetice, numite de ei grație, învingând astfel curenții devoranti ai magnetismului universal, căruia el îi dădea numele de Satan, pentru a-i semnifica putrefacția. A opune un curent altui curent, înseamnă a reînnoi puterea vieții fluidice. Astfel, revelatorii n-au făcut nimic altceva decât să ghicească prin justetea calculului lor ora propice reacțiilor morale.

Legea realizării produce *respirul* magnetic de care se impregnează locul și obiectele, comunicându-le acestora o informație conformă voințelor noastre dominante, mai ales a celor care s-au confirmat și realizat prin acte. Într-adevăr, agentul universal sau lumina astrală latentă își caută întotdeauna echilibrul, el umple vidul și aspiră plinul, făcând viciul contagios asemenea anumitor boli; fizice și folosind din plin prozelitismului virtuții. Iată de ce coabitarea cu ființe antipatice este un supliciu; iată de ce relicvele, fie ale sfinților, fie ale marilor scelerați pot produce efecte miraculoase de conversie sau perversiune subită; de aceea amorul sexual se naște adesea printr-un suflu sau printr-un contact, chiar dacă nu direct el, ci prin intermediul obiectelor pe care o persoană le-a atins sau magnetizat fără să vrea.

Sufletul aspiră și respiră exact ca și trupul. Aspiră ceea ce crede, ceea ce i se pare a fi bun și respiră idei, care rezultă din senzațiile lui intime. Sufletele bolnave au o respirație urât mirositoare și viciază atmosfera morală, adică amestecă în lumina astrală care-i penetrează cu reflexe impure și stabilesc curenți vătămători. În societate, suntem adesea uimiți de asaltul unor gânduri rele pe care nu le credeam posibile și nu știam că le datorăm unei vecinătăți morbide. Acest secret este foarte important, pentru că el conduce la manifestarea conștiințelor, una din puterile cele mai incontestabile și mai teribile ale artei magice.

Respirul magnetic produce în jurul sufletului o iradiere al cărei centru este și se înconjoară de reflexul operelor sale care constituie un cer și un Infern. Nu există acte solitare și n-ar putea să-și țină ascunse actele sale; tot ceea ce vrem în mod real, adică tot ceea ce confirmăm prin actele noastre, rămâne scris în lumina astrală în care se conservă reflexele noastre, care ne influențează continuu gândirea prin intermediul diafanului, și așa redevenim și rămânem creațiile operelor noastre.

Lumina astrală, transformată în lumină umană în momentul concepției, este primul înveliș al sufletului și, combinându-se cu fluidele cele mai subtile, formează corpul eterat sau fantoma siderată despre care vorbește Paracelsus în filosofia de intuiție (*philosophia sagax*). Acest corp sideral, eliberându-se de moarte, atrage spre el și conservă timp îndelungat, prin simpatia omogenilor, reflexele vieții trecute, dacă o voință puternic simpatcă îl atrage într-un curent deosebit, el se manifestă natural, căci nimic nu-i este mai firesc decât miracolele. Așa se produc aparițiile. Dar vom vorbi despre toate acestea mai larg în capitolul special despre necromanție.

Acest corp fluidic, supus, asemenea masei luminii astrale, la două mișcări contrare, atractive la stânga și repulsive la dreapta sau reciproc, la cele două sexe, produce în noi luptele diferitelor atracții și contribuie la anxietățile conștiinței; adesea este influențat de reflexele altor spirite, producându-se astfel fie tentațiile, fie grațiile subtile și neașteptate. Aceasta este și explicația dogmei tradiționale ale celor doi îngeri care ne asistă și ne încearcă. Cele două forțe ale luminii astrale pot fi figurate de o balanță unde sunt cântărite bunele noastre intenții, pentru triumful justiției și emanciparea libertății noastre.

Corpul astral nu este întotdeauna de același sex cu cel terestru, adică proporțiile celor două forțe variind de la dreapta la stânga par

să contrazică adesea organizarea vizibilă; acestea produc erorile aparente ale pasiunilor umane și pot explica, fără să le justifice în niciun fel în fața moralei, singularitățile amoroase ale lui Anacreon sau Sapho.

Un magnetizator abil trebuie să aprecieze toate aceste nuanțe și vom oferi în Ritualul nostru mijloacele de a le recunoaște.

Există două feluri de realizări: una adevărată și una fantastică. Prima este secretul exclusiv al magicienilor, cealaltă aparține solomonarilor și vrăjitorilor.

Mitologiile sunt realizările fantastice ale dogmei religioase, superstițiile sunt descântece de o falsă pietate; dar mitologiile, chiar și superstițiile sunt mai eficiente asupra voințelor umane decât o filozofie pur speculativă și excluzând orice practică. De aceea, sfântul Pavel opune cuceririlor nebuniei crucii inerția înțelepciunii umane. Religia realizează filosofia adaptând-o la slăbiciunile de rând: aceasta este pentru cabalist rațiunea secretă și explicația ocultă a dogmelor încarnării și mântuirii.

Gândurile care nu se traduc în cuvinte sunt gânduri pierdute pentru umanitate; cuvintele care nu sunt confirmate de acte sunt cuvinte vane și cuvântul van nu e departe de minciună.

Aceasta este gândirea formulată de cuvinte și acte care constituie o operă benefică sau o crimă. Deci, fie în viciu, fie în virtute, nu există cuvânt de care să nu fim responsabili; mai ales nu există acte indiferente. Blestemele și binecuvântările își fac efectul întotdeauna și orice acțiune, când este inspirată de dragoste sau de ură, produce efecte analoage motivului dimensiunii și direcției sale. Împăratul ale cărui imagini fuseseră mutilate și care, ducându-și mâinile la ochi, zicea: „Nu mă simt rănit“, făcea o falsă apreciere și-și diminua în felul acesta meritul clemenței sale. Care om de onoare ar privi cu sânge rece insultele aduse portretului său? Și dacă în mod real asemenea insulte proferate, chiar fără știrea noastră, ar cădea asupra capului nostru printr-o influență fatală, dacă arta vrăjilor ar fi reală și nu-i este permis adeptului a se îndoi, cum să nu considerăm imprudent și chiar primejdios cuvântul împăratului?

Există persoane care nu pot fi insultate fără ca ofensatorii să nu fie pedepsiți și dacă injuria care li s-a adus este mortală, moartea lor începe chiar din acel moment. Sunt persoane pe care nu le întâlnești zadarnic și a căror privire îți schimbă direcția vieții. Iguana care

ucide cu privirea nu este o fabulă, este o alegorie magică. În general, este dăunător sănătății să ai dușmani și nu se sfidează nepedepsită dezaprobarea nimănui. Înainte de a vă opune unei forțe sau unui curent trebuie să vă asigurați dacă aveți forța necesară că nu vă veți lăsa târați de curentul contrar; altfel veți fi zdrobiți și multe morți subite își află cauza aici. Morțile teribile ale lui Nadab și Abiu, Osa, Anania și Saphir au fost cauzate de curenții electrici ai credințelor pe care le batjocoreau; chinurile ursulinelor de la Loudun, ale călugărițelor de la Louviers sau ale convulsionarilor janseniști țineau de același principiu și se explicau prin aceleași legi naturale oculte. Dacă Urbain Grandier n-ar fi fost supus supliciului, se puteau întâmpla două lucruri: călugărițele posedate ar fi murit în înfricoșătoare convulsii sau fenomenele freneziei diabolice ar fi cuprins, multiplicându-se, atâtea voințe, și-ar fi sporit într-atât forța că Grandier, în ciuda științei și a rațiunii sale, ar fi fost el însuși halucinat, ajungând să se calomnieze singur, cum făcuse nefericitul Gaufridy sau ar fi murit în circumstanțele înfricoșătoare ale unei otrăviri sau ale unei răzbunări divine.

Nefericitul poet Gilbert a fost, în secolul XVIII-lea, victima curajului său de a brava curentul de opinie și chiar fanatismul filosofic al epocii sale. Vinovat de lesfilosofie, a murit nebun furios, ca și cum Dumnezeu însuși l-ar fi pedepsit pentru că-i susținuse cauza, depășind orice limită. Dar el a pierit de fapt ca victimă a unei legi a naturii pe care n-o cunoștea: se opusese unui curent electric și a căzut trăsnit.

Dacă Marat n-ar fi fost asasinat de Charlotte de Corday, ar fi murit ucis de reacția opiniei publice. Ceea ce-l făcea nesuferit era executarea oamenilor cinstiți, și aceștia l-au învins.

Protestul opus de Sfântul Bartolomeu a fost unicul motiv al oribilei boli și a morții lui Carol al XI-lea, iar Henric al IV-lea, dacă n-ar fi fost susținut de o imensă popularitate pe care o datora proiecției sau forței simpatice a vieții sale astrale, n-ar fi supraviețuit convertirii și ar fi pierit sufocat de disprețul protestanților, combinat cu slăbiciunea și ranchiunile catolicilor.

Impopularitatea poate fi o dovadă de integritate și de curaj, dar niciodată una de prudență și de politică; rănilor aduse opiniei publice sunt mortale pentru oamenii de stat. Ne mai amintim încă de sfârșitul prematur și violent al mai multor oameni iluștri pe care ne sfiim să-i numim aici.

Batjocura în fața opiniei publice poate constitui o mare nedreptate, dar și motivele nereușitei și adesea ale morții.

În schimb, nedreptățile făcute unui singur om pot cauza, dacă nu sunt reparate, pierderea unui popor sau a unei societăți: ceea ce se numește țipătul sângelui, pentru că în spatele oricărei nedreptăți se ascunde sămânța unui homicid.

Din pricina acestor legi teribile de solidaritate, creștinismul recomanda iertarea ofenselor și împăcarea. Cel care moare fără să ierte se aruncă în eternitate în lama unui pumnal, abandonându-se ororii unei crime eterne.

O tradiție și o credință invincibilă stăpânesc poporul cu privire la eficacitatea binecuvântărilor și a blestemelor paterne sau maternelor. Într-adevăr, cu cât legăturile care unesc cele două persoane sunt mai strânse, cu atât ura între ele este mai teribilă în efectele ei. Vătraiul lui Alfeu arzând sângele lui Meleagru este în mitologie simbolul acestei redutabile puteri. Să ia aminte părinții, să nu aprindă Infernul în propriul lor sânge și să nu-i dea pe ai lui nenorocitul ca să nu ardă și să nu fie nefericit chiar el. Nu e niciodată crimă să ierți, dar este întotdeauna un pericol și o acțiune malefică să blestemi.

921

INIȚIEREA

JESOD
BONUM

Inițiatul este cel care posedă lampa Trismegistului, mantaua lui Apollonius și cârja patriarhilor.

Lampa Trismegistului este rațiunea luminată prin știință; mantaua lui Apollonius este stăpânirea deplină de sine care-l ferește pe înțelept de curenții instinctivi; cârja patriarhilor este ajutorul forțelor oculte și perpetue ale naturii.

Lampa Trismegistului descifrează prezentul, trecutul și viitorul, luminează conștiința oamenilor și ascunzișurile inimii femeilor. Lampa arde cu o triplă flacără, mantaua se împătorește de trei ori, iar cârja se împarte în trei.

Numărul nouă este numărul reflexelor divine: el exprimă ideea divină în toată puterea abstractă, dar și risipa de credință și, în consecință, superstiția și idolatria.

Iată de ce Hermes a făcut din el numărul inițierii pentru că inițiatul stăpânește superstiția prin superstiție putând să înainteze singur în întuneric, sprijinit în cârjă, înveșmântat în mantaua lui și luminat de lampă.

Rațiunea este dată tuturor oamenilor, dar nu toți știu să se folosească de ea; rațiunea este o știință care trebuie învățată. Libertatea ne este oferită tuturor, dar nu toți pot fi liberi: este un drept care trebuie cucerit. Forța e dăruită tuturor, dar nu toți știu să se sprijine pe ea; este o putere pe care trebuie s-o dobândești.

Nu ajungem la nimic fără un efort. Destinul omului este să se îmbogățească din ceea ce câștigă pentru a avea apoi, asemenea lui Dumnezeu, gloria și plăcerea de a dăruia.

Știința magică se numea altădată artă sacerdotală și regală, pentru că inițierea dădea înțeleptului putere asupra sufletelor și aptitudini de a guverna voințele.

Divinația este, de asemenea, un privilegiu al inițiatului; or, divinația nu este decât cunoașterea efectelor aplicată faptelor dogmei universale ale analogiei.

Acele umane nu se înscriu numai în lumina astrală, ele lasă urme pe chipul uman, modifică ținuta și mersul, schimbă accentul vocii.

Fiecare om poartă, deci, cu el istoria vieții sale, lizibilă pentru un inițiat. Or, viitorul este întotdeauna consecința trecutului și circumstanțele neașteptate nu schimbă aproape nimic din rezultatele raționale așteptate.

Se poate, deci, prezice fiecărui om destinul. Se poate judeca o existență după o singură mișcare; o singură stângăcie poate declanșa o serie de nenorociri. Iulius Cezar a fost asasinat pentru că-i era rușine de chelia lui. Napoleon a murit la Sfânta Elena pentru că iubea poezia lui Ossian; Ludovic Filip și-a părăsit tronul cum l-a părăsit din pricina unei umbrele. Acestea sunt pentru omul de rând paradoxuri pentru că acesta nu recunoaște relațiile oculte ale lucrurilor care-și au pentru inițiat rațiunea lor, el înțelegând totul și nemirându-se de nimic.

Inițierea ferește de falsele lumini ale misticismului; ea oferă rațiunii umane valoarea sa relativă și infailibilitatea proporțională, legând-o de rațiunea supremă prin lanțul analogiilor.

Inițiatul nu are speranțe îndoielnice, nici temeri absurde pentru că nu are credințe smintite; el știe ce poate și nu-l costă nici un efort să îndrăznească. Pentru el, a îndrăzni înseamnă a putea.

Iată, deci, o nouă interpretare a atributelor inițiaților: lampa reprezintă știința, mantaua discreția, iar cârja este emblema forței și a curajului său. El știe, îndrăznește și tace.

El cunoaște secretele viitorului, îndrăznește în prezent și tace în privința trecutului.

El cunoaște slăbiciunile inimii umane, îndrăznește să se folosească de ele pentru a-și crea opera și tace cu privire la proiectele sale.

El cunoaște rațiunea tuturor simbolismelor și a tuturor cultelor, el îndrăznește să le practice sau să se abțină fără ipocrizie și fără impietate și tace cu privire la dogma unică a înaltei inițieri.

El cunoaște existența și natura agentului magic, îndrăznește să comită acte și să pronunțe cuvinte care să supună agentul voinței umane și știe să tacă cu privire la misterele marelui secret.

Îl puteți vedea adesea trist, dar nu abătut sau disperat, adesea e sărac, dar niciodată josnic sau jalnic; adesea e persecutat, dar niciodată

dezgustat sau învins. El își amintește de văduvia și crima lui Orfeu, de exilul și moartea solitară a lui Moise, de martirul profeților, de torturile lui Apollonius, de crucea Mântuitorului; el știe cât de părăsit a murit Agrippa, a cărui memorie mai e și astăzi calomniată; el știe căror oboseli le-a sucombat Paracelsus și tot ceea ce a îndurat Raymond Lulle pentru a ajunge, în cele din urmă, la o moarte sângeroasă; își aduce aminte de Swedenborg făcând pe nebunul sau chiar pierzându-și mințile pentru a-și apăra știința; de Sfântul Martin care a trăit toată viața ascuns; de Cagliostro mort în temnițele Inchiziției; de Cazotte urcat pe eșafod. Succesorul atâtor victime, nu-și scade curajul, dar înțelege mai bine necesitatea de a tăcea.

Să-i imităm exemplul, să învățăm cu perseverență; când vom ști, să îndrăznim și să tăcem.

10 K

CABALA

MALCHUT
PRINCIPIUM
PHALLUS

Toate religiile au conservat amintirea unei cărți primitive scrise în figuri de înțelepți primelor secole de la începuturile lumii și ale căror simboluri, simplificate și vulgarizate mai târziu, au furnizat Scripturii literele, Verbului caracterele, filosofiei oculte semnele misterioase și pantaclele.

Această carte, atribuită de evrei lui Enoch, al șaptelea stăpân al lumii după Adam, lui Hermes Trismegistul de egipteni și lui Cadmus, misteriosul fondator al Orașului Sfânt, de greci, această carte era rezumatul simbolic al tradiției primitive, numită de atunci cabală, cu un cuvânt ebraic, echivalentul tradiției.

Această tradiție se întemeiază pe dogma unică a magiei: vizibilul este pentru noi măsura proporțională a invizibilului. Or, anticii, observând că echilibrul este în fizică legea universală și că ea rezultă din opoziția aparentă a celor două forțe, concluzionară din echilibrul fizic, echilibrul metafizic și declarară că în Dumnezeu, adică în prima cauză vie și activă, trebuie să se recunoască două proprietăți necesare una alteia: stabilitatea și mișcarea, necesitatea și libertatea, ordinea rațională și autonomia volitivă, dreptatea și iubirea și, în consecință, severitatea și milostivirea; acestea sunt cele două atribute pe care cabaliștii evrei le personifică sub numele de Geburah și Chesed.

Deasupra lui Geburah și Chesed se afla coroana suprană, puterea echilibrantă, principiul lumii sau al regatului echilibrat pe care-l găsim desemnat sub numele de Malchut în versetul ocult și cabalistic din *Pater* despre care am vorbit mai sus.

Dar Geburah și Chesed, ținute în echilibru, sus de coroană și jos de regat, sunt două principii care pot fi luate în considerare, fie în abstracțiunea lor, fie în realizarea lor. Abstracte și idealizate, ele pri-

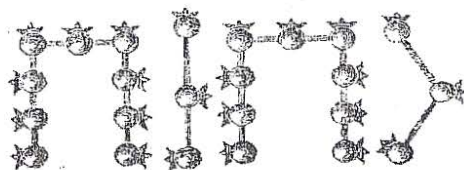
mesc numele superioare de Chocmah, înțelepciune și *Binah* inteligență.

Realizate se numesc stabilitate și progres, adică eternitate și victorie: *Hod* și *Netsah*.

Acesta este, urmând cabala, temeiul tuturor religiilor și al tuturor științelor, ideea primă și imuabilă a lucrurilor: un triplu triunghi și un cerc, ideea temarului explicată prin balanța multiplicată prin ea însăși în domeniile idealului, apoi realizarea acestei idei în forme. Or, anticii legaseră noțiunile prime ale acestei simple și grandioase teologii de ideea numerelor și calificară astfel toate cifrele decadei primitive.

1. *Kether* – Coroana, puterea echilibrată.
2. *Chocmah* – Înțelepciunea echilibrată în ordinea imuabilă prin inițiativa inteligenței.
3. *Binah* – Inteligența activă, echilibrată prin înțelepciune.
4. *Chesed* – Milostivirea, a doua concepție a înțelepciunii, mereu binevoitoare pentru că este puternică.
5. *Geburah* – Rigoarea cerută de înțelepciune și de bunătate. A îndura răul înseamnă a împiedica binele.
6. *Tiphereth* – Frumusețea, concepția luminoasă a echilibrului în forme, intermediar între coroana regatului, principiul mediator între Creator și creație. (Ce sublimă idee găsim aici despre poezie și suveranul ei, sacerdoțiu).
7. *Netsah* – Victoria, adică triumful etern al inteligenței și al justiției.
8. *Hod* – Eternitatea victoriilor spiritului asupra materiei, a activului asupra pasivului, a vieții asupra morții.
9. *Jesod* – Fundamentul, adică baza oricărei credințe și a oricărui adevăr, ceea ce în filozofie se numește absolut.
10. *Malchut* – Regatul este universul, întreaga creație, opera și oglinda lui Dumnezeu, proba rațiunii supreme, consecința formală care ne obligă să ne întoarcem la premisele virtuale, enigmă al cărei cuvânt este Dumnezeu, adică rațiunea supremă și absolută.

Aceste prime zece noțiuni legate de primele caractere ale alfabetului ebraic, semnificând principii și numere, alcătuiesc ceea ce maeștrii cabalei numesc cei zece sephiroți.

Tetragrama sacră, trasată în acest fel, indică numărul, sursa și raportul numelor divine. La numele lui Iotchavah, scris cu douăzeci și patru de semne încoronate de câte o triplă vinietă de lumină, trebuie să raportăm cele douăzeci și patru de tronuri ale cerului și cei douăzeci și patru de bătrâni încoronați ai *Apocalipsei*. În cabala, principiul ocult se numește bătrân și acest principiu multiplicat și reflectat în cauzele secunde creează imagini, adică atâtea bătrâni câte concepții diverse există despre unica esență. Aceste imagini imperfecte, pe măsură ce se depărtează de sursă, aruncă în întuneric un ultim reflex sau o ultimă licărire, prezentând un bătrân oribil și desfigurat. El este cel pe care-l numim vulgar diavolul. Astfel, un inițiat a îndrăznit să spună: „Diavolul este Dumnezeu înțeles de cei răi”; iar un altul, în termeni încă și mai ciudați, dar nu mai puțini energici, a adăugat: „Diavolul s-a născut din rămășițe de Dumnezeu”. Putem rezuma și explica aceste aserțiuni atât de noi remarcând că, în simbolism chiar, demonul este un înger căzut din cer pentru că ar fi vrut să uzurpe Divinitatea. Toate acestea aparțin limbajului alegoric al profeților și legendelor. Filosofic vorbind, diavolul este o idee umană a Divinității, depășită și deposedată de cer prin progresul științei și al rațiunii. Moloch, Adramalek, Baal au fost la orientalii primitivi personificări ale zeului unic, dezonorate prin atribute barbare. Dumnezeuul jansenistilor, destinându-i pentru Infern pe majoritatea oamenilor și complăcându-se în torturi veșnice ale celor pe care El n-a vrut să-i salveze, este o concepție încă și mai barbară decât cea a lui Moloch: dumnezeul jansenistilor este pentru creștinii înțelepți și luminați un veritabil Satan căzut din cer.

Cabaliștii multiplicând numele divine le-au legat fie de unitatea tetragramei, fie de figura ternarului sau de scara sefirotică a decadei: așa trasează ei scara numerelor și a numelor divine:

triunghi care poate fi tradus astfel în litere romane:

J
JA
JEHV
ELOIM
SABAOT
ARARITA
ELVEDAAT
ELIM GIBOR
ELIM SABAOT

Ansamblul tuturor acestor nume divine formate din unica tetragramă, dar chiar și în afara tetragramei, este una din bazele ritualului ebraic și alcătuiește forța ocultă pe care rabinii cabaliști o invocă sub numele de Semhamphoras.

Am vorbit aici de Tarot din punct de vedere cabalistic. Am indicat deja sursa ocultă a numelui lui. Această carte hieroglifică se compune dintr-un alfabet cabalistic și dintr-o roată sau un cerc de patru decade, specificate de patru figuri simbolice și tipice, având fiecare drept rază o scară de patru figuri progresive reprezentând umanitatea: bărbatul, femeia, tânărul și copilul, stăpânul, stăpâna, cavalerul și valetul. Cele douăzeci și două figuri ale alfabetului reprezintă mai întâi treisprezece dogme, apoi nouă credințe autorizate de religia ebraică, religie puternică și întemeiată pe cea mai înaltă rațiune.

Iată cheia religioasă și cabalistică a tarotului exprimată în versuri tehnice în maniera vechilor legislatori:

- ✠ 1 Totul anunță o cauză activă, inteligentă.
 ✠ 2 Numărul; servește de probă unității vii.
 ✠ 3 Nimic nu-l poate limita pe cel care conține totul.
 ✠ 4 Singur, înaintea oricărui principiu, el este prezent pretutindeni.
 ✠ 5 Cum este singurul stăpân, doar lui să ne închinăm.
 ✠ 6 El revelează inimilor curate dogma lui adevărată.
 ✠ 7 Dar operele credinței au nevoie de un singur șef.
 ✠ 8 Iată de ce nu avem decât un singur altar, o singură lege.
 ✠ 9 Și niciodată cel Etern nu-i va schimba temeiul.
 ✠ 10 Fiecare rază a cerurilor și a zilelor noastre o reglează el.
 ✠ 11 Bogat în milostivire și puternic pentru a pedepsi.
 ✠ 12 El promite poporului său un rege în viitor.
 ✠ 13 Mormântul este trecerea spre un nou pământ. Doar moartea are sfârșit, viața este nemuritoare. Acestea sunt dogmele curate, neclintite, sacre; Să completăm acum cinstitele numere.
 ✠ 14 Unghiul cel bun este cel care calmează și temperează.
 ✠ 15 Rău este spiritul orgoliului și al mâniei.
 ✠ 16 Dumnezeu comandă trăsnetul și guvernează focul.
 ✠ 17 Vesper și roua lui ascultă de Dumnezeu.
 ✠ 18 El a așezat luna pe turnurile noastre drept paznic.
 ✠ 19 Soarele este izvorul în care totul se reînnoiește.
 ✠ 20 Suflul lui dă viață și pulberii de pe morminte.
 ✠ 21 Unde morții neînfrânați coboară în turmă.
 ✠ 22 Coroana a acoperit propitiatorul.
 Și gloria lui coboară pe capetele heruvimilor.

Cu ajutorul acestei explicații, pur dogmatice, putem deja înțelege figurile alfabetului cabalistic ale tarotului. Astfel, figura nr. 1 numită luntrașul, reprezintă principiul activ în unitatea autoteliei divine și umane; nr. 2, numită vulgar papesa, reprezintă unitatea dogmatică fondată pe numere, este Cabala sau gnosa personificată; nr. 3 reprezintă spiritualitatea divină sub emblema unei femei înaripate, care ține într-o mână vulturul apocaliptic, iar în cealaltă lumea suspendată de capătul sceptrului ei. Celelalte figuri sunt la fel de clare și la fel de ușor de explicat ca și cele dintâi.

Să revenim acum la cele patru semne, adică la bastoane, cupe, săbii și cercuri sau pantacle, vulgar numite dinari. Aceste figuri sunt

hieroglificele tetragramei: astfel, bastonul este falusul egiptenilor sau jod-ul evreilor; cupa este cteisul sau he-ul primitiv; sabia este conjuncția de doi sau lingamul, figurat în ebraica anterioară captivității prin vau, și cercul sau pentaclul, imagine a lumii și he-ul final al numelui divin.

Acum să luăm tarotul și să reunim patru câte patru toate paginile formând roata sau ROTA lui Guillaume Postel; să punem la un loc patru ași, patru de doi etc. și vom avea zece pachete de cărți dând explicația hieroglică a triumghiului numelor divine pe scara denarului pe care l-am dat mai sus. Le vom putea citi astfel, raportând fiecare număr la sephirotul corespunzător.

✠ ✠ ✠ ✠

Patru semne ale numelui care conține toate numele.

1. KETHER

Cei patru ași

Coroana lui Dumnezeu are patru vignete.

2. CHOCMAH

Patru de doi

Înțelepciunea lui se revarsă și alcătuiește patru fluvii

3. BINAH

Patru de trei

Despre inteligența lui dă patru dovezi

4. CHESED

Patru de patru

Din milostivire se nasc patru binefaceri

5. GEBURAH

Patru de cinci

Rigoarea lui de patru pedepsește patru viclenii

6. TIPHERETH

Patru de șase

Prin patru raze curate se adevărește frumusețea lui

7. NETSAH

Patru de șapte

Să celebrăm de patru ori eterna lui victorie

8. HOD

Patru de opt

De patru ori triumfă în eternitatea lui

9. JESOD

Patru de nouă

Pe patru temelii se sprijină tronul lui

10. MALCHUT

Patru de zece

Regatul lui unic e de patru ori la fel și conform celor patru vi-
gnete ale divinei diademe.

Se vede prin acest aranjament atât de simplu sensul cabalistic
al fiecărei lame. Astfel, de exemplu, cinci de baston semnifică rigu-
ros pe Geburah-ul lui Jod, adică dreptatea Creatorului sau mânia omu-
lui; șaptele de cupă semnifică victoria milostivirii sau triumful femeii;
optul de sabie semnifică conflict sau echilibru etern și tot așa și ce-
lelalte. Se poate înțelege cum făceau preoții odinioară oracolele să
vorbească: lamele trase la sorți dădeau în combinația sa care numai
ea era întâmplătoare; și cum credința celor vechi nu punea nimic
pe seama întâmplării, citeau răspunsurile Providenței în oracolele ta-
rotului, care la evrei se numea Theraph sau Theraphims, așa cum le-a
prezentat primul savant cabalistic, Gaffarel, un magician atras de car-
dinalul de Richelieu în cercul său.

În privința figurilor, iată un ultim distih pentru a le explica:

REGE, DAMĂ, CAVALER, VALET

Soț, tânăr, copil, întreaga umanitate,

Prin aceste patru trepte urcăm spre unitate.

Vom da la sfârșitul Ritualului și alte detalii și documente com-
plete despre minunata carte a Tarotului și vom demonstra că este
cartea dintâi, cheia tuturor profețiilor și a tuturor dogmelor, într-un
cuvânt cartea inspiratoare a cărților inspirate, ceea ce n-au presim-
țit nici Court de Gebelin în știința sa, nici Alliette sau Eteilla în ciu-
datele lui intuiții.

Cei zece sefiroți și cele douăzeci și două de taroturi formează
ceea ce cabaliștii numesc cele treizeci și două de căi ale științei ab-
solute. În privința științelor particulare, aceștia le împart în cinci-
zeci de porți (se știe că poarta semnifică guvernare sau autoritate la

orientali). Rabinii mai împart cabala în Bereschit sau Geneza uni-
versală și Mercavah sau Carul lui Ezechiel; apoi, din cele două ma-
niere de a interpreta alfabetele cabalistice, ei alcătuiesc două științe,
numite Gematria și Temurah, compunând din ele arta notorie care
nu este altceva decât știința completă a semnelor Tarotului și apli-
carea lor complexă și variată la ghicirea tuturor secretelor aparținând
fie filosofiei, fie naturii, fie viitorului.

LANȚUL MAGIC

MANUS
FORȚA

Marele agent magic pe care l-am numit lumina astrală, căruia alții îi spun sufletul pământului și pe care chimiștii antichității îl desemnau sub numele de Azoth și Magneziu, această forță ocultă, unică și incontestabilă, reprezintă cheia tuturor împărățiilor, secretul tuturor puterilor; acesta este dragonul zburător al Medeei, șarpele misterului edenic; oglinda universală a viziunilor, nodul simpatiilor, izvorul iubirilor, profeția și gloria. A ști să pui stăpânire pe acest agent înseamnă a deveni depozitarul puterii lui Dumnezeu; orice magie reală, efectivă, orice adevărată putere ocultă se află aici; și toate cărțile adevăratei științe n-au alt scop decât de a o demonstra.

Pentru a pune stăpânire pe marele agent magic două operațiuni sunt necesare: a concentra și a proiecta; cu alte cuvinte a fixa și a mișca.

Creatorul tuturor lucrurilor a dat fixitatea drept temei și garanție a mișcării; și magicianul trebuie să acționeze la fel.

Entuziasmul este contagios, așa se spune. De ce? Pentru că entuziasmul nu se naște fără niște credințe foarte decise. Credința naște credință; a crede, înseamnă a avea o rațiune să vrei; a vrea cu rațiune înseamnă a vrea cu o forță, nu zic infinită, ci măcar neîngrădită.

Ceea ce se operează în lumea intelectuală și morală se săvârșește și în lumea fizică; și atunci când Arhimede cerea un punct de sprijin pentru a ridica lumea, el căuta pur și simplu marele secret magic.

Pe unul din brațele androginului lui Henri Kunrath se poate citi următorul cuvânt: COAGULA, iar pe celălalt: SOLVE.

A aduna și a risipi sunt cele două verbe ale naturii; dar cum să aduni, cum să răspândești lumina astrală sau sufletul lumii?

Se adună prin izolare și se răspândește prin lanțul magic.

Izolarea constă, în ceea ce privește gândirea, în absoluta independență, în privința inimii, într-o libertate neștirbită, în privința simțurilor, într-o înfrânare perfectă.

Orice om care are prejudecăți și temeri, orice individ pasionat și sclav al pasiunilor sale este incapabil să adune și să răspândească, urmând expresia lui Kunrath, lumina astrală sau sufletul pământului.

Toți adevărații adepți au fost independenți până la supliciu, sobri și caști până la moarte; rațiunea acestei anomalii este că, pentru a dispune de o forță, nu trebuie să te lași stăpânit de această forță în așa fel încât ea să dispună de tine.

Dar atunci, vor exclama cei care caută în magie un mijloc de a mulțumi prin miracole poftele naturii, la ce folosește o putere de care nu te poți sluji pentru a-ți satisface nevoile? Bieți oameni, cum ați putea înțelege? Perlele nu au nicio valoare numai pentru că ele nu înseamnă nimic pentru turmele lui Epicur? Nu credea oare Curtius că e mai bine să comanzi celor care au aur decât să-l ai tu însuși? Nu trebuie să fii ceva mai mult decât un om obișnuit când ai pretenția să fii asemenea lui Dumnezeu? De altfel, regret să vă supăr sau să vă descurajez, dar nu eu am inventat înaltele științe; eu numai vă învăț despre ele și le constat riguroasele necesități, prezentându-vă primele și inexorabilele lor condiții.

Pitagora era un om liber, sobru și cast; Apollonius din Thiana, Iulius Cezar au fost oameni de o înfricoșătoare austeritate; Paracelsus te făcea să te îndoiești de sexul lui, atât era de străin de slăbiciunile amoroase; Raymond Lulle împingea rigorile vieții până la ascetismul cel mai exaltat; Jerome Cardan exagera practica postului până la a muri de foame, dacă ar fi să credem tradiția; Agrippa, sărac și alergând din oraș în oraș, a preferat să moară în mizerie decât să suporte capriciile unei prințese care insulta libertatea științei. Unde era oare fericirea acestor oameni? Înțelegerea marilor secrete și conștiința puterii. Era destul pentru sufletele lor mari. Trebuie să fim ca ei pentru a afla ce știau ei? Nu, firește, și cartea pe care o scriu este o dovadă; dar, pentru a face ceea ce făceau ei, este absolut necesar a aborda mijloacele practicate de ei.

Dar ce au făcut oare cu adevărat? Au uimit și subjugat lumea, au domnit la un mod mai real decât regii. Magia este instrumentul bunătății divine sau al unui diabolic orgoliu, dar și moartea bucuriilor pământești și a plăcerilor vieții muritoare.

Atunci de ce să mai studiem? vor zice împătimiții de viață.

— Foarte simplu, pentru a o cunoaște și poate pentru a învăța să înfrunți incredulitatea stupidă și credulitatea puerilă. Oamenii iubitori de plăceri (jumătate dintre voi sunteți femei), n-ar fi aceasta o plăcere mai mare decât cea a unei curiozități satisfăcute? Citiți deci fără teamă nu veți deveni magicieni fără voia voastră.

De altfel, aceste dispoziții de renunțare absolută nu sunt necesare decât pentru a stabili curenții universali și a schimba fața lumii; există operații magice relative și mărginite la un anumit cerc care nu cer asemenea eroice virtuți. Se poate acționa asupra pasiunilor prin pasiune, se pot determina simpatiile sau antipatiile, se pot provoca supărări sau vindecări fără a stăpâni atotputernicia magului; trebuie numai să fii prevenit asupra riscului proporțional cu acțiunea a cărei victimă poți cu ușurință deveni. Vom explica totul în Ritual.

A crea lanțul magic înseamnă a stabili curențul magnetic care devine mai puternic pe măsura lungimii lanțului. Vom vedea în Ritual cum se produc acești curenți și care sunt diferitele mijloace de a forma lanțul. Ciubărul lui Mesmer era un lanț magic destul de imperfect; mai multe cercuri de iluminări, din diferite zone din nord, au lanțuri mai puternice. Societatea unor preoți catolici, celebri pentru puterea ocultă și impopularitatea lor este fundamentată în plan și supusă condițiilor lanțurilor magice celor mai puternice, acesta fiind secretul forței lor, pe care ei o atribuie numai grației și voinței lui Dumnezeu, soluție vulgară și facilă a tuturor problemelor de forță, influență și antrenament. Vom aprecia, în Ritual, seria de ceremonii și invocații cu adevărat magice care alcătuiesc marea operă a vocației sub numele de exercițiul sfântului Ignatius.

Orice entuziasm propagat într-o societate printr-o suită de comunicații și de practici precise, produce un curent magnetic și crește sau se conservă prin curent. Acțiunea curentului constă în antrenarea și exaltarea, adesea nemăsurată, a persoanelor impresionabile și slabe, organizările nervoase, temperamentele dispuse la isterie și halucinații. Aceste persoane devin curând vehicule puternice ale forței magnetice, proiectând cu forța lumina astrală chiar în direcția curentului; a te opune atunci manifestărilor forței înseamnă, într-o anumită măsură, a combate fatalitatea. Când tânărul fariseu Saul sau Schol se aruncă, cu tot fanatismul și încăpățânarea, împotriva creștinismului, se lasă el însuși, fără să vrea, în voia puterii pe care credea că o

înfrunți. Astfel, a fost trăsniț de un fulger magnetic, instantaneu, fără îndoială, prin efectul combinat al unei congestii cerebrale și al unei arsuri solare. Conversiunea tânărului israelit Alphonse de Ratisbonne este un eveniment contemporan absolut de aceeași natură. Am aflat de o sectă de entuziaști de care unii râdeau de la distanță și în care se înrolau imediat ce se apropiau de ea cu gândul de a o combate. Aș spune chiar mai mult, cercurile magice și curenții magnetici se stabilesc singuri și influențează, urmând legi fatale, pe cei asupra cărora acționează. Fiecare dintre noi este atras într-un cerc de relații care este lunea lui și a cărui influență o suportă. Jean-Jacques Rousseau s-a lăsat antrenat în cea mai tristă acțiune a vieții sale, abandonul copiilor săi, prin influența magnetică a unui cerc de libertini și printr-un curent magic al mesei hangiului. Povestește simplu și naiv în Confesiuni și faptul n-a fost remarcat de nimeni. Acestea sunt marile cercuri care-i antrenează pe oamenii mari și reciproc. Nu există geniu neînțeles; există numai oameni excentrici și cuvântul pare a fi inventat de un adept. Omul excentric în geniu este cel care caută să-și formeze un cerc luptând împotriva forței de atracție centrale a lanțurilor și curenților stabiliți. Destinul lui este să reușească sau să se distrugă în luptă. Care este dubla condiție de reușită în acest caz? Un punct central de fixitate și o acțiune circulară perseverentă de inițiativă. Omul de geniu este cel care a descoperit o lege reală și care, în consecință, posedă o forță invincibilă de acțiune și de direcție; poate muri ostenind la opera lui; dar ceea ce a vrut se va împlini, în ciuda morții lui, și adesea tocmai din pricina morții lui; căci moartea este o adevărată adormire pentru geniu. Când mă voi ridica de la pământ, spunea cel mai mare dintre inițiatori, voi lua totul cu mine.

Legea curenților magnetici este cea a mișcării luminii astrale. Mișcarea este întotdeauna dublă și se multiplică în sens contrar. O mare acțiune propagă întotdeauna o reacție egală și secretul marilor succese se află în întregime în presimțirea reacțiilor. Astfel, Chateaubriand, inspirat de dezgustul saturnaliilor revoluționare, presimți și pregăti imensul succes al lucrării sale Geniul creștinismului. A te opune unui curent care începe să-și propage cercul înseamnă a dori să fii sfărâmat, cum a fost marele și nenorocosul împărat Iulian; a te opune curentului care a parcurs tot cercul acțiunii sale înseamnă a deveni șeful curentului contrar. Marele om este cel care sosește la timp și înovează păstrând măsura. Voltaire, în vremea apostolilor,

n-ar fi găsit ecou la vorbele lui și n-ar fi fost decât un parazit ingenios al ospăturilor lui Trimalchio. În epoca în care trăim, totul este pregătit pentru noua explozie de entuziasm evanghelic și dezinteres creștin, din cauza dezamăgirii universale, a pozitivismului egoist și a cinismului public, a intereselor celor mai grosiere. Succesul anumitor cărți și tendințele mistice sunt simptome precise ale acestei dispoziții generale. Se restaurează bisericile, se construiesc altele noi; cu cât ne simțim mai goliți de credință, cu atât mai mult sperăm în ea; lumea întreagă așteaptă pentru a doua oară pe Mesia și el va veni curând. Să se găsească, de exemplu, un om bine plasat pe scara socială, prin rang și avere, un papă, un rege, un evreu milionar, iar acest om să sacrifice public și solemn toate interesele sale materiale pentru salvarea umanității, să fie mântuitorul săracilor, propagatorul și chiar victima doctrinelor devotamentului și carității și se va ridica în jurul lui o vâlvă imensă provocând răsturnarea morală completă a lumii. Dar înalta poziție a personajului este absolut necesară, căci în aceste vremuri de mizerie și șarlatanism, orice Verb venit de jos este suspect de ambiție și violență interesată. Voi, deci, care nu sunteți și nu aveți nimic, nu sperați să fiți nici apostoli, nici Mesia. Aveți credință și vreți să acționați în numele acestei credințe: dobândiți mai întâi mijloacele de acțiune care sunt influența și rangul precum și prestigiul averii. Altădată aurul se făcea cu știință, astăzi știința trebuie refăcută cu ajutorul aurului. S-a fixat volatilul, astăzi trebuie să se volatilizeze fixul, cu alte cuvinte, a fost materializat spiritul, acum trebuie spiritualizată materia. Cuvântul sublim nu mai este ascultat în zilele noastre dacă nu se produce sub garanția unui nume mare, dacă nu vine dintr-un succes reprezentând o valoare materială. Cât valorează un manuscris? Cât valorează în librării semnătura autorului? Alex. Dumas, de exemplu, reprezintă una din garanțiile literare ale epocii noastre; dar casa Dumas nu are preț decât pentru aceste produse obișnuite: romanele. Dacă Dumas ar descoperi o magnifică utopie sau o soluție admirabilă problemei religioase, descoperirea lui n-ar fi luată în considerare decât ca un capriciu amuzant de romancier și nimeni nu l-ar lua în serios, în ciuda celebrității europene a acestui Panurge al literaturii moderne. Ne aflăm în secolul pozițiilor dobândite; fiecare valorează după cât reprezintă în societate, social și comercial vorbind. Libertatea nelimitată a cuvântului a produs un asemenea conflict al discursurilor că astăzi nu se mai

întreabă: „Ce s-a spus?“, ci: „Cine a spus?“ Dacă a spus-o Rothschild sau sfinția sa Pius al IX-lea, sau chiar domnul Dupanloup, are valoare. Dar dacă e vorba de Tartempion, chiar dacă ar fi o minune încă necunoscută (ceea ce este posibil, la urma urmei) de geniu, de știință, de bun simț, el tot nu ar avea nici o valoare.

Celor care-mi vor spune: „Dacă deții secretul marilor succese ale forței care pot schimba lumea, de ce nu te folosești de ea?“ eu le voi răspunde: „Știința aceasta a venit prea târziu pentru mine însumi și am pierdut, pentru a o dobândi, timpul și mijloacele care mi-ar fi dat, poate, posibilitatea de a mă folosi de ea. Oameni iluștri, bogați, mai marii lumii, dacă nu sunteți mulțumiți de ceea ce aveți și dacă simțiți în inimă o ambiție, mai nobilă și mai cuprinzătoare, de a fi părinții unei lumi noi, regii unei civilizații reîntinerite, un savant sărac și obscur a descoperit pârgia lui Arhimede și v-o oferă numai pentru binele umanității, fără să ceară nimic în schimb“.

Fenomenele care au agitat în ultimul timp America și Europa cu privire la mesele vorbitoare și manifestările fluidice nu sunt altceva decât curenții magnetici care încep să se formeze și solicitările naturii care ne invită, pentru salvarea umanității, de a reconstitui marile lanțuri simpatice și religioase. Într-adevăr, stagnarea luminii astrale ar însemna moartea speciei umane, iar somnolența acestui mare agent secret s-a manifestat, deja, prin îngrozitoare simptome de descompunere și moarte, holera, de exemplu, maladiile cartofilor și ale strugurilor nu au alte cauze, cum au văzut obscur și simbolic în vis cei doi păstori de la Salette.

Credibilitatea imediată pe care a stârnit-o relatarea lor și concursul imens al pelerinilor, convinși de o relatare atât de ciudată și imprecisă, aparținând unor copii fără instrucție și aproape fără moralitate, sunt dovezi ale realității magnetice și ale tendinței fluidice a pământului de a opera vindecarea locuitorilor ei.

Superstițiile sunt instinctive și tot ceea ce este instinctiv are rațiunea lui de a fi în chiar natura lucrurilor: e ceva la care scepticii tuturor timpurilor nu s-au gândit destul.

Atribuim, deci, toate faptele ciudate ale mișcării meselor agentului magnetic universal care caută un lanț de entuziasme pentru a forma noi curenți. Este o forță oarbă prin ea însăși, dar care poate fi dirijată prin voința oamenilor și influențată prin opiniile curente. Acest fluid universal, dacă vrem să fie un fluid, fiind mediul comun

al tuturor organismelor nervoase și vehicolul tuturor vibrațiilor senzitive, stabilește între persoanele impresionabile o veritabilă solidaritate fizică și transmite de la una la alta impresiile imaginației și ale gândirii. Mișcarea unui obiect inert, determinată de ondulațiile agentului universal, ascultă, deci, de impresia dominantă și reproduce, în revelațiile sale, când toată luciditatea viselor celor mai minunate, când toată bizazaria și toate minciunile fantasmelor celor mai incoerente și mai imprecise.

Loviturile în mobile, clinchetul veselei, instrumentele muzicale cântând singure sunt iluzii produse de aceleași cauze. Miracolele convulsionarilor de la Saint-Medard erau de același ordin și păreau adesea că întrerup legile naturii. Exagerarea, pe de o parte, produsă de fascinația care este o beție specială, ocazionată de congestiile luminii astrale și oscilațiile sau mișcările reale, pe de altă parte, imprimată în materia inertă de către agentul universal și subtil al mișcării și al vieții: iată tot ce se află în spatele acestor lucruri atât de miraculoase, cum ne putem ușor convinge reproducând la alegere, prin mijloacele indicate în Ritual, cele mai uimitoare minuni, constatând absența, ușor de apreciat, a înșelăciunii, a halucinației sau a erorii. Mi s-a întâmplat de mai multe ori, ca urmare a experiențelor de lanț magic făcute cu persoane lipsite de bune intenții și simpatie, să mă trezesc brusc în toiul nopții sub impresii și contacte cu adevărat înfricoșătoare. Într-o noapte, între altele, am simțit presiunea unei mâini care mă strângea de gât, m-am ridicat, am aprins lampa și m-am apucat liniștit de lucru pentru a-mi folosi insomnia și a alunga fantomele viselor. Atunci cărțile au început să se deplaseze în jurul meu cu foșnete, hârtiile zburau frecându-se unele de altele, lemnăria trosnea parcă ar fi fost gata să se crape și se auzeau lovituri surde în plafon. Observam curios, dar fără teamă, toate aceste fenomene care nu erau mai puțin niște miracole, chiar dacă ar fi fost puse numai pe seama imaginației mele, atâta realitate aveau în amprente lor. De altfel, v-am spus că nu eram deloc speriat și că mă ocupam de cu totul altceva în momentul acela decât de științele oculte.

Prin repetarea unor asemenea fenomene am fost tentat să fac experiențe de invocații cu ajutorul ceremonialului magic al celor vechi, obținând rezultate cu adevărat extraordinare pe care le voi descrie în alt treisprezecelea capitol al acestei cărți.

12 ♀ M

MAREA OPERĂ

DISCITE CRUX

Marea operă este, înainte de toate, creația omului prin el însuși, cucerirea deplină și completă a facultăților și a viitorului său; ea este mai ales emanciparea perfectă a voinței sale care-i asigură imperiul universal al lui Azoth și domeniul Magneziului, adică deplina putere asupra agentului magic universal.

Acest agent magic, pe care vechii filosofi hermetici îl ascundeau sub denumirea de materie primă, determină forme ale substanței modificabile și se poate, într-adevăr, cu ajutorul ei, ajunge la transmutarea metalică și la medicina universală. Aceasta nu este o ipoteză, este un fapt științific dovedit și riguros demonstrat.

Nicolas Flamel sau Raymond Lulle, săraci amândoi, au distribuit bogății imense. Agrippa n-a ajuns niciodată decât la realizarea primei părți a mării opere și a murit suferind, luptând pentru a se domina numai pe sine și a-și fixa independența.

Există, deci, două operații hermetice: una spirituală, cealaltă materială, depinzând una de alta.

Toată știința hermetică este, de altfel, conținută în dogma lui Hermes gravată, se spune mai întâi pe o tablă de smarald ale cărei prime articole le-am explicat deja; iată acum referirile la operația mării opere:

„Vei despărți pământul de foc, subtilul de dens, cu mare blândețe și abilitate.

El urcă de pe pământ la cer și în grabă coboară în pământ, întărindu-se cu forța lucrurilor superioare și inferioare.

Vei avea prin acest mijloc gloria lumii și toată întunecimea se va depărta de la tine.

Este forța cea mare a oricărei forțe, căci va învinge tot lucrul subtil și va străbate prin orice corp solid.

Așa s-a creat lumea.“

A despărți subtilul de dens, în prima operație, în întregime interioară, înseamnă a elibera sufletul de orice prejudecată și de orice viciu: toate acestea se fac prin întrebuintarea stării filosofice, adică a înțelepciunii; a mercurului, adică a abilității personale și a muncii; apoi a sulfului, care reprezintă energia vitală și căldura voinței. Se ajunge prin acest mijloc la schimbarea în aur spiritual a lucrurilor celor mai neînsemnate, chiar a murdăriei pământului. În acest sens trebuie să înțelegem parabolele disputei filosofilor, ale lui Bernard Trevisan, Basil Valentin, ale Mariei Egipteanca și ale altor profeți ai alchimiei; dar în opera lor, ca și în marea operă, trebuie să se separe cu multă dibăcie subtilul de dens, misticul de pozitiv, alegoria de teorie. Dacă vrem să-i citim cu plăcere și înțelege, trebuie să-i înțelegem alegoric, apoi să coborâm de la alegorie la realitatea pe calea corespondențelor sau a analogiilor indicate în dogma unică:

„Ceea ce este sus este la fel cu ceea ce este jos și reciproc“.

Cuvântul ART inversat sau citit așa cum se citesc scrierile sacre și primitive, adică de la dreapta la stânga, exprimă, prin trei inițiale diferitele trepte ale mării opere: T înseamnă ternarul, teoria și travaliul; R, realizarea; A, adaptarea. Vom da în capitolul al doisprezecelea al Ritualului, rețetele marilor maeștri pentru adaptare și în special cea care este conținută în fortăreața hermetică a lui Henri Kunrath.

Semnalăm aici căutărilor lectorilor noștri un admirabil tratat al lui Hermes Trismegistul care se intitulează Minerva mundi. Acest tratat se află numai în câteva ediții ale lui Hermes și conține, în alegorii pline de poezie și de profunzime, dogma creației ființelor prin ele însele sau a legii creației care rezultă din acordul celor două forțe, pe care alchimiștii le numeau fix și volatil, care sunt, în absolut, necesitatea și libertatea. Se explică aici diversitatea formelor răspândite în natură prin diversitatea spiritelor și monstruozițiile prin divergența eforturilor. Lectura și meditația asupra acestei opere sunt indispensabile tuturor adeptilor care vor să aprofundeze misterele naturii și să se ocupe serios de cercetarea mării opere.

Când maeștrii în alchimie spun că e nevoie de puțin timp și de puțină muncă în împlinirea operelor științei, când afirmă, mai ales, că e necesar doar un vas, vorbind de marele și unicul athanor, pe care îl pot folosi cu toții, aflat la îndemâna oricui și pe care oamenii îl au, dar nu știu de el, ei fac aluzie la alchimia filosofică și morală. Într-adevăr, o voință puternică și decisă poate ajunge într-un timp

scurt la independența absolută și noi posedăm cu toții marele și unicul athanor care folosește la separarea subtilului de dens și a fixului de volatil. Acest instrument, complet ca lumea și precis ca matematica însăși, este ascuns de înțelepți sub emblema pentagramei sau a stelei în cinci colțuri, semnul absolut al inteligenței umane. Îi voi imita pe înțelepți, nenumindu-i deloc: e prea ușor de ghicit.

Figura tarotului care corespunde acestui capitol a fost prost înțeleasă de Court de Gebelin și Etteilla care au crezut că nu e decât o greșală comisă de neamțul care făcuse cărțile de joc. Figura reprezintă un om, cu mâinile legate la spate, cu doi saci de bani legați la subțiori și cu un picior atârând de o spânzurătoare alcătuită din nouă trunchiuri de copac având fiecare șase ramuri tăiate și o traversă care completează figura tau-ului ebraic 7; picioarele personajului sunt încrucișate, iar coatele formează cu capul un triunghi. Or, triunghiul deasupra căruia se află o cruce semnifică, în alchimie, scopul și perfecțiunea mării opere, semnificație identică acelei litere 7, ultima din alfabetul sacru.

Acest spânzurat este deci adeptul, legat de angajamentele lui, spiritualizat sau cu picioarele întoarse spre cer; el este și anticul Prometeu, suferind într-o tortură veșnică pedeapsa gloriei sale furt. Privind la modul vulgar este Iuda trădătorul și supliciul său amenințat pe revelatorii marelui secret. În sfârșit, pentru cabaliștii iudaici, acest spânzurat, corespunzând celei de a douăsprezecea dogmă, dogma unui Mesia promis, este un protest împotriva Mântuitorului, recunoscut de creștini, dar căruia ei par să-i spună: „Cum ai să-i salvezi pe ceilalți, dacă pe Tine însuși nu te-ai salvat?“

În Sepher Toldos Jeschu, compilație anticreștină ebraică, se află o ciudată parabolă: Jeschu, spune rabinul autor al legendei, călătorea alături de Simon Barjona și Iuda Iscariotul. Sosiră târziu și obosiți la o casă izolată; le era tare foame și nu găsiră de mâncare decât o găscă slabă și amărâtă. Era prea puțin pentru trei persoane; s-o fi împărțit însemna numai să-și stârneasă foamea, fără s-o poată potoli. Se înțelesesă s-o tragă la sorti, dar cădeau de somn. „Haideți mai întâi să dormim, le zise Jeschu, în timp ce se prepară supă, la trezire ne vom povesti visele și cel care va avea visul cel mai frumos acela va mânca singur toată găscă.“ Zis și făcut. Dormiră și se sculară. „Eu, zise sfântul Petru, am visat că eram vicarul lui Dumnezeu.“ „Eu, zise Jeschu, că eram chiar Dumnezeu.“ „Eu, reluă ipocrit

Iuda, am visat că fiind somnambul m-am ridicat, am coborât încet, am luat gâsca de pe frigare și am mâncat-o.“ Acestea fiind zise, coborâră, dar gâsca dispăruse efectiv. Iuda visase treaz fiind¹. Această legendă este un protest al pozitivismului ebraic împotriva misticismului creștin.

Într-adevăr, în timp ce credincioșii se lăsau în voia viselor frumoase, israelitul proscris, Iuda cel al civilizației creștine, muncea, vindea, se zbătea, se îmbogățea, punea stăpânire pe realitățile vieții și devenea capabil de a oferi mijloace de existență chiar acelor culte care îl proscriseră de atâta vreme. Vechii adoratori ai arcei, rămași credincioși cufărului, posedă acum Bursa drept Templu și de acolo guvernează lumea creștină; Iuda poate, într-adevăr, să râdă și să se felicite de a nu fi dormit ca sfântul Petru.

În vechile scrieri anterioare captivității, tau-ul ebraic avea figura unei cruci, confirmată de interpretarea celei de a douăsprezecea lame a tarotului cabalistic. Crucea, generatoare a patru triumfiuri era și semnul sacru al duodenarului, iar egiptenii o numeau cheia cerului. Astfel, Eteilla, încurcat de îndelungatele lui cercetări pentru a împăca necesitățile analoage ale figurii cu opinia sa personală (suferise influența savantului Court de Gebelin), a plasat în mâna spânzuratului său, repus pe picioare și din care făcuse simbolul prudenței, un caduceu hermetic alcătuit din doi șerpi și un tau grec. Pentru că înțelesese necesitatea tau-lui sau a crucii, la pagina douăsprezece a Cărții lui Thot, ar fi trebuit să înțeleagă multiplul și magnificul simbol al spânzuratului hermetic, Prometeul științei, omul viu care nu atinge pământul decât prin gândire și al cărui temei se află în cer, adeptul liber și sacrificat, revelatorul amenințat cu moartea, conjurația iudaismului împotriva lui Hristos care pare să fie o mărturisire involuntară a divinității oculte a crucificatului, semnul, în sfârșit, al operei adevărate, al ciclului încheiat, tau-ul intermediar care rezumă prima oară, înaintea ultimului denar, semnele alfabetului sacru.

1. Această anecdotă nu se află în textul propriu-zis al lui Sepher Todos Jeschu, ci în comentariile rabinice la această lucrare.

13 N

NECROMANȚIA

EX IPSIS

MORS

Am spus că în lumina astrală se păstrează imaginile persoanelor și ale lucrurilor. În această lumină pot fi evocate formele celor care nu mai sunt pe lume și, prin intermediul ei, se săvârșesc misterele pe cât de contestate, pe atât de reale ale necromanției.

Cabaliștii care au vorbit despre lumea spiritelor au povestit ce au văzut în invocațiilor lor.

Eliphas Levi Zahed¹ care scrie această carte a invocat și a văzut.

Să vedem mai întâi ce au scris maeștrii despre viziunile sau intuițiile lor în ceea ce ei numeau *lumina gloriei*.

Se citește în cartea ebraică a *Revoluției sufletelor* că există suflete de trei feluri; fiicele lui Adam, fiicele îngerilor și fiicele păcatului. Mai există, conform aceleiași cărți, trei feluri de spirite: spiritele captive, spiritele rătăcitoare și spiritele libere. Sufletele sunt trimise în cuplu. Și există, totuși, suflete de bărbați care se nasc văduve și ale căror soții sunt reținute captive de către Lilith și Naemah, reginele strigoaicelor: acestea sunt sufletele care au de ispășit curajul celibatului. Astfel, dacă un bărbat renunță din copilărie la iubirea femeilor, el face din soția care-i era destinată sclava demonilor destrăbălării. Sufletele se întâlnesc și se multiplică în cer la fel ca și trupurile pe pământ. Sufletele imaculate sunt fiicele sărutărilor îngerilor.

Nimic nu poate intra în cer, decât ceea ce vine din cer. După moarte, deci, spiritul care-l însușește pe om se întoarce singur în cer și lasă pe pământ și în atmosferă două cadavre: unul e deja inert, celălalt, animat încă de mișcarea universală a sufletului lumii, dar destinat să moară și el încetul cu încetul, absorbit de puterile astrale care l-au produs. Cadavrul terestru este vizibil; celălalt este invizibil ochilor

1. Aceste nume evreiești, traduse în franceză sunt: Alphonse-Louis Constant.

trupurilor terestre și vii și nu poate fi zărit decât prin aplicarea luminii astrale translucidului care comunică impresiile sale sistemului nervos și provoacă astfel organul vederii până la a-l face să vadă formele care s-au conservat și cuvintele care s-au scris în cartea luminii vitale.

Când omul a trăit bine, cadavrul vital se evaporă ca fumul de tămâie curată, urcând spre regiunile superioare, dar dacă omul a trăit în păcat, cadavrul lui astral, care-l ține prizonier, mai caută încă obiectele pasiunilor sale și vrea să revină la viață. Acestea tulbură somnul fetelor, se scaldă în sângele vărsat și bânuie prin locurile unde și-a consumat plăcerile vieții, veghează încă la comorile pe care le-a posedat și ascuns; se epuizează în eforturi dureroase pentru a-și crea organe materiale și a rețrăi. Dar astrele îl aspiră și-l beau, inteligența slăbește, memoria pierzându-se încet și toată ființa lui dizolvându-se... Viciile lui apar și-l urmăresc cu figuri monstruoase; îl atacă și-l devorează... nefericitul își pierde astfel, pe rând, toate membrele care i-au folosit pentru necuviințele lui; apoi moare a doua oară și pentru totdeauna, pentru că și pierde personalitatea și memoria. Sufletele care trebuie să trăiască, dar care nu s-au purificat de tot, rămân mai mult sau mai puțin captive ale cadavrului astral, unde sunt arse de lumină, lumină care încearcă să-l asimileze și să-l distrugă. Pentru a se elibera de acest cadavru, sufletele îndurerate intră uneori în cei vii, rămânând acolo într-o stare pe care cabaliștii o numesc embrionat.

Aceste cadavre pot fi invocate prin chiromanție, intrându-se în contact cu niște larve, cu substanțe moarte sau muribunde. Acestea nu pot în mod obișnuit să vorbească decât printr-o ființură în urechi, produsă prin cutremurul nervos despre care am vorbit și nu raționează în mod obișnuit decât reflectând fie gândurile, fie fantasmele noastre.

Dar pentru a vedea aceste forme ciudate trebuie să te afli într-o stare excepțională care ține de somn sau de moarte, adică trebuie să te magnetizezi tu singur și să dobândești un fel de somnambulism lucid sau treaz. Necromanția obține deci rezultate, dar invocațiile magiei pot produce viziuni veritabile. Am spus că în marele agent magic, care este lumina astrală, se păstrează toate amprentele lucrurilor, toate imaginile formate, fie prin raze, fie prin reflexe; în această lumină ne apar visele, această lumină îmbată pe alienați și antrenează judecata lor adormită în urmărirea celor mai bizare fantome. Pentru

a vedea fără iluzii într-o asemenea lumină, trebuie să se îndepărteze reflexele printr-o voință puternică și să nu se atragă către sine decât razele. A visa în stare de veghe înseamnă a vedea în lumina astrală; orgiile sabatului, povestite de atâția vrăjitori în procesele lor criminale, li se înfățișează și lor în același fel. Adesca pregătirile și substanțele întrebuițate pentru a ajunge la acest rezultat erau oribile, după cum vom vedea în Ritual, dar rezultatele nu erau niciodată în-doielnice. Se vedea, se auzea, se atingeau lucruri dintre cele mai abominale, mai fantastice, mai imposibile. Vom reveni asupra acestui subiect în cel de al cincisprezecelea capitol al acestei cărți; ne vom ocupa aici de invocația adresată morților.

În primăvara anului 1854, am plecat la Londra pentru a scăpa de supărările din interior și a mă ocupa, fără răgaz, de știință. Aveam scrisori de recomandare pentru persoane eminente și curioase în privința revelațiilor lumii supranaturale. Am vizitat pe câțiva și am găsit în ei, cu multă politețe, un uriaș fond de indiferență și ușurință. Mi se cerură mai întâi minuni ca unui șarlatan. Eram ușor descurajat, căci, la drept vorbind, departe de a fi dispus să-i inițiez pe ceilalți în misterele magiei ceremoniale, m-am temut întotdeauna de iluzii și oboesală; de altfel, aceste ceremonii cereau un material costisitor și dificil de adunat. M-am retras, deci, în studiul cabalei, fără să mă mai gândesc la adepții englezi când, într-o zi, întorcându-mă acasă, am găsit un plic pe adresa mea. Acest plic conținea jumătate dintr-o carte tăiată transversal pe care am recunoscut mai întâi caracterele peceții lui Solomon și un bilețel pe care era scris cu creionul: „Măine, la ora trei, în fața abației de Westminster, vi se va înmâna și cealaltă jumătate de carte“. M-am dus la această ciudată întâlnire. O trăsură aștepta în acel loc. Cum țineam fără ostentație fragmentul de carte în mână, un servitor se apropie și-mi făcu semn, deschizându-mi ușa trăsorii în care văzui o doamnă în negru, a cărei pălărie era acoperită de un văl foarte des; îmi făcu semn să urc lângă ea, arătându-mi cealaltă jumătate a cărții. Portiera se închise și trăsura porni la drum. Ridicându-și vălul am putut vedea că aveam de a face cu o doamnă în vârstă, înzestrată cu doi ochi negri sub sprâncenele cenușii, foarte vioi și de o ciudată fixitate. „Sir, mi se adresă ea, cu un accent englez foarte pronunțat, știu că secretul este riguros păstrat între adepți; o prietenă a domnului B.L., pe care l-ați vizitat, știe că vi s-au cerut experiențe și ați refuzat să le satisfaceți această curiozitate. Poate nici

n-ai avut lucrurile de trebuință; vreau să vă arăt un cabinet magic complet; dar, vă cer, înainte de toate, păstrarea inviolabilului secret. Dacă nu-mi veți face această promisiune pe onoarea dumneavoastră, voi da un ordin să fiți condus acasă." I-am făcut promisiunea cerută și-i voi rămâne fidel, nedivulgând nici nume, nici calitatea, nici locuința acestei doamne pe care am recunoscut-o curând ca pe o inițiată, nu neapărat de prima mărime, dar de un grad foarte ridicat. Am stat de vorbă îndelung de câteva ori, ea insistând mereu asupra necesității practicii, în completarea inițierii. Îmi arată o colecție de veșminte și instrumente magice, îmi împrumută chiar câteva cărți interesante care-mi lipseau. Pe scurt, ea mă determină să încerc într-o zi experiența unei invocații complete pentru care m-am pregătit douăzeci și una de zile, respectând scrupulos practicile indicate în al treisprezecelea capitol al Ritualului.

Totul era pregătit pe 24 iulie; se punea problema de-a invoca fantoma divinului Apollonius și de a-i cere două secrete: unul care mă privea pe mine însumi, unul care o interesa pe această doamnă. Socotise mai întâi să asiste la experiență, însoțită de o persoană de încredere, dar, în ultimul moment, acestei persoane i se făcuse frică și renunțase; dar cum ternarul sau unitatea era cerută de ritualurile magice, am fost lăsat singur. Cabinetul pregătit pentru invocație era amenajat într-un turn; se dispuseseră acolo patru oglinzi concave, un fel de altar, acoperit cu o placă de marmură albă legată într-un lanț de fier magnetizat. Pe marmura albă era gravat și aurit semnul penta-gramei așa cum este prezentat în cuprinsul acestei lucrări; același semn era trasat în diverse culori pe o piele albă și nouă de miel. În mijlocul mesei de marmură se afla o sobiță de aramă cu cărbuni din lemn de frasin și laur; o altă sobiță era plasată în fața mea pe un trepied. Eram îmbrăcat într-un veșmânt alb, destul de asemănător cu cel al preoților catolici, dar mai amplu și mai lung, iar pe cap purtam o coroană de frunze de verbină împletite într-un lanț de aur. Într-o mână țineam o sabie nouă, iar în cealaltă Ritualul. Am aprins cele două focuri cu substanțele cerute și pregătite și am început în șoaptă mai întâi, apoi ridicând vocea treptat, invocațiile ritualului. Fumul se întindea, flacăra făcu să se clatine toate obiectele pe care le lumina, apoi se stinse. Fumul se ridica alb și lent de pe altarul de marmură, mi se părea să simt un cutremur de pământ, urechile îmi țiuiră, iar inima bătea puternic. Am mai pus câteva crengi și parfumuri în sobiță

și când flacăra se ridică am văzut distinct în fața altarului figura unui bărbat mai mare decât de obicei, care se descompunea și se ștergea. Am reînceput invocațiile și m-am așezat în cercul pe care-l trasasem dinainte între altar și trepied: am văzut atunci luminându-se treptat oglinda care se afla în fața mea, dincolo de altar, și o formă albicioasă ce se contura crescând și părând să se apropie de mine, încetul cu încetul. L-am numit de trei ori pe Apollonius și am închis ochii. Când i-am redeschis, un bărbat stătea în fața mea învelit tot într-un fel de lîțoliu care-mi părea mai degrabă cenușiu decât alb. Fața-i era trasă, tristă, nu purta barbă și nu avea legătură cu ideea pe care mi-o făcusem despre Apollonius. Am avut o senzație de răceală extraordinară și, când am deschis gura pentru a interpela fantoma, mi-a fost imposibil să articulez ceva. Am pus atunci mâna pe semnul penta-gramei și am îndreptat vârful sabiei, comandându-i mintal, prin acest semn, să nu mă sperie și să mă asculte. Atunci forma deveni mai confuză și dispăru. I-am comandat să se întoarcă: atunci am simțit trecând pe lângă mine un suflu și ceva îmi atinse mâna care ținea sabia și imediat brațul mi-a amortit până la umăr. Am reușit a înțelege că prezența sabiei ofensa spiritul și am înfipt-o cu vârful în jos în cercul în care mă aflam. Figura umană apăru imediat, dar mă cuprinse o atât de mare slăbiciune și o stare de leșin puse stăpânire pe mine, încât am făcut doi pași ca să mă așez. Imediat ce m-am așezat, un somn profund mă copleși, însoțit de vise din care nu mi-au rămas la trezire decât o amintire confuză și imprecisă. Două zile brațul mi-a fost amortit și m-a durut. Figura nu mi-a vorbit deloc, dar mi s-a părut că întrebările pe care i le pusesem se rezolvaseră de la sine în mintea mea. Întrebării doamnei, o voce interioară îi răspunde în mine: „Mort!” (era un bărbat despre care ar fi vrut să aibă vești). În ceea ce mă privește, aș fi vrut să știu dacă apropierea și iertarea ar fi posibilă între două persoane la care mă gândisem și același ecou interior mi-a răspuns nemilos: „Moarte!”

Am povestit aici faptele așa cum s-au petrecut și nu impun nimănui să le creadă. Efectul acestei experiențe asupra mea conținea în el ceva inexplicabil. Nu mai eram același om, ceva dintr-o altă lume intrase în mine; nu mai eram nici vesel, nici trist, dar simțeam o ciudată atracție pentru moarte, fără să fiu, totuși, tentat să mă sinucid. Am analizat serios proba prin care trecusem și, în ciuda unei repulsii nervoase foarte puternice, am repetat de două ori, numai la câteva zile distanță, experiența mea. Relatarea fenomenelor care s-au

petrecut diferă prea puțin de aceea pe care am povestit-o deja, ca să mai adaug ceva acestei narațiuni, și așa prea lungă. Dar rezultatul acestor două invocații au însemnat pentru mine revelația celor două secrete cabalistice care ar putea, dacă ar fi cunoscute de toată lumea, să schimbe într-un timp scurt legile întregii societăți.

Să conchid că l-am revocat, într-adevăr pe Apollonius din Thiana? Nu sunt destul de halucinat ca să cred, nici destul de serios pentru a o susține. Efectul pregătirilor, parfumurile, oglinzile, pantaclele, totul era o veritabilă beție a imaginației care acționa puternic asupra unei persoane oricum impresionabilă și nervoasă. Nu vreau să explic prin ce legi fizice am văzut și am atins; afirm numai că am văzut și că am atins clar și distinct, fără fantasmе, ceea ce e de ajuns pentru a mă face să cred în eficiența reală a ceremoniilor magice. Cred, însă, că practica este periculoasă și vătămătoare; sănătatea fie morală, fie fizică nu rezistă la asemenea operații dacă ele devin un obicei. Doamna în vârstă, despre care v-am vorbit și de care am avut a mă plânge atunci, era și ea o dovadă; căci, în ciuda negărilor ei, nu mă îndoiesc că se ocupa de necromanție și vrăjitorie. Mîntea ei o lua uneori razna, alteori era subiectul unor mâinii violente, ale căror origine nu și-o putea prea bine explica nici ea însăși. Am părăsit Londra fără s-o mai văd și am păstrat cu credință angajamentul pe care mi-l luasem de a nu spune nimic care ar fi putut duce la identificarea ei sau ar fi putut trezi suspiciuni cu privire la practicile cărora ea se deda cu siguranță, fără știrea familiei ei care era, presupun, destul de numeroasă, ocupând o poziție onorabilă în societate.

Există invocații de informație, invocații de iubire și invocații de ură; dar nimic nu dovedește, încă o dată, că spiritele își părăsesc realmente sferele lor superioare pentru a sta de vorbă cu noi, cred chiar că este mult mai probabil contrariul. Noi invocăm amintirile pe care le-au lăsat în lumina astrală, rezervorul comun al magnetismului universal. În această lumină, împăratul Iulian a văzut altădată apărându-i zeii, bătrâni, bolnavi, decrepiți; încă o dovadă a influenței opiniei curente acreditate asupra reflexelor aceluiași agent magic care face mesele să vorbească și răspunde bătând în pereți. De la invocația despre care v-am vorbit mai sus, am recitat cu atenție viața lui Apollonius, pe care istoricii ne-o prezintă ca pe un ideal de frumusețe și eleganță antică. Am remarcat că spre sfârșitul vieții, Apollonius a fost tuns și chinuit în închisoare. Această circumstanță pe

care, fără îndoială, o reținusem altădată, dar la care nu mă mai gândisem ca să mi-o pot aminti, determinase forma foarte puțin atrăgătoare a viziunii mele pe care o consideram numai ca un vis voluntar al unui om treaz. Am mai văzut două personaje pe care nu le voi numi, dar mereu altfel, prin îmbrăcăminte și aspect, decât mă așteptam să-i văd. Recomand, de altfel, cea mai mare prudență persoanelor care ar dori să repete asemenea experiențe; le urmează profunde oboseli și, adesea, șubrezi destul de anormale care pot prilejui boli.

Nu voi încheia acest capitol fără să nu semnalez aici opinia destul de ciudată a anumitor cabaliști care fac o distincție între moartea aparentă și moartea reală și susțin că ele vin arareori împreună. După părerea lor, majoritatea persoanelor sunt îngropate de vii, iar altele, despre care se crede că sunt vii, sunt de fapt moarte.

Nebunia incurabilă, de exemplu, ar fi pentru ei o moarte incompletă, dar reală, care lasă trupul terestru în voia pur instinctivă a trupului sideral. Când sufletul uman suferă o violență pe care n-o poate suporta, el se desparte de trup, lăsând în locul lui un suflet animal sau corpul sideral, ceea ce face din rămășițele umane ceva mult mai puțin viu decât chiar un animal.

Se recunosc, spun ei, morții de acest gen după stingerea totală a simțului afectuos și moral; nu sunt răi, nu sunt buni, sunt morți. Aceste ființe, ciupercile otrăvite ale speței umane, absorb viața celor care trăiesc; iată de ce apropierea lor amortește sufletul și aduce răceala în inimă.

Aceste ființe cadaverice, dacă există, vor realiza tot ceea ce se spunea altădată despre vârcolaci și vampiri.

Nu există ființe în apropierea cărora te simți mai puțin inteligent, mai puțin bun, uneori, și mai puțin cinstit?

Nu sunt ființe, în apropierea cărora orice credință și orice entuziasm se stinge și care vă leagă de ele prin slăbiciunile voastre, vă domină prin înclinațiile voastre rele și vă omoară lent, într-un supliciu asemănător celui al lui Mezenec?

Sunt morți pe care-i luăm drept vii; există vampiri pe care-i luăm drept prieteni!

TRANSMUTAȚIILE

SPHERA LUNAE
SEMPITERNUM
AUXILIUM

Sfântul Augustin era foarte îndoit că Apuleius ar fi putut fi schimbat într-un măgar de o vrăjitoare din Thessalia. Teologii au dezbătut mult asupra transformării lui Nabucodonosor într-o fiară. Aceasta demonstrează simplu că elocventul doctor ignora secretele magice și că teologii în chestiune nu erau foarte avansați în exegeza lor. Am examinat în acest capitol miracole mult mai incredibile și, totuși, incontestabile. Vorbesc despre licanthropie sau de transformarea nocturnă a oamenilor în lupi, atât de răspândită în serile de veghe din satele noastre, prin istoriile despre vârcolaci, istorii atât de bine demonstrate că, pentru a le explica, știința incredulă a recurs la maniile furioase și la travestirea în animale. Dar asemenea ipoteze sunt puerile și nu explică nimic. Să căutăm în altă parte secretul fenomenelor, ținând de acest domeniu și constatăm:

1. Niciodată nimeni n-a fost ucis de vreun vârcolac, dacă nu cumva procedau prin sufocare, fără vărsare de sânge și fără răni.
2. Vârcolacii hăituiți, urmăriți, răniți chiar, n-au fost niciodată uciși pe loc.
3. Persoanele suspecte de aceste transformări au fost găsite întotdeauna acasă la ele după vânatoarea unui vârcolac, mai mult sau mai puțin rănite, uneori muribunde, dar întotdeauna în înfățișarea lor firească.

Acum să constatăm fenomene de un alt ordin.

Nimic nu este mai bine atestat și mai incontestabil probat decât prezența vizibilă și reală a lui P. Alphonse de Liguori, în preajma papei care agoniza, în timp ce același personaj era văzut la el acasă, la o mare distanță de Roma, în rugăciune și extaz.

Prezența simultană a misionarului Francois Xavier în mai multe locuri deodată n-a fost mai puțin riguros constatată.

Se va spune că este vorba de miracole; vom răspunde că miracolele, când sunt reale, aparțin, simplu, fenomenelor științei.

Apariția persoanelor care ne sunt dragi, coincidând cu momentul morții lor, sunt fenomene de același ordin și trebuie să le atribuim acelorași cauze.

Am vorbit de corpul sideral care este intermediarul între suflet și corpul material. Acest corp rămâne treaz adesea, în timp ce celălalt adoarme și călătorește cu gândul în spațiul pe care-l deschide în fața lui magnetismul universal; el prelungește fără să sfârșim lanțul simpatice care-l reține legat de inima și creierul nostru; iată de ce e periculos să trezești brusc persoanele care visează. Într-adevăr, o comotie foarte puternică poate rupe lanțul și poate provoca subit moartea.

Forma corpului nostru sideral este conformă stării obișnuite a gândurilor noastre și modifică în timp trăsăturile corpului material. Iată de ce Swendenborg, în intuițiile sale somnambule, vedea adesea spirite în formă de animale.

Să îndrăznim să spunem acum că un vârcolac nu este altceva decât corpul sideral al unui om, ale cărui instincte feroce și sângeroase sunt reprezentate de lup și care, în timp ce fantoma lui bântuie pe câmpuri, el doarme chinuit în patul lui și se visează lup.

Ceea ce-i face pe vârcolaci să devină vizibili este o surescitare aproape somnambulică provocată de groaza celor care-l văd sau de dispoziția, specifică mai ales persoanelor de la țară, de a intra în comunicație directă cu lumina astrală care este mediul comun al fantasmelor și al viselor; loviturile date vârcolacului rănesc realmente persoana adormită prin congestia odică și simpatice a luminii astrale, prin corespondența corpului imaterial cu numitul corp material. Multe persoane cred că visează citind asemenea lucruri și noi ne întrebăm dacă suntem chiar treji; dar rugăm pe oamenii de știință să reflecteze bine la fenomenele de sarcină și la influența femeilor asupra formei copilului lor. O femeie care asistase la supliciul unui bărbat tras de viu pe roată a născut un copil cu toate membrele rupte. Să ni se explice cum impresia produsă asupra sufletului mamei de un spectacol oribil a putut sfărâma membrele copilului și vă vom explica cum loviturile date și primite în vis pot sfărâma și răni chiar grav trupul celui care le primește în imaginație, mai ales dacă acesta este suferind și supus unor influențe nervoase și magnetice.

La aceste fenomene și la legile oculte care le produc trebuie raportate efectele vrăjilor despre care vom vorbi. Obsesiile diabolice și majoritatea bolilor nervoase care afectează creierul sunt răni ale sistemului nervos produse de lumina astrală pervertită, adică absorbită sau proiectată în proporții anormale. Toate tensiunile extraordinare și extranaturale ale voinței dispun la obsesii și la boli nervoase; celibatul forțat, ascetismul, ura, ambiția, iubirea respinsă sunt tot atâtea principii generatoare de forme și influențe infernale. Paracelsus spune că sângele ciclic al femeilor dă naștere fantomelor zburând prin aer; mănăstirile, din acest punct de vedere, sunt așezăminte de coșmar și diavolul poate fi comparat cu acele capete ale hidrei din Lerna care renăște la nesfârșit, se multiplica din rănilor proprii.

Fenomenul posedării ursulinelor de la Loudun, atât de fatale lui Urbain Grandier, n-a fost cercetat. Călugărițele erau realmente posedate de isterie și de imitația fanatică a gândurilor secrete ale exorcistilor, transmise lor prin lumina astrală. Ele primeau impresia tuturor sentimentelor de ură pe care acest nefericit preot o ridicase împotriva lui, și această comunicare interioară le părea chiar lor însele diabolică și miraculoasă. Astfel, în această nefericită întâmplare, toată lumea era de bună credință, chiar și Laubademont care, executând orbește sentințele cardinalului de Richelieu, credea că îndeplinește, în același timp, și datoriile unui adevărat judecător, fiindu-i la fel de imposibil să-și imagineze că n-ar fi decât un valet al lui Pilat din Pont, pe cât i-ar fi fost de greu să vadă în preotul de la Saint Pierre du Marche, spirit puternic și libertin, un discipol al lui Hristos și un martir.

Posedarea călugărițelor de la Louviers nu este decât o copie a aceleia de la Loudun; diavolii inventează puțin și se copiază unul pe altul. Procesul lui Gaufridi și al Magdalenei de la Palud are un caracter încă și mai ciudat. Victimele se acuză ele însele. Gaufridi se recunoștea vinovat de a fi răpit printr-un singur suflu în nări, libertatea de a se apăra împotriva seducției. O tânără și frumoasă fată de familie nobilă, insuflată de el, povestește în cele mai mici amănunte scene în care lubricitatea concurează cu monstruosul și grotescul. Acestea sunt halucinații obișnuite ale unui fals misticism și ale unui celibat prost conservat. Gaufridi și amanta lui era obsedați de himerele lor reciproce și capul unuia reflecta coșmarurile celuilalt. Marchizul de Sade, el însuși, n-a fost oare contagios pentru anumite naturi debile și bolnave?

Scandalosul proces al părintelui Girard este o nouă probă a delirului misticismului și a unor ciudate nevroze pe care le poate isca. Leșinurile doamnei de la Cadiere, extazele, stigmatele, totul era real, ca și destrăbălarea nesăbuită, și poate involuntară, a duhovnicului ei. Ea l-a acuzat, când a vrut să se îndepărteze de ea, iar convertirea acestei fete a fost o răzbunare, căci nimic nu e mai crud decât amorul depravat. Un trup puternic, care intervenise în procesul lui Grandier pentru a pierde în el pe posibilul sectant, îl salva pe părintele Girard pentru onoarea clasei sale. Grandier și părintele Girard ajunseseră, de altfel, la același rezultat pe căi foarte diferite, de care ne vom ocupa în mod special în capitolul al șaisprezecelea.

Acționăm prin imaginație asupra imaginației celorlalți, prin corpul nostru sideral asupra corpului lor sideral și prin organele noastre asupra organelor lor, în așa fel încât, prin simpatie, fie atracție, fie obsesie, noi ne posedăm unii pe alții și ne identificăm aceluia asupra cărora vrem să acționăm. Reacțiile împotriva acestei stăpâniri transformă simpatiile cele mai vii în antipatii dintre cele mai profunde. Iubirea are tendința de a identifica ființele; or, identificându-le adesea, le face să devină rivale și, în consecință, dușmane, dacă fondul celor două naturi este alcătuit dintr-o dispoziție nesociabilă, cum ar fi, de exemplu, orgoliul. A satura în mod egal cu orgoliu două ființe unite înseamnă a le despărți și a le face să devină rivale. Antagonismul este rezultatul necesar al pluralității zeilor.

Când visăm o persoană vie, corpul sideral sau reflexul acestuia ni se înfățișează în lumina astrală, iar felul cum suntem impresionați la vederea lui ne poate revela adesea dispozițiile secrete ale acestei persoane în privința noastră. Iubirea, de exemplu, fuzionează corpul sideral după imaginea și asemănarea celuilalt, în așa fel încât mediul animic al femeii este la fel cu al bărbatului și cel al bărbatului asemănător cu al femeii. Acest schimb au vrut cabaliștii să-l exprime într-o manieră ocultă când au spus, explicând un termen obscur din Geneză: „Dumnezeu a creat iubirea punând o coastă a lui Adam în pieptul femeii și carnea Evei în pieptul lui Adam, în așa fel încât temelul inimii femeii este un os de bărbat, iar temelul inimii omului este carnea femeii”; o alegorie plină de profunzime și de frumusețe.

Vorbeam în capitolul trecut despre ceea ce maestrul cabalei numesc embrionatul sufletului. Acest embrionat, complet după moartea persoanei care a stăpânit pe alta, începe chiar din timpul vieții,

fie prin obsesie, fie prin iubire. Am cunoscut o femeie tânără căreia părinții îi inspirau o mare teroare și care, brusc, s-a apucat să aplice ea însăși unei persoane inofensive actele de care se temea cel mai mult din partea părinților. Am cunoscut o alta care, după ce a luat parte la o sedință de invocații, în care era vorba despre o femeie vinovată și chinută în cealaltă lume pentru anumite acte excentrice, începu să imite, fără nici un motiv, actele femeii moarte. Acestei puteri oculte trebuie să i se atribuie influența redutabilă a blestemelor părinților, temută la toate popoarele lumii și pericolul veritabil al operațiilor magice, când nu se ajunge la izolarea adevăraților adepți.

Această virtute de transmutație siderală, care se produce în mod real în iubire, explică minunile alegorice ale baghetei lui Circe. Apuleius vorbea despre o tesaliană care se transforma în pasăre; el deveni iubitul slujnicei acestei femei pentru a surprinde secretele stăpâncii și nu reuși decât să se transforme în măgar. Alegoria explică misterele cele mai ascunse ale iubirii.

Cabaliștii mai spun că, dacă cineva iubește o femeie elementară, ondină, silfidă, gnomă, ea devine nemuritoare sau cel care o iubește moare alături de ea. Am văzut că ființele elementare sunt oameni imperfecti și muritori. Revelația despre care am vorbit, și care e privită ca o fabulă, este de fapt dogma solidarității morale în iubire, esența însăși a iubirii și explică singură toată sfințenia și puterea.

Cine este, deci, această magiciană care-și schimbă adoratorii în purcei și ale cărei vrăji se desfac imediat ce se supune iubirii? Este curtezana antică, fata de marmură a tuturor timpurilor. Femeia fără iubire absoarbe și înjosește tot ceea ce apropie; femeia care iubește răspândește entuziasmul, noblețea și viața.

S-a vorbit mult în acest secol despre un adept acuzat de șarlatanism și pe care-l numeau, în timpul vieții, Cagliostro. Se știe că acesta practica invocația și că n-a fost depășit în această artă decât de iluminatul Schroepffer¹. Se știe că el se lăuda că înnoadă simpatiile și că poseda secretul mării opere; dar ceea ce l-a făcut încă și mai faimos era un anume elixir al vieții care reda pe loc bătrânilor vigoarea și seva tinereții. Compoziția avea la bază vinul de Malvoise care se obținea prin distilarea spermei anumitor animale în suc al anumitor plante. Posedăm rețeta și ne veți înțelege de ce o ținem secretă.

1. Vezi, în Ritual. secretele și formele de invocație ale lui Schroepffer.

15 ■ P

MAGIA NEAGRĂ

SAMAEL
AUXILIATOR

Intrăm acum în magia neagră. Vom înfrunta până în sanctuare pe zeul negru al sabatului, țapul formidabil al lui Mendes. Aici, cei cărora le e frică, să închidă cartea, iar persoanele slabe la impresiile nervoase ar face bine să nu-i dea atenție sau să se abțină; dar noi ne-am impus o sarcină și o vom duce la capăt.

Să abordăm deschis și cu îndrăzneală chestiunea:

Există diavolul?

Ce este diavolul?

La prima întrebare, știința tace; filosofia neagă la întâmplare, iar religia singură răspunde afirmativ.

La a doua, religia spune că diavolul este îngerul căzut, filosofia ocultă acceptă și explică definiția.

Nu vom reveni asupra a ceea ce am mai spus, dar vom adăuga aici o nouă revelație.

DIAVOLUL, ÎN MAGIA NEAGRĂ, ESTE MARELE AGENT MAGIC ÎNTREBUINȚAT DE O VOINȚĂ PERVERSĂ PENTRU A FACE RĂUL.

Anticul șarpe din legendă nu este altceva decât agentul universal, focul etern al vieții terestre, sufletul pământului și vatra vie a infernului.

Am spus că lumina astrală este receptaculul formelor; invocate de rațiune, aceste forme se creează armonice; invocate de nebunie, ele devin dezordonate și monstruoase; acesta este leagănul coșmarurilor sfântului Anton și ale fantomelor sabatului.

Invocațiile vrăjitoarei și ale demonomanției dau deci rezultate?

— Da, cu siguranță, un rezultat incontestabil și mai teribil decât ar putea să ne povestească legendele!

Când este chemat diavolul cu ceremoniile adecvate, el vine și poate fi văzut.

Pentru a nu muri trăsniț la vederea lui, pentru a nu deveni cataleptic sau idiot trebuie să fii deja nebun.

Grandier era libertin din lipsa de devoțiune și, poate, din scepticism; Girard fusese depravat și depravator din entuziasm, din rătăcirile provocate de ascetism și orbirea credinței.

Vom da în capitolul al cincisprezecelea din Ritual toate invocațiile diabolice și practicile magiei negre, nu pentru ca să vă folosiți de ele, ci pentru a le cunoaște, a le judeca și pentru a vă feri pentru totdeauna de astfel de aberații.

Domnul Eudes de Mirville, a cărui carte despre mesele turnante a făcut în ultimul timp destulă zarvă, poate fi mulțumit și nemulțumit de soluția pe care o dăm noi aici problemelor de magie neagră. Într-adevăr, noi susținem ca și el realitatea și miraculosul efectelor și le atribuim, ca și el, drept cauză pe anticul șarpe, prințul ocult al acestei lumi; dar nu suntem de acord cu el în privința naturii acestui agent orb care este, în același timp, dar în direcții diferite, instrumentul oricărui bine și al oricărui rău, slujitorul profețiilor și inspiratorul prezicătoarelor. Într-un cuvânt, diavolul pentru noi este forța pusă pentru un timp în slujba greșelii, cum păcatul mortal este, în ochii noștri, persistența voinței în absurd. Domnul de Mirvill are, deci, de o mie de ori dreptate, dar o dată și bine nu are dreptate.

Ceea ce trebuie exclus din imperiul ființelor este absurdul. Nimic nu se întâmplă aici la întâmplare, nici prin autocrația unei voințe bune sau rele. Există două încăperi în cer, iar tribunalul lui Satan este conținut, cu toate nesupunerea lui, în sensul înțelepciunii divine.

16 2 Q

FARMECELE

FONS
OCULUS
FULGUR

Bărbatul care privește o femeie cu o dorință impură, profanează femeia, spune marele Maestru. Ceea ce vrei cu perseverență, vei face. Orice voință reală se confirmă prin acte; orice voință confirmată prin acte este o acțiune. Orice acțiune este supusă unei judecăți și judecata este eternă. Acestea sunt dogmele și principiile.

După aceste principii și dogme, binele sau răul pe care-l doriți, fie pentru voi, fie pentru alții, pe măsura puterii voastre și în sfera acțiunii voastre, se va întâmpla infailibil, fie altora, fie vouă, dacă dorința se confirmă și vă precizați decizia prin acte.

Actele trebuie să fie analoage voinței. Voința de a vătăma ori de a te face iubit trebuie să fie confirmată, pentru a fi eficace, prin acte de ură sau iubire.

Tot ceea ce poartă amprenta unui suflet uman aparține acestui suflet; tot ceea ce omul își dobândește într-un fel oarecare devine trupul lui, în accepția mai largă a cuvântului, și tot ceea ce face trupul unui om este resimțit, fie direct, fie intermediat, prin sufletul său.

Iată de ce orice fel de acțiune ostilă cu privire la semenul tău este privată de teologia morală ca un început de omucidere.

Instrumentul vrăjitor nu este decât marele agent magic care, sub influența unei voințe malefice, devine, real și pozitiv, chiar demonul.

Maleficul propriu-zis, adică operația ceremonială în vederea executării vrăjilor, nu acționează decât asupra operatorului și-i servește la fixarea și confirmarea voinței formulate cu perseverență și efort, cele două condiții care dau eficacitate voinței.

Cu cât operația este mai dificilă sau mai oribilă, cu atât este mai eficace, pentru că acționează mai profund asupra imaginației și confirmă efortul în temeiul direct al rezistenței.

Iată ce explică bizareria și atrocitatea operațiilor de magie neagră la cei vechi în evul mediu, slujbele închinat diavolului, sacramentele oferite reptilelor, vărsările de sânge, sacrificiile umane și alte monstruoziități care sunt esența însăși și realitatea vrăjitoriei sau nigromanției. Asemenea practici au atras întotdeauna asupra vrăjitorilor justa pedeapsă a legilor. Magia neagră nu este pe drept cuvânt decât o combinație de sacrilegii și crime gradate pentru pervertirea voinței umane și transformarea unui om într-o fantomă hidoasă sau în demon; magia neagră este religia diavolului, cultul întunericului, ura bine condusă la paroxism, încarnarea permanentă a morții și crearea permanentă a Infernului.

Cabalistul Bodin, pe care-l bănuiau pe nedrept de a fi fost un spirit slab și superstițios, n-a avut alt scop, atunci când a scris lucrarea sa *Demonomania*, decât nevoia de a preveni spiritele împotriva unei prea mari incredibilități. Inițiat prin studiul cabalei în adevăratele secrete ale magiei, se înfiorase gândindu-se la pericolele la care se expune această putere abandonată răutății oamenilor. Încerca și el ceea tocmai făcuse domnul Eudes de Mirville; culegea fapte fără să explice, denunțând științelor, neatente sau preocupate de altceva, existența influențelor oculte a operațiilor criminale ale magiei malefice. Bodin n-a fost ascultat cum n-a fost nici domnul de Mirville, pentru că nu ajunge să aduni fenomene și să le dezvăluie cauza pentru a-i impresiona pe oamenii serioși; cauza trebuie studiată, explicată, dovedită existența ei, iată ceea ce ne străduim noi să facem acum. Vom avea ceva mai mult succes?

Se poate muri din dragostea anumitor ființe cum se poate muri din pricina urii lor: există pasiuni absorbante sub aspirația cărora te simți leșinând precum miresele vampirilor. Nu numai cei răi îi chinușeră pe cei buni, fără știrea lor, ci și cei buni îi pot tortura pe cei răi. Blândețea lui Abel era o lungă și penibilă vrajă pentru ferocitatea lui Cain. Ura împotriva binelui la oamenii răi se naște chiar din instinctul conservării; de altfel, ei neagă faptul că binele este cel care chinuie și se străduiesc, pentru a se liniști, să deifice și să justifice răul. Abel, în ochii lui Cain, era un ipocrit și un laș care dezonoara mândria umană prin supunerea lui scandaloasă în fața Divinității. Cât a suferit acest prim ucigaș al lumii înainte de a lovi pe fratele său! Dacă Abel l-ar fi putut înțelege ar fi fost îngrozit.

Antipatia nu este altceva decât presentimentul unei vrăji posibile, vrajă de iubire sau de ură, căci se vede adesea iubirea succedând

antipatiei. Lumina astrală ne avertizează despre influențele viitoare printr-o acțiune asupra sistemului nervos mai mult sau mai puțin sensibil, mai mult sau mai puțin viu. Simpatiile instantanee, iubirile fulgerătoare sunt explozii de lumină astrală, motivate la fel de exact și nu mai puțin matematic explicabile și demonstrabile decât descărcările bateriilor electrice. Se poate vedea la câte primejdii se expune profanul care se distrează jucându-se cu focul pe un butoi de pulbere pe care nu-l vede.

Suntem saturați de lumină astrală și o proiectăm fără încetare pentru a-i face loc și a o reînnoi. Aparaturile nervoase destinate fie atracției, fie proiecției sunt, în mod deosebit, ochii și mâinile. Polaritatea mâinilor își are sediul în degetul mare și, iată de ce, urmând tradiția magică păstrată încă în satele noastre, trebuie, când te afli într-o companie suspectă, să ții degetul mare adunat și ascuns în palmă, evitând să te uiți fix la cineva, dar străduindu-te să privești tu cel dintâi, pe cei de care ai motive să te temi, pentru a evita proiecțiile fluidice neașteptate și privirile fascinatorii.

Există, de asemenea, anumite animale care au proprietatea de a rupe curenții luminii astrale printr-o absorbție care le este specifică. Aceste animale ne sunt profund antipatice, având în privire ceva fascinant: broasca, iguana, broasca țestoasă. Aceste animale, domesticate și păstrate vii în casă, feresc de halucinații și de fantasmale beției astrale; beția astrală, cuvânt pe care-l scriem aici pentru prima oară și care explică toate pasiunile furioase, exaltările mentale și nebunia.

„Creșteți broaște și țestoase, domnule“, îmi va spune un discipol al lui Voltaire; „purtați-le cu dumneavoastră și nu mai scrieți.“ La acestea eu pot răspunde că mă voi gândi serios la recomandarea lui, în clipa în care mă voi simți dispus să râd de ceea ce nu știu și să tratez de nebuni pe oamenii a căror știință și înțelepciune nu o înțeleg.

Paracelsus, cel mai mare magician creștin, opunea vrăjilor practicile unor vrăji contrare. Compunea remedii simpatice și le aplica nu membrilor suferinde, ci și reprezentărilor acestor membre formate și consacrate urmând ceremonialul magic. Succesele erau miraculoase și niciun doctor nu s-a putut apropia de rețetele minunate ale lui Paracelsus.

Dar Paracelsus descoperise magnetismul mult înaintea lui Mesmer și împinsese până la ultimele consecințe această luminoasă descoperire sau, mai degrabă, această inițiere în magia anticilor care,

mai mult decât noi, înțelegeau marele agent magic, nefăcând din lumina astrală, din Azothul și Magneziul universal al înțelepților un fluid animal, emanând în mod special de la ființe speciale. În filosofia sa ocultă, Paracelsus combate magia ceremonială a cărei putere teribilă n-o ignora, firește, dar căreia voia să-i descrie practicile pentru a discredita magia neagră. El plasează atotputernicia magului în acel *magnes* interior și ocult. Cei mai abili magnetizatori ai zilelor noastre n-ar fi putut s-o descrie mai bine. Totuși, el cerea să se întrebuințeze semnele magice, și mai ales talismanele, pentru vindecarea bolilor. Vom reveni în capitolul optsprezece asupra talismanelor lui Paracelsus, abordând, după Gaffarel, marea problemă a iconografiei și numismaticii oculte.

Se pot vindeca de vrăji prin substituție, când este posibil, sau prin ruptura sau deturnarea curentului astral. Tradițiile țărănești sunt admirabile și vin de foarte departe: resturi ale învățăturilor druizilor care fuseseră inițiați în misterele Egiptului și ale Indiei de hierofanții călători. Se știe, deci, în magia vulgară că o vrajă, adică o voință determinată și confirmată în a face răul, obține întotdeauna efectul și ea nu poate fi retrasă fără un pericol de moarte; vrăjitorul care eliberează pe cineva de vrajă trebuie să aibă un alt obiect asupra căruia să-și îndrepte reaua voință, altfel el însuși va fi lovit de rău și va pieri de propriile-i farmece. Mișcarea astrală fiind circulară, orice emisiune azothică sau magnetică ce nu-și întâlnește mediumul revine cu forță în punctul de plecare, aceasta este explicația pentru una din cele mai ciudate istorii, dintr-o carte sacră, aceea a demonilor trimiși în porcii care s-au aruncat în mare. Această înaltă inițiere nu reprezintă altceva decât ruptura unui curent magnetic infectat de voințe malefice: „Mă numesc legiune, spune vocea instinctivă a pacientului, pentru că suntem mulți.“

Stăpânirea demonului nu reprezintă altceva decât vrăji, în zilele noastre existând un imens număr de posedați. Un sfânt religios care se dedicase îngrijirii alienaților, fratele Hilarion Tissot, a reușit, printr-o lungă experiență și practică constantă a virtuților creștine, să vindece mulți bolnavi practicând magnetismul lui Paracelsus. El atribuie majoritatea bolilor dezordinelor voinței sau unei influențe perverse a voinței străine, el considera toate crimele ca fapte de nebunie și ar fi vrut să-i trateze pe răi ca pe niște bolnavi în loc să-i exaspereze și să-i facă incurabili sub pretextul pedepsei. Cât timp va mai trece până când

bietul frate Hilarion să fie recunoscut ca un om de geniu și câți oameni gravi, citind acest capitol, nu vor spune că Hilarion Tissot și cu mine ar trebui să ne tratăm unul pe altul, urmând ideile noastre comune, ferindu-ne să ne publicăm teoriile dacă nu vrem să fim luați drept medici demni de a fi trimiși la incurabili.

„Și totuși se învârt“ exclama Galilei, lovind din picior. „Veți cunoaște adevărul și adevărul vă va face liberi“, a zis Mântuitorul oamenilor. S-ar putea adăuga: „Iubiți dreptatea și dreptatea vă va face sănătoși; un viciu este o otrăvă, chiar pentru trup, veritabila virtute este gajul longevității“.

Metoda vrăjilor ceremoniale variază după timp și persoane și toți oamenii artificioși și dominatori găsesc în ei înșiși secretele și practica, fără să calculeze precis și să le gândească succesiunea. Ei urmează inspirațiile instinctive ale marelui agent care asimilează minunat, așa cum am mai spus, viciile și virtuțile noastre; dar se poate spune că, în general suntem supuși voinței altora prin analogiile înclinațiilor noastre și mai ales, ale defectelor noastre. A mângâia slăbiciunile unei individualități înseamnă a pune stăpânire pe ea și a o transforma într-un instrument în ordinea aceluiași erori și ale aceluiași depravări. Or, când două lanțuri analogice lipsite de virtuți se subordonează unul altuia se operează un fel de substituție de la cea mai puternică la cea mai slabă și o veritabilă obsesie a unuia față de celălalt. Adesea, cel slab se revoltă căzând apoi mai jos decât înainte în servitute. Așa a conspirat Ludovic al XIII-lea împotriva lui Richelieu, obținând apoi iertarea acestuia prin abandonarea complicităților.

Noi avem cu toții un defect dominant care este pentru sufletul nostru ca ombilicul unei nașteri prin păcat și pe acolo ne poate întotdeauna prinde dușmanul; vanitatea pentru unii, lenea pentru alții, egoismul pentru cei mai mulți. Un spirit viclean și rău pune mâna pe acest resort și suntem pierduți. Vom deveni nu nebuni, nu idiști, ci realmente alienați în toată puterea cuvântului, adică supuși unui impuls străin. În această stare, suntem oripilați de tot ceea ce ne-ar putea aduce la rațiune și nici nu vrem să ascultăm reprezentările contrare demenței noastre. Aceasta este una din bolile cele mai periculoase care pot afecta moralul uman.

Singurul remediu la aceste vrăji este de a deveni stăpânul nebuliei, pentru a vindeca nebunia și a procura bolnavului satisfacții imaginare într-o ordine contrară celei în care s-a pierdut. Astfel, se

poate vindeca un ambițios făcându-l să dorească gloria cerului, remediul mistic; se poate vindeca un depravat printr-o veritabilă iubire, remediul natural; se poate arăta dezinteres avarilor și procura un profit cinstit printr-o participare onorabilă la întreprinderi generoase etc.

Acționând în felul acesta asupra moralului, vom reuși să vindecăm un mare număr de boli fizice, pentru că moralul influențează fizicul în virtutea axiomei: „Ceea ce este sus, este și jos“. Iată de ce Domnul zicea vorbind despre o femeie paralică: „Satana a legat-o“. O boală provine întotdeauna de la un defect sau dintr-un exces, și veți găsi mereu la originea unei boli fizice o dezordine morală: este o lege invariabilă a naturii.

17 D R

ASTROLOGIA

STELLA

OS

INFLEXUS

Dintre toate artele născute din magism, astrologia este acum cea mai puțin cunoscută. Nimeni nu mai crede în armoniile universale ale naturii și în înlănțuirea necesară a tuturor efectelor cu toate cauzele. Veritabila astrologie, de altfel, cea care se leagă de dogma unică și universală a cabalei, a fost profanată la greci și la romanii decadenți; doctrina celor șapte ceruri și a celor trei ceruri mobile, născută la început din decada sephiritică, apoi caracterul planetelor guvernate de îngeri ale căror nume au fost schimbate în cele ale divinităților păgâne, influența sferelor, unele asupra altora, fatalitatea legată de numere, scara proporțiilor între ierarhiile cerești corespunzând ierarhiilor umane, totul a fost materializat și transformat în superstiție de ghicitorii și horoscopiști decadenți și ai vârstei de mijloc. A readuce astrologia la puritatea ei dintâi ar însemna, într-un anumit fel, a crea o știință cu totul nouă; să încercăm să indicăm mai întâi primele principii cu consecințele lor cele mai apropiate și mai îndepărtate.

Am spus că lumina astrală primește și conservă toate amprentele lucrurilor vizibile; rezultă că dispoziția cotidiană a cerului se reflectă în această lumină care, fiind agentul principal al vieții, operează printr-o serie de aparate destinate acestui scop de natură, concepția, embrionatul și nașterea copiilor. Or, dacă această lumină este destul de bogată în imagini pentru a da rodului din pântec amprente vizibile ale unei fantezii sau ale unei plăceri a mamei, cu atât mai mult trebuie să transmită temperamentului mobil și nesigur al noului născut impresiile atmosferice și influențele diverse care rezultă la un moment dat, în tot sistemul planetar, din cutare sau cutare dispoziție a astrelor.

Nimic nu este indiferent în natură; o pietricică mai mult sau mai puțin existentă pe un drum poate sfărâma sau modifica profund destinul celor mai mari oameni sau al celor mai mari imperii; cu atât mai mult locul cutărei sau cutărei stele de pe cer nu poate fi indiferent față de destinul copilului care se naște și care intră, prin nașterea sa în armonia universală a lumii siderale. Astele sunt înălțate unele de altele prin atracții care le țin în echilibru și le fac să se miște regulat prin spațiu; aceste rețele de lumină se întind de la toate sferile către toate sferile și nu există nici un punct, pe oricare dintre planete, care să nu fie legat de aceste fire indestructibile. Locul precis și ora nașterii trebuie, deci, să fie calculate de veritabilul adept în astrologie; apoi, după ce va face calculul exact al influențelor astrale, îi mai rămâne să inventarieze șansele, adică facilitățile sau obstacolele pe care copilul le va întâmpina într-o zi în țara lui, în părinții lui, în temperamentul pe care l-a primit de la ei și, în consecință, în pozițiile naturale pentru împlinirea destinului său. Și mai trebuie să ținem cont de libertatea umană și de inițiativa sa dacă pruncul va ajunge într-o zi să fie un om veritabil și să se sustragă, printr-o voință curajoasă, influențelor fatale și lanțului destinului. Se vede că nu acordăm destulă importanță astrologiei; dar și ceea ce-i lăsam este incontestabil: calculul științific și magic al probabilităților.

Astrologia este la fel de veche și chiar mai veche decât astronomia; toți înțelepții antichității clarvizionare i-au acordat întreaga încredere; or, nu trebuie condamnat și abandonat cu ușurință ceea ce ni se înfățișează înconjurat și susținut de atât de impozante autorități.

Lungi și răbdătoare observații, comparații concludente, experiențe adesea reiterate, i-au condus pe vechii înțelepți la anumite concluzii și, pentru a le respinge, ar însemna să reluăm aceeași muncă în sens contrar. Paracelsus a fost, poate, ultimul mare astrolog practician, vindeca bolnavii prin talismane aurite sub influențele astrale și recunoștea, în fiecare trup, marca stelei lui dominante; aceasta era, după părerea lui, știința absolută a naturii, pierdută din vina camenilor și regăsită numai de un foarte mic număr de inițiați. A recunoaște semnul fiecărei stele asupra oamenilor, asupra animalelor și planetelor, aceasta este adevărata știință naturală a lui Solomon, știința despre care s-a spus că e pierdută și ale cărei principii s-au conservat, totuși, ca toate secretele simbolismului cabalei. Se înțelege că, pentru a citi scriitura stelelor, trebuie să cunoști stelele, cunoaștere

care se obține prin *domificarea* cabalistică a cerului și prin înțelegerea planisferei cabalistice, redescoperită și explicată de Gaffarel. În această planisferă, constelațiile formează litere ebraice, iar figurile mitologice pot fi înlocuite cu simbolurile Tarotului. Chiar la această planisferă raporta Gaffarel originea scrierii patriarhilor și s-ar putea găsi, în lanțurile de atracție ale astrelor, primele liniamente ale caracterelor primitive; cartea cerului ar fi servit deci de model cărții lui Enoch, alfabetul cabalistic ar fi rezumatul întregului cer. Toate acestea nu sunt lipsite de poezie și, mai ales, de probabilitate, iar studiul Tarotului, care este evident cartea primitivă și hieroglifică a lui Enoch, după cum înțelege savantul Guillaume Postel, în măsură să ne convingă.

Semnele imprimate în lumina astrală prin reflex și atracție a astrelor se reproduc, deci, așa cum au descoperit înțelepții, în toate corpurile care se formează cu ajutorul acestei lumini. Oamenii poartă semnul stelei lor pe frunte, dar mai ales în palme; animalele în formele lor complete și în semnele lor particulare; plantele îl poartă pe frunze și în sămânță; mineralele în vinele și în aspectele spărturii. Studiul acestor caractere a fost munca de o viață a lui Paracelsus, iar figurile acestor talismane sunt rezultatul cercetărilor sale, dar el nu ne-a dat cheia, iar alfabetul cabalistic astral cu corespondențele sale rămâne de construit de acum încolo; știința scriiturii magice neconvenționale s-a oprit, pentru publicitate, la planisfera lui Gaffarel.

Arta serioasă a divinației se întemeiază în întregime pe cunoașterea acestor semne. Chiromanția este arta de a citi în liniile palmei scriitura stelelor, iar metoscopia caută aceleași caractere pe fruntea consultanților. Într-adevăr, liniile formate pe fața umană sunt fatal determinate, iar răsfrângerile luminoase ale țesutului nervos sunt absolut analoage acelor rețele formate între lumi de lanțurile de atracție ale stelelor. Fatalitățile vieții se înscriu, deci, în mod necesar în ridurile noastre și pot fi recunoscute, adesea, de la prima privire chiar pe fruntea unui necunoscut, una sau mai multe litere misterioase ale planisferei cabalistice. Litera reprezintă o întreagă gândire care domină existența acestui om. Dacă litera e chinută și se imprimă greu e vorba de o luptă între fatalitate și voință; prin emoțiile și tendințele sale cele mai puternice, tot trecutul lui se revelează magului; viitorul e atunci ușor de conjecturat și dacă evenimentele înșeală uneori sagacitatea ghicitorului, consultantul nu va fi mai puțin uimit și convins de știința supraumană a adeptului.

Capul omului e făurit după modelul sferelor cerești și el atrage și răsfrânge lumina și tot el este cel care, în concepția copilului, se manifestă și se formează primul. Capul suportă, deci, în mod absolut influența astrală și mărturisește prin diversele sale protuberanțe diversele atracții. Frenologia trebuie, deci, să-și spună ultimul cuvânt în astrologia științifică și epurată ale cărei probleme le supunem răbdării și buneii credințe a savanților.

Urmându-l pe Ptolemeu, Soarele usucă, iar Luna umezește; urmându-i pe cabaliști, Soarele reprezintă justiția, iar Luna este favorabilă milosteniei; Soarele declanșează furtunile, Luna, printr-o dulce presiune atmosferică, face să crească, să descrească și să respire marea. Citim în *Sohar*, una din cărțile sacre ale cabalei, că: „Șarpele magic, fiul Soarelui, trebuia să devoreze lumea, când Marea, fiica Lunii îi pune piciorul pe cap și-l îmblânzește“. Iată de ce, la antici, Venus era fiica mării, cum Diana era identică Lunii; iată de ce numele Mariei înseamnă steaua mării și sarea mării. Pentru a consacra această dogmă cabalistică în credințele vulgare s-a spus în limba profetică: „Femeia trebuie să sfârșame capul șarpelui“.

Jerome Cardan, unul din cei mai îndrăzneți cercetători și astrologul cel mai abil al timpului său, Jerome Cardan care a fost, dacă ar fi să luăm de bună legenda morții lui, martirul credinței sale în astrologie, a lăsat un calcul prin intermediul căruia se poate prevedea șansa sau neșansa tuturor anilor vieții. El își sprijinea teoria pe propriile experiențe și asigura că nu s-a înșelat niciodată în viața lui. Pentru a ști care este șansa unui an, el rezuma evenimentele celor care l-au precedat cu 4, 8, 12, 19 și 30; numărul 4 este cel al realizării; numărul 8, cel al lui Venus și al lucrurilor naturale; numărul 12, cel al ciclului lui Jupiter și corespunde reușitelor; numărului 19 îi corespund ciclul Lunii și al lui Marte; numărul 30 este numărul lui Saturn, sau al fatalității. Astfel, de exemplu, vreau să știu ce mi se va întâmpla în acest an 1855; voi petrece prin minte ce mi s-a întâmplat hotărâtor și real în ordinea progresului vieții acum patru ani, ce bucurii sau nenorociri în ordinea naturală s-au petrecut acum opt ani, ce succese sau insuccese am trăit acum doisprezece ani, vicisitudinile și nefericirile sau bolile care m-au copleșit acum nouăsprezece ani și prin ce încercări triste sau fatale am trecut acum treizeci de ani, apoi, ținând seama de faptele irevocabile săvârșite și de progresul vârstei, socotesc șansele analoage celor pe care le datorez

influenței aceluiași planete și spun: în 1851 ocupațiile mele au fost mediocre, dar suficient de lucrative, cu câteva dificultăți de poziție; în 1847 am fost violent despărțit de familia mea, de unde au rezultat mari suferințe pentru mine și ai mei; în 1843, am călătorit ca un apostol, vorbind poporului, persecutat de oameni rău intenționați, am fost în două cuvinte, onorat și proscris; în sfârșit, în 1825, viața de familie a încetat pentru mine și m-am angajat fatal pe o cale care m-a dus spre știință și nefericire. Cred, deci, că în acest an voi avea de lucru, voi fi sărac, stingherit, voi îndura un exil al inimii, o schimbare de loc, publicitate și contradicții, precum și un eveniment decisiv pentru restul existenței mele; am tot felul de motive să cred în acest viitor. Am conchis că, pentru mine, în acest an, experiența confirmă perfect justetea calculului astrologic al lui Cardan.

Acest calcul se referă, de altfel la acel al anilor climaterici sau mai degrabă climacterici ai vechilor astrologi. *Climacteric* înseamnă dispuși în scară sau calculați pe nivelele unei scări. Jean Trithemus în cartea sa *Cauzele secundă* a prevăzut într-un mod curios întoarcerea anilor fericiți sau funești pentru toate imperiile lumii; vom oferi o analiză exactă și mai clară chiar decât în această carte în capitolul douăzeci și unul al Ritualului nostru, cu o continuare a studiului de la Trithemus până în zilele noastre și aplicarea scării lui magice la evenimentele contemporane, pentru a deduce probabilitățile cele mai frapante relative la viitorul apropiat al Franței, al Europei și al lumii.

Urmărindu-i pe toți marii maestri în astrologie, cometele sunt stelele eroilor excepționali și nu vizitează pământul decât pentru a-i anunța evenimentele de excepție; planetele prezidează colectivității de ființe și modifică destinele unor mari ansambluri de oameni; stelele mai îndepărtate și mai slabe în acțiunile lor atrag indivizi și le decid înclinațiile; uneori un grup de stele influențează toate la un loc destinul unui singur om și adesea un mare număr de suflete sunt atrase de razele depărtate ale aceluiași Soare. Când murim, lumina noastră interioară se înalță urmând atracția stelei sale; de aceea rețrăim în alte universuri, unde sufletul își găsește un nou veșmânt analog progresului sau scăderii frumuseții sale; sufletele noastre, despărțite de trupurile noastre, seamănă acelor stele căzătoare, ele sunt ca niște globuri de lumină însuflețită care-și caută mereu centrul pentru a-și regăsi echilibrul și mișcarea proprie; dar trebuie, mai întâi, să se desprindă de înlănțuirile șarpelui, adică de lumina astrală nepurificată care le ține captive atâta timp cât forța voinței lor nu le ridică

deasupra; imersiunea stelei vii în lumina moartă este un supliciu îngrozitor, comparabil cu cel al lui Mezenze. Sufletul îngheață și arde, în același timp și nu există altă modalitate de a scăpa decât intrând în curentul formelor exterioare și găsim un înveliș de carne, urmând apoi să lupte energic împotriva instinctelor pentru a-și spori libertatea morală care-i va permite, în momentul morții, să rupă lanțurile pământului și să se înalțe triumfător spre astrul consolator a cărui lumină i-a surăs.

Urmând aceste date înțelegem ce este focul Infernului, identic demonului sau anticului șarpe; în ce constă salvarea și respingerea omului, toți chemați și toți pe rând aleși, dar puțini, după ce au fost expuși prin greșeala lor căderii în focul etern.

Aceasta este marea și sublima revelație a magilor, revelația mamă a tuturor simbolurilor, a tuturor dogmelor și cultelor.

Se poate vedea acum cât de tare s-a înșelat Dupuis când a crezut că toate religiile au izvorât din astronomie. Dimpotrivă, astronomia s-a născut din astrologie, iar astrologia primitivă este una din ramurile sfintei cabale, știința științelor și religia religiilor.

Vom vedea la pagina șaptesprezece a tarotului o admirabilă alegorie: o femeie goală, reprezentând în același timp adevărul, natura și înțelepciunea, fără voaluri, apleacă două urne spre pământ vărsând foc și apă; deasupra capului ei strălucește septenara stea în jurul unei pânze cu șapte raze, eșarfe lui Venus, simbolul păcii și al iubirii; în preajma femeii cresc florile pământului și pe una din ele s-a așezat fluturele lui Psyche, emblema sufletului înlocuită în câteva copii ale cărții sacre cu o pasăre, simbol egiptean și, probabil, mai vechi. Această figură, care în Tarotul modern poartă numele de Steaua strălucitoare, este analoaga multor simboluri hermetice și nu fără analogie cu steaua arzândă a inițiaților francmasoni, exprimând majoritatea misterele doctrinei secrete a rosicrucienilor.

18 y S

FILTRELE ȘI URSITELE

JUSTIȚIA
MYSTERIUM
CANES

Vom aborda acum abuzul cel mai criminal care stă în puterea științelor magice; magia sau mai degrabă vrăjitoria otrăvitoare. Aici veți înțelege că scriem cartea noastră nu pentru a învăța pe ceilalți, ci pentru a-i preveni.

Dacă justiția umană, pedepsindu-i sever pe adepți, nu s-ar fi atins decât de nigromanți și vrăjitori otrăvitori, e sigur, așa cum am mai remarcat, că aceste rigori ar fi fost drepte și că cele mai severe amenințări nu vor fi niciodată destul de excesive împotriva unor asemenea scelerati.

Totuși, nu trebuie să credem că puterea de viață și de moarte, care aparține în mod secret magiei, s-a exersat întotdeauna pentru a mulțumi vreo lașă răzbunare sau o lăcomie încă și mai lașă; în evul mediu, ca și în lumea antică, asociațiile magice au lovit adesea și i-au făcut să piară încet pe revelatorii sau profanatorii misterele și, dacă sabia magică trebuia să se abțină să lovească, dacă o vărsare de sânge era de temut, apa Toffana, florile aromatizate, cămășile lui Nessus și alte instrumente ale morții mai necunoscute și mai ciudate, serveau, mai devreme sau mai târziu teribilei sentințe a franc-judecătorilor.

Am spus că există în magie un mare și indicibil arcan care nu se comunică între adepți și pe care, mai ales profanii, trebuie împiedicați să-l ghicească. Oricine revela sau lăsa prin imprudență revelația cheii acestui suprem secret la îndemâna celorlalți era imediat condamnat la moarte și obligat, adesea, să fie chiar el executantul acestei sentințe.

Faimosul dîneu profetic al lui Cazotte, descris de Laharpe, n-a fost încă înțeles; chiar Laharpe, povestindu-l, s-a lăsat firesc antrenat de dorința de a-și uimi lectorii amplificând detaliile. Toți oamenii

prezenți la acest dineu, cu excepția lui Laharpe, erau inițiați și revelatori sau cel puțin profanatori de mistere. Cazotte, mai sus decât toți pe scara inițierii, le comunică hotărârea lor de a muri în numele iluminismului și această hotărâre a fost în mod diferit, dar riguros, executată, ca și alte hotărâri asemănătoare luate cu ani sau cu secole în urmă împotriva abatelui de Villars, a lui Urbain Grandier și a atâtor altora; filosofi revoluționari au pierit cum a pierit și Cagliostro, abandonat în închisorile Inchiziției, banda mistică a Catherinei Theos sau imprudentul Schroepffer, obligat să se sinucidă în mijlocul triumfurilor sale magice și a admirației generale, dezertorul Kotzebue, ucis de pumnalul lui Carl Sand și atâția alții ale căror cadavre au fost descoperite fără să se afle niciodată cauza morții lor subite și sângeroase.

Ne amintim de ciudata alocuțiune adresată lui Cazotte, prin care el însuși era condamnat la moarte de președintele tribunalului revoluționar, confratele și co-inițiatorul său. Nodul teribil al dramei din '93 este încă ascuns în sanctuarul cel mai întunecat al societăților secrete; adeptilor de bună credință, care voiau să emancipeze popoarele, alți adepți, ale unei secte opuse, legați de tradiții mai vechi, le făcură opoziție prin aceleași mijloace ca ale adversarilor lor; au făcut practica marelui secret imposibilă dezvăluindu-i teoria. Mulțimea n-a înțeles nimic, dar își păstra neîncrederea față de toți și căzu prin descurajare mai jos decât fusese vreodată. Marele secret rămase și mai neînțeles ca niciodată; numai adepții, neutralizați unii de alții, nu și-au mai putut exercita puterea, nu i-au mai putut stăpâni pe ceilalți, dar nici să se elibereze pe ei înșiși; se condamnară, deci, reciproc ca niște trădători și se destinară unul pe altul exilului, sinuciderii, pumnalului sau eșafodului.

Mă veți întreba dacă amenințări la fel de îngrozitoare mai primejdiesc încă în zilele noastre fie pe intrușii sanctuarului ocult, fie pe revelatorii secretului? De ce aș răspunde incredulității curioșilor? Dacă mă expun unei morți violente pentru a-i instrui, sigur că nu ei mă vor slava, dacă li-e frică pentru ei înșiși, să se abțină de la orice cercetare imprudentă: iată tot ceea ce pot să le spun.

Să revenim la magia otrăvitoare.

Alexandre Dumas în romanul său *Contele de Monte Cristo* a dezvăluit unele din practicile acestei științe funeste. Nu vom repeta după el triste teorii ale crimei, cum se otrăvesc plantele, cum animalele hrănite cu plante otrăvite vor deveni ele însele purtătoare de

otravă, putând atunci servi ca aliment oamenilor și cauzându-le moartea fără ca otrava să lase vreo urmă; nu vom povesti cum prin ungeri veninoase se otrăvesc pereții casei și aerul prin fumigații care necesită pentru cel care operează masca de sticlă a lui Saint Croix; îi lăsăm anticului Canidius abominabilele mistere și nu vom cerceta până la ce punct ritualurile perfecte ale lui Sagan au perfecționat arta lui Locuste. E de ajuns să spunem că acești răufăcători, de cea mai joasă speță distilează la un loc virusurile bolilor contagioase, veninul șerpilor și sucii vătămător al plantelor; împrumută fungusului umoarea lui otrăvită și ursuză, daturei stramoniul principiile asfixiante, piersicului și laurului-migdal o otravă din care o singură picătură pusă pe limbă sau în ureche lovește ca un trăsnet, ucigând o ființă vie dintre cele mai bine construite și puternice. Fierb la un loc cu sucii albi de tithimalus laptele în care au înecat vipere și aspidi; culeg cu grijă și aduc din călătoriile lor sau comandă de departe, cu mare cheltuială, seva de manseniliera sau fructe ucigașe din Java, suc de manioc și alte otrăvuri; pulverizează silexul, amestecă impure cenuși cu balele uscate ale reptilelor; alcătuiesc filtre oribile cu viruși de iepe înfierbântate sau cu secreții de cățele în călduri. Sângele uman se amestecă în droguri infame și se obține un ulei care ucide numai prin puțtoarea lui. Totul ne amintește de tarta burbonă a lui Panurge. Se scriu chiar rețete de otrăvuri deghizate în termenii tehnici ai alchimiei și, în mai multe cărți pretins hermetice, secretul pulberei de succesiune. În *Marele Grimoire* se mai găsesc unele din aceste rețete, mai puțin deghizate decât altele, intitulate simplu *Mijlocul de a face aur*: un oribil decoct de cocleală, vitriol, arsenic și rumeguș care trebuie, pentru a fi eficace, să dizolve imediat o crenguță sau un cui. Jean-Baptiste Porta în cartea sa *Magia naturală* oferă una din rețelele de otrăvuri ale familiei Borgia; dar după cum ne dăm seama, el își bate joc de cititor, nedivulgând adevărul, prea periculos într-un asemenea caz. Putem da aici rețeta lui Porta numai pentru a satisface curiozitatea cititorilor noștri.

Broasca în sine nu este otrăvitoare, dar poate fi un fel de burete de otrăvuri: un campion din specia animală. Luați, deci, un broască mare, ne sfătuiește Porta, și închideți-l într-un borcan cu vipere și aspidi; dați-le să mănânce câteva zile la rând ciuperci otrăvite, degețel și cucută, apoi înfuriați-le bătându-le, arzându-le, chinându-le în toate felurile până ce vor muri de furie și de foame; presărați peste ele spumă de cristal pulverizat și de euphorb, băgați-le într-o retortă

bine închisă și scoateți toată apa, fierbându-le la foc mic; lăsați să se răcească și separați cenușa cadavrelor de praful combustibil rămas pe fundul retortei; veți avea două feluri de otrăvuri: una lichidă și una sub formă de pulbere. Lichidul va fi la fel de eficient ca și teribila apă Toffana, pulberea va usca sau îmbătrâni în câteva zile, omorându-l în cele mai îngrozitoare suferințe pe cel care va înghiți un degetar din ea, amestecată în apa de băut. Trebuie să fim de acord că rețeta are un aspect magic dintre cele mai urâte și mai negre și ea amintește, întorcându-ți stomacul pe dos, de abominabilele rețete ale lui Canidius și Medeea.

Asemenea pulberi primeau vrăjitorii la sabaturi și pe care le vindeau apoi foarte scump ignorantilor și celor plini de ură prin tradiția unor asemenea mistere răspândeau ei groaza prin sate și reușeau să facă vrăji. Cu o imaginație șocată, cu sistemul nervos atacat, victima se topea rapid și chiar teroarea părinților și a prietenilor îi parafau moartea. Vrăjitorul sau vrăjitoarea erau aproape întotdeauna un fel de broască umană, mustind de vechi ranchiune; era sărac, respins de toată lumea și, în consecință, plin de ură; teama pe care o inspira era singura lui consolare și răzbunare; otrăviți ei înșiși de o societate din care nu cunoșteau decât rebuturile și viciile, ei otrăveau la rândul lor pe cei care erau destul de slabi ca să se teamă de ei și se răzbunau împotriva frumuseții și a tinereții pentru bătrânețea lor blestemată și neiertătoare lor urătenie.

Înfăptuirea răutății lor și săvârșirea unor hidoase mistere, constituiau și confirmau pactul lor cu spiritul cel rău. E sigur că operatorul trebuia să aparțină unui trup și unui suflet rău și merita, pe bună dreptate, respingerea universală și irevocabilă exprimate prin alegoria Infernului. Că sufletele umane au căzut până la acest nivel de răutate și demență, ne miră și ne întristează fără îndoială; nu trebuie să existe o adâncime ca bază pentru înălțarea la sublimele virtuți, iar abisul infernurilor nu demonstrează prin antiteză elevația și grandoarea infinită a cerului?

În nord, unde instinctele sunt mai comprimate și mai puternice, în Italia, unde pasiunile sunt mai expansive și mai înflăcărâte, oamenii se mai tem încă de vrăji și deochi; la Neapole, nu poți să sfidezi nepedepsit o vrajă și sunt chiar recunoscute după anumite semne exterioare nefericitele ființe dotate cu asemenea puteri. Pentru a se feri, oamenii trebuie să poarte coarne la ei, spun experții, iar poporul, care ia totul ca atare, se grăbește să se înarmeze cu tot felul de cornițe,

fără să se gândească la sensul alegoriei. Coarnele, atribuite lui Jupiter Ammon, lui Bacchus și lui Moise, sunt simbolul puterii morale sau ale entuziasmului; iar magicienii vor să spună că, pentru a te apăra de o vrajă, trebuie să domini printr-un mare curaj, entuziasm și printr-o înaltă gândire curentul fatal al instinctelor. Aproape toate superstițiile populare sunt interpretări profane ale unei mari axiome sau ale vreunui secret miraculos al înțelepciunii oculte. Pitagora, scriindu-și admirabilele simboluri, n-a lăsat moștenire înțelepților o filozofie perfectă, iar omului de rând o nouă serie de zadarnice observații și practici ridicole? Astfel, când spunea: „Nu adunați ce cade de la masă, nu tăiați arborii de pe drumul mare, nu ucide șarpele care a intrat în curtea ta“, nu dădea el, oare, sub forma unor alegorii transparente, percepțe ale carității, fie sociale fie personale? Și când zice: „Nu te uita în oglindă la lumina lumânării“, nu este, oare, o manieră ingenioasă de a ne învăța adevărata cunoaștere de sine, care nu poate exista în lumina puțină și prejudecățile sistemelor? Așa se întâmplă cu toate percepțele lui Pitagora care, după cum se știe, au fost urmate ca atare de mulțimea discipolilor imbecili, într-atât încât, printre observațiile superstițioase ale provinciilor noastre, un mare număr își au originea în neînțelegerea simbolurilor lui Pitagora.

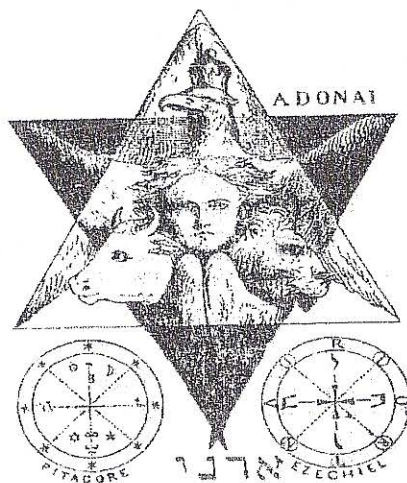
Superstiția vine de la un cuvânt latin care înseamnă a supraviețui. Este semnul care supraviețuiește gândirii; cadavru unei practici religioase. Superstiția este pentru inițiere ceea ce ideea de diavol este față de ideea de Dumnezeu. În acest sens cultul imaginilor este interzis, iar dogma cea mai sfântă în prima ei concepție poate deveni superstițioasă și nelegiuită când și-a pierdut inspirația și spiritul. Atunci religia, mereu una ca și rațiunea supremă, își schimbă veșmintele, abandonând vechile rituri ale cupidității și violenței celor căzuți metamorfozați de răutate și ignoranță în șarlatani și scamatori.

Se pot compara cu superstițiile, emblemele și caracterele magice al căror sens nu mai este înțeles, gravate la întâmplare pe amulete și talismane. Imaginile magice ale anticilor erau pantacle, adică sinteze cabalistice. Roata lui Pitagora este un pantaclu analog celui al roților lui Ezechiel și aceste două figuri conțin aceleași secrete și aceeași filozofie. Aceasta este cheia tuturor pantacloanelor despre care am vorbit. Cele patru animale sau, mai degrabă, sfinxul cu patru capete ale aceluiași profet sunt identice cu un admirabil simbol indian a cărui figură o dăm aici, și care se raportează la știința marelui arcan. Sfântul Ioan, în *Apocalipsă* a copiat și amplificat pe Ezechiel și toate

figurile monstruoase ale acestei minunate cărți sunt tot atâtea pantacle magice căroră cabaliștii le găsesc cu ușurință cheile. Dar creștinii, renunțând la știință din dorința de a amplifica credința, dorind să ascundă mai târziu originile dogmei lor, au aruncat pe foc cărțile cabalei și magiei. A neantiza orginalele înseamnă a oferi un fel de originalitate copiilor și sfântul Pavel o știa foarte bine când, cu cele mai laudabile intenții, săvârșea autodafeul științific de la Efes. Șase secole mai târziu, credinciosul Omar sacrifica originalității *Coramului* biblioteca din Alexandria și cine știe dacă un viitor apostol nu va vrea să incendieze, cândva, muzeele noastre literare și să confişte imprimăria în profitul câtorva exagerări religioase și a câtorva legende de curând acreditate.

Studiul talismanelor și al pantaclolelor este una din cele mai curioase ramuri ale magiei și se leagă de numismatica istorică.

Există talismane indiene, egiptene și grecești, medaliile cabalistice venind de la evreii vechi sau moderni, abraxas-uri gnostice, amulete bizantine, monede oculte folosite de societățile secrete și numite, uneori, jetoanele sabatului, medaliile templierilor și bijuteriile francmasonilor. Coglenius în *Tratatul despre minunile naturii*, descrie talismanele lui Solomon și pe cele ale rabinului Chael. Figura celor mai multe dintre ele, precum și a celor mai vechi, a fost gravată în calendarele lui Tycho Brahe și Duchenteau și se află reproduse, în totalitate sau în parte, în fastele inițiatice ale domnului Ragon, profunda și savanta muncă la care-l trimitem pe cititorul nostru.

19 T

PIATRA FILOSOFALĂ ELAGABAL

VOCATIO
SOL
AURUM

Anticii adora Soarele sub forma unei pietre negre căreia îi spuneau Elagabal sau Heliogabal. Ce semnifica această piatră și cum putea fi ea imaginea celui mai strălucitor dintre astre?

Discipolii lui Hermes, înainte de a promite adeptilor elixirul unei vieți îndelungate sau pulberea de proiecție, le recomandau acestora să caute *piatra filosofală*. Ce este această *piatră* și de ce o piatră?

Marele inițiator al creștinilor îi invita pe fideli lui să construiască pe *piatră* dacă nu vor să-și vadă construcțiile prăbușindu-se. Își spunea, El însuși, *piatra* unghiulară, și-i mărturisea celui mai credincios dintre apostoli: „Să te numești *Petru*, căci tu ești *piatra* pe care îmi voi construi Biserica“.

Această *piatră*, spun maeștrii în alchimie, este adevărata sare a filosofilor, a treia parte din compoziția Azothului. Or, Azoth este, după cum se știe, numele marelui agent hermetic și al veritabilului agent filosofal; ei își reprezentau sarea sub forma unei pietre cubice, după cum se poate vedea în cele douăsprezece chei ale lui Basile Valentin sau în alegoriile lui Trevisan.

Ce este, de fapt, această piatră? Este fundamentul filosofiei absolute, suprema și neclintită rațiune. Înainte de a te gândi la opera metalică trebuie să fii lămurit în mod absolut asupra principiilor înțelepciunii, trebuie să stăpânești această rațiune care este piatra sfântă a adevărului. Niciodată un om cu prejudecăți nu va fi regele naturii și stăpânul transmutațiilor. Piatra filosofală este, deci, necesară înainte de orice; dar cum s-o găsești? Hermes ne învață în *Tabla de smarald*. Trebuie să separăm subtilul de fix cu o mare grijă și o extremă

atenție. Vom degaja, astfel, certitudinile de credințele noastre și vom distinge bine domeniile științei de cele ale credinței; să înțelegem limpede că nu știm lucrurile în care credem și nu credem în nici unul din lucrurile pe care nu reușim să le cunoaștem și astfel esența credinței este necunoscutul și indefinitul, în timp ce în privința științei se întâmplă cu totul altceva. Vom conchide că știința se întemeiază pe rațiune și experiență, în timp ce credința își găsește temeiul în sentiment și rațiune. Cu alte cuvinte, piatra filosofală este adevărata certitudine pe care prudența umană o oferă cercetărilor conștiințioase și modeste îndoieli și pe care entuziasmul religios o oferă exclusiv credinței. Or, această certitudine nu aparține nici unei rațiuni fără aspirații, dar nici unor aspirații nesăbuite; adevărata certitudine este acordul reciproc al rațiunii care știe cu sentimentul care crede, și a sentimentului care crede cu rațiunea care știe. Alianța definitivă a rațiunii și a credinței va rezulta nu din separarea lor absolută, ci din controlul lor reciproc și din ajutorul lor fratern. Acesta este sensul celor două coloane ale porticului lui Solomon, una numită Jakin, cealaltă Bohas, prima albă, cealaltă neagră. Sunt distincte, despărțite chiar, contrare în aparență; dar dacă forța oarbă ar vrea să le unească apropiindu-le, bolta templului s-ar dărâma; separate, sunt două forțe unite; reunite sunt două forțe care se disting reciproc. Din aceeași rațiune, puterea spirituală slăbește de îndată ce vrea să uzurpe temporalul, iar puterea temporală pierde, victimă a ofenselor aduse puterii spirituale. Grigorie al VII-lea a pierdut papalitatea, regii schismatici au pierdut și vor pierde tronurile. Echilibrul uman are nevoie de două picioare, lumile gravitează sprijinite pe două forțe, generația are nevoie de două sexe. Acesta este sensul secretului lui Solomon, figurat de cele două coloane ale templului, Jakin și Bohas.

Soarele și Luna alchimiștilor corespund aceluiași simbol și concureau la perfecționarea și stabilitatea pietrei filosofale. Soarele este semnul hieroglific al adevărului, pentru că este sursa vizibilă a luminii, iar piatra brută este simbolul stabilității. Iată de ce vechii magi luau piatra Elagabal drept imaginea Soarelui și tot de aceea alchimiștii evului mediu indicau piatra filosofală ca pe un prim mijloc de a obține aurul filosofal, adică de a transforma toate puterile vitale figurate de cele șase metale în Soare, adică în adevăr și lumină, prima și indispensabilă operație a marii opere care duce la adaptările secundare și care, prin analogiile naturii îi ajută pe creatorii aurului spiritual

și viu, pe posesorii sării adevărate, adevăratului mercur și adevăratului sulf filosofic să obțină aurul natural și grosier.

A găsi piatra filosofală înseamnă, deci, a descoperi absolutul, cum spun, de altfel, toți maeștrii. Or, absolutul este cel care nu admite erorile, este fixarea volatilului, regula imaginației, necesitatea ființei chiar, legea imuabilă a rațiunii și a adevărului; absolutul este ceea ce este. Or, ceea ce este, este într-un anumit fel înaintea celui care este. Nici Dumnezeu nu există fără o rațiune de a fi și nu poate exista decât în virtutea unei supreme și inevitabile rațiuni. Această rațiune este, deci, absolutul; în ea trebuie să credem, dacă vrem un temei rezonabil și solid pentru credința noastră. S-a putut spune în zilele noastre că Dumnezeu nu este decât o ipoteză, dar rațiunea supremă nu poate fi așa ceva: ea este esențială pentru ființă.

Sfântul Toma a spus: „Un lucru nu este drept pentru că vrea Dumnezeu, ci Dumnezeu îl vrea pentru că e drept“. Dacă sfântul Toma ar fi dedus logic toate consecințele acestei frumoase idei, ar fi găsit piatra filosofală și, în loc să se mulțumească să fie îngerul școlii, el ar fi fost reformatorul.

A crede în rațiunea lui Dumnezeu și în Dumnezeul rațiunii înseamnă a face imposibil ateismul. Idolatrii i-au născut pe ateii. Când Voltaire spunea: „Dacă Dumnezeu nu există, el ar trebui inventat“, simțea mai degrabă că nu înțelegea rațiunea lui Dumnezeu. Există oare Dumnezeu, într-adevăr? Nu știu nimic, dar am vrea să fie așa și de aceea credem. Credința formulată astfel este credința rezonabilă, căci ea admite îndoiala științei; și, într-adevăr, noi nu credem decât în lucrurile care par probabile, dar pe care nu le știm. A gândi altfel înseamnă a delira; a vorbi altfel înseamnă a ne exprima ca iluminați sau fanatici. Or, nu unor asemenea oameni li s-a promis piatra filosofală.

Ignoranții care au deturnat creștinismul primitiv din calea lui, substituind credința științei, visul experienței, fantasticul realității, inchiștorii care au dus de-a lungul secolelor un război de exterminare împotriva magiei au reușit să îngroape în întuneric descoperirile spiritului uman, în așa fel încât băjbăim astăzi pentru a găsi cheile fenomenelor naturii. Or, toate fenomenele naturale depind de o singură și neclintită lege, reprezentată și de piatra filosofală și, mai ales, de forma simbolică a cubului. Această lege, exprimată în cabală prin cuaternar, a furnizat evreilor toate misterele divinei lor tetragrame.

Se poate, deci, spune că piatra filosofală este pătrată în toate sensurile, ca Ierusalimul ceresc al sfântului Ioan; pe una din părțile ei scrie יהוה , pe cealaltă numele lui *Dumnezeu*; pe una din fețe scrie *Adam*, pe cealaltă *Eva*, *Azoth* și *INRI* pe alte două fețe. În fruntea unei traduceri franceze a cărții domnului de Nuisement despre sarea filosofică se poate vedea spiritul pământului în picioare pe un cub pe care care-l ling flăcările; poartă drept falus un caduceu, iar Soarele și Luna pe piept, în dreapta și în stânga; este bărbos, încoronat și ține un spectru în mână. Acesta este *Azothul* înțelepților pe pedestalul lui de sare și sulf. Se dă uneori acestei imagini capul simbolic al țapului lui Mendes; el este Baphometul templierilor, țapul sabaturilor și Verbul gnosticilor; imagini bizare care au servit de sperietoare omului de rând după ce au servit de meditație înțelepților, hieroglifice inocente ale gândirii și credinței care au servit de pretext furiilor persecuțiilor. Cât de nefericiți sunt oamenii în ignoranța lor, dar cât de mult s-ar disprețui ei înșiși dacă ar reuși să se cunoască!

207 U

MEDICINA UNIVERSALĂ

CAPUT RESURECTIO CIRCULUS

Majoritatea bolilor fizice sunt provocate de bolile morale, dacă urmăm dogma magică, unică și universală, în temeiul legilor analogiilor.

O mare pasiune căreia i te abandonezi corespunde întotdeauna unei boli grave care ți se pregătește. Păcatele mortale se numesc astfel pentru că pot provoca, fizic și pozitiv, moartea.

Alexandru cel Mare a murit din pricina orgoliului. El era din fire un temperat, dar s-a abandonat, din orgoliu, unor excese care i-au adus moartea.

Francisc I a murit din pricina unui adulter.

Ludovic al XV-lea a murit din pricina parcului său cu cerbi.

Când Marat a fost asasinat, el agoniza de mânie și invidie. Era un monoman al orgoliului care se credea singurul drept și ar fi vrut să ucidă pe toți cei care nu erau Marat.

Mulți din contemporanii noștri au murit decepționați în ambițiile lor după revoluția din februarie.

De îndată ce voința ta este irevocabil confirmată într-o tendință absurdă, ești un om mort, iar obstacolul de care te vei lovi nu e departe.

Este, deci, adevărat când se spune că înțelepciunea conservă și prelungește viața.

Marele Maestru a zis: „Trupul Meu vă este hrana și sângele meu băutura. Mâncați din trupul Meu, beți sângele Meu, și veți primi viața“. Și cum omul de rând bombăne, acesta adaugă: „Nu are nimic aici de a face cu trupul; cuvintele pe care vi le spun sunt spirit și viață“. El vrea, deci, să vă spună: „Adăpați-vă cu spiritul Meu și trăiți din viața Mea.“

Și, găsimu-se El în clipa morții, și-a legat amintirea de semnul pâinii și pe cel al spiritului de semnul vinului instituind astfel comuniunea credinței, a speranței și carității.

În același sens în care maestrul hermetic au spus: „Faceți aurul potabil și veți stăpâni medicina universală”; adică: faceți-vă din adevăr un obicei, în așa fel încât el să devină izvorul tuturor zilelor voastre și veți dobândi nemurirea înțelepților. Temperanța, liniștea sufletului, simplitatea caracterului, calmul și rațiunea voinței îl fac pe om nu numai fericit, dar sănătos și puternic; devenind rezonabil și bun, omul dobândește nemurirea. Noi suntem autorii destinelor noastre, iar Dumnezeu nu ne salvează fără concursul nostru.

Moartea nu există pentru înțelepți: moartea este o fantomă oribilă prin ignoranța și slăbiciunea omului de rând.

Schimbarea atestă mișcarea, iar mișcarea revelează viața. Cadavrul nu se descompune, nici când e mort; toate moleculele care-l compun rămân vii și se mișcă pentru a se degaja. Și voi care credeți că spiritul s-a degajat primul, pentru a nu mai trăi! Voi credeți că gândirea și iubirea pot muri, când materia cea mai grosolană nu moare!

Dacă schimbarea trebuie să se numească moarte, vom muri și vom renaște în fiecare zi, pentru că în fiecare zi formele noastre se schimbă.

Să ne ferim, deci, să ne murdărim sau să ne rupem veșmintele, dar să nu ne temem să le părăsim când vine ceasul.

Îmbălsămarea și conservarea cadavrelor sunt o superstiție împotriva naturii. Este o încercare de creare a morții, imobilizarea forțată a unei substanțe de care viața are nevoie. Și nici nu trebuie să ne grăbim să distrugem sau să facem să dispară cadavrele; căci nimic nu se săvârșește brusc în natură și nu trebuie să riscăm să rupem violent legăturile sufletului care se desprinde.

Moartea nu este niciodată instantanee; ea se operează în trepte, ca somnul. Atât timp cât sângele nu este complet rece, atât timp cât nervii mai tresar, omul nu este în întregime mort și, dacă nici unul din organele esențiale ale vieții nu este distrus, sufletul poate fi rechemat, fie printr-un accident, fie printr-o voință puternică.

Un filosof a zis că mai degrabă s-ar îndoi de mărturia universală decât să creadă în reînvierea unui mort, și aici a vorbit cu multă îndrăzneală; căci pe credința în mărturia universală se baza credința în imposibilitatea reînvierii. Dacă o reînviere ar fi probată, la ce ar

folosii? Să negăm evidența sau să renunțăm la rațiune? Ar fi absurd s-o presupunem. Ar trebui să conchidem foarte simplu că n-am avut dreptate, să credem reînvierea imposibilă. *Ab actu ad posse valet consecutio.*

Să îndrăznim să afirmăm acum că reînvierea este posibilă și că ea se întâmplă chiar mai des decât ne-ar veni să credem. Câte persoane a căror moarte a fost juridic și științific constatată au fost găsiți morți, e adevărat, în sicriile lor, dar după ce reînviaseră și-și roseseră încheieturile pentru a-și rupe arterele și a scăpa printr-o nouă moarte de oribilele suferințe. Un medic ne-a spus că aceste persoane nu erau moarte, ci intrate doar într-o stare de letargie. Dar ce este letargia? Este numele pe care l-ați dat morții nedeșăvârșite, morții pe care o dezmințe reîntoarcerea la viață. Ieșim ușor din încurcătură cu vorbe, când nu putem explica anumite lucruri.

Sufletul este legat de trup prin sensibilitate și dispariția sensibilității e un semn că sufletul se îndepărtează. Somnul magnetic este o letargie sau o moarte factică, vindecabilă la comandă. Eterizarea sau toropeala provocată de cloroform este o letargie veritabilă care se încheie uneori printr-o moarte definitivă, când sufletul, fericit de dezlegarea lui vremelnică, face un efort de voință pentru a se îndepărta definitiv: ceea ce este posibil la cei care au învins infernul, adică la cei a căror forță morală este superioară celei a atracției astrale. Astfel, resurecția nu este posibilă decât pentru sufletele elementare și acestea îndură cel mai adesea reînvierea nedorită din mormânt. Marii oameni și înțelepții nu sunt niciodată îngropați de vii.

Vom oferi în Ritualul nostru teoria și practica resurecționismului și celor care mă vor întreba dacă am înviat vreun mort, le voi răspunde că, dacă le-aș spune, nu m-ar crede.

Ne rămâne să mai examinăm aici chestiunea abolirii durerii, dacă este posibilă și dacă e recomandată întrebuințarea cloroformului sau a magnetismului în operațiile chirurgicale. Noi credem, și știința o va recunoaște mai târziu, că diminuând sensibilitatea se diminuează viața și că tot ce se scade durerii, în asemenea împrejurări, se adaugă în favoarea morții. Durerea atestă lupta vieții; astfel, s-a observat că la persoanele operate în stare de letargie, pansamentele sunt excesiv de dureroase. Dacă se repetă la fiecare pansare amoria cu cloroform se pot întâmpla două lucruri: sau pacientul va muri, sau între orele de pansare, durerea va reveni și va continua. Nu se poate violenta nepedepsit natura.

21 w X

PREZICEREA

DENTES
FURCA
AMENS

Autorul acestei cărți a îndrăznit mult în viața lui și nici o teamă nu i-a reținut vreodată captivă gândirea. Și totuși nu încheiem discursul despre dogma magică fără o anume teroare.

Este vorba de a revela, sau mai degrabă de a reînălța, marele Arcan, acest secret teribil, secretul vieții și al morții, exprimat în Biblie prin aceste formidabile și simbolice cuvinte ale șarpelui simbolic: I. NEQUAQUAM MORIEMINI; II. SED ERITIS; III. SICUT DII; IV. SCIENTES BONUM ET MALUM.

Unul din privilegiile inițiatului în marele arcan este cel care rezumă pe toate celelalte, prezicerea.

Urmând sensul obișnuit al cuvântului, el înseamnă a presupune ceea ce nu știi; dar adevăratul sens al cuvântului este inefabil prin faptul că este sublim, însemnând a exersa divinitatea. Cuvântul *divinus*, în latină, înseamnă mai degrabă altceva decât cuvântul *divus* al cărui sens este acela de Om-Dumnezeu. *Devin*, în franceză, conține patru litere ale cupantului *Dieu*, apoi litera N, care corespunde prin forma ei aleph-ului ebraic și care exprimă Cabalistic și hieroglific marele arcan al cărui simbol în Tarot este figura luntrașului.

Cel care înțelege perfect valoarea numerală absolută al lui N multiplicat prin N, cu forța gramaticală a lui N final în cuvintele care exprimă știința, arta sau puterea, apoi va adăuga cele cinci litere ale cuvântului *Devin*, în așa fel încât să-l facă pe cinci să intre în patru, pe patru în trei, pe trei în doi și pe doi în unu, acela, traducând numărul pe care-l va găsi în literele ebraice primitive, va scrie numele ocult al marelui arcan și va poseda un cuvânt în fața căruia sfânta tetragramă, ea însăși, nu este decât un echivalent și o imagine.

A fi ghicitor, urmând forța cuvântului, înseamnă deci a fi divin și, acum ceva încă și mai misterios.

Cele două semne ale divinității umane sau ale umanității divine sunt profețiile și miracolele.

A fi profet înseamnă a vedea dinainte efectele care există în cauze, înseamnă a citi în lumina astrală; a face miracole înseamnă a acționa asupra agentului universal și a-l supune voinței noastre.

Vă veți întreba dacă autorul acestei cărți este profet sau taumaturg.

Cei curioși să caute să citească tot ceea ce a scris înaintea anumitor evenimente care s-au petrecut în lume. Cât despre cel care a putut zice și face, dacă povestește că s-au întâmplat cu adevărat lucruri minunate, vreți să-l credeți pe cuvânt?

De altfel, una din condițiile esențiale ale divinației este ca oficiantul să nu fie niciodată obligat să se supună tentației, adică probei. Niciodată maestrul științei n-au cedat curiozității nimănui. Sibilele și-au ars cărțile când Tarquinus a refuzat să le aprecieze la justa lor valoare; marele Maestru tace când i se cer semne ale misiunii sale divine. Agrippa moare în mizerie mai degrabă, decât să asculte de cei care-i cereau un horoscop. A da probe de știință celor care se îndoiesc de știință înseamnă a iniția pe cei nedemni, înseamnă a profana aurul sanctuarului, a merita excomunicarea înțelepților și moartea revelatorilor.

Esența prezicerii, adică a marelui arcan magic, este figurată de toate simbolurile științei și se leagă strâns de dogma unică și primitivă a lui Hermes. În filozofie, ea dă certitudine absolută; în religie, secretul universal al credinței, în fizică, compoziția, decompoziția, realizarea și adaptarea mercurului filosofal, numit Azoth de alchimisti; în dinamică, ea ne multiplică forțele prin forțele mișcării perpetue; ea este, în același timp, mistică, metafizică și materială, cu corespondențe de efecte în trei lumi; ea aduce caritatea întru Dumnezeu, adevăr în știință și aur în bogăție, căci transmutația metalică este, în același timp, o alegorie și o realitate, după cum știu bine toți adepții științei adevărate.

Da, se poate realmente și materialmente face aur cu piatra înțelepților, un amalgam de sare, sulf și mercur combinat de trei ori în azoth, printr-o triplă sublimare și o triplă fixare. Da, operația este adevărat ușoară și se poate face într-o zi, într-o clipă; altădată ea cere luni

și ani. Dar pentru a reuși în marea operă, trebuie să fii *divinus* în sensul cabalistic al cuvântului și este indispensabilă renunțarea, pentru interesul personal, la avantajul bogăției al cărei risipitor devii. Raymond Lulle îi îmbogățește pe suverani, umplea Europa de fundațiile sale și rămânea sărac; Nicolas Flamel, care e mort, orice s-ar spune despre el, n-a reușit să obțină marea operă decât prin ascetism și o detașare completă de bogăție. El s-a inițiat prin înțelegerea bruscă a cărții *Asch Mezareph*, scrisă în ebraică de cabalistul Abraham, același poate care a redactat și *Sepher Jesirah*. Această înțelegere a fost la Flamel o intuiție meritată sau mai degrabă posibilă, prin pregătirile personale ale adeptului. Cred că am spus destul.

Prezicerea este, deci, o intuiție, iar cheia acestei intuiții este dogma universală și magică a analogiilor. Prin analogie interpretează magul visele, așa cum îl vedem în Biblie procedând pe patriarhul Iosif în vechiul Egipt: căci analogiile în reflexele luminii astrale sunt riguroase precum nuanțele culorilor în lumina Soarelui și pot fi calculate și explicate cu o mare exactitate. Ne este absolut necesar să cunoaștem gradul de viață intelectuală a visătorului și-l vom revela lui însăși prin propriile sale vise, până la a-l umple de uimire.

Somnambulismul, presentimentele și a doua vedere nu sunt decât niște dispoziții, fie accidentale, fie obișnuite, de visare într-un somn voluntar sau treaz, adică de percepere a reflexelor analoage ale luminii astrale. Vom explica toate acestea până la evidență în Ritual, când vom oferi mijlocul atât de căutat de a produce și dirija, în mod regulat, fenomenele magnetice. Cât despre instrumentele divinatorii, ele sunt niște simple mijloace de comunicare între ghicitor și consultant și nu folosesc adesea decât pentru a fixa cele două voințe asupra aceluiași semn; figurile vagi, complicate, mobile ajută la adunarea reflexelor fluidului astral și așa reușim să ghicim în zafărul cafelei, în nori, în albușul de ou etc., forme fatidice și existând numai în *translucid*, adică în imaginația operatorilor. Viziunile în apă se operează prin oboseala și orbirea nervului optic, care cedează funcțiunile sale translucidului și produce o iluzie a creierului care ia drept imagini reflexele luminii astrale; persoanele nervoase, având vederea slabă și imaginația vie, sunt mai apropiate acestui gen de prezicere care reușește, mai ales, când e făcută de copii. Să nu înțelegem greșit aici funcția pe care o atribuim imaginației în arta divinatorie. Se poate vedea prin imaginație, fără îndoială, și aceasta reprezintă

partea naturală a miracolului, dar se văd lucruri reale și în aceasta constă miracolul operei naturale. Vom invita la experiență pe toți adeptii adevărați. Autorul acestei cărți a experimentat toate genurile de prezicere și a obținut rezultate întotdeauna proporționale cu exactitudinea operațiilor sale științifice și buna credință a consultantilor.

Tarotul, cartea miraculoasă, inspiratoarea tuturor cărților sacre ale popoarelor antice este, datorită preciziei analogice a figurilor și numerelor sale, instrumentul de divinație perfect, care poate fi folosit cu toată încrederea. Într-adevăr, oracolele acestei cărți sunt întotdeauna riguros adevărate, cel puțin într-un sens și, chiar dacă nu prezice nimic, revelează întotdeauna lucruri ascunse și dă consultantilor cele mai înțelepte sfaturi. Aliette, care din peruchier a devenit cabalist, a petrecut treizeci de ani meditănd la Tarot, Aliette, care se numea cabalistic Etteilla, citindu-și numele cum se citește în ebraică; a fost foarte aproape de a descoperi tot ceea ce era ascuns în această carte ciudată; dar nu a reușit decât să deplaseze cheile Tarotului, pentru că nu le-a înțeles, a schimbat ordinea și caracterul figurilor, fără să distrugă în întregime analogiile, atât sunt de simpatice și corespondente unele altora. Scrierile lui Etteilla, devenite destul de rare, sunt obscure, obositoare și de un stil cu adevărat barbar; nu toate au fost tipărite, iar manuscrisele acestui părinte al dătorilor în cărți moderni se mai afla încă în mâinile unui librar din Paris, care a avut bunăvoința să ni le arate. Remarcabile sunt studiile susținute și de o bună credință incontestabilă a unui autor care a presimțit toată viața sa măreția științelor oculte și a murit la poarta sanctuarului fără să reușească să pătrundă dincolo de voaluri. Îl stima puțin pe Agrippa, făcea mare caz de Jean Belot și nu știa deloc filosofia lui Paracelsus; avea o intuiție foarte exersată, o voință perseverentă, ținând mai mult de vis decât de judecată: era prea puțin pentru a face un magician, dar mai mult pentru a nu fi decât un ghicitor vulgar, foarte abil și, în consecință, foarte acreditat. Astfel, Etteilla a avut un succes pe care un magician mai savant ar fi avut dreptul să-l pretindă, dar pe care nu-l pretindea niciodată.

Revelând, la sfârșitul Ritualului nostru, ultimul cuvânt al Tarotului vom dezvălui maniera completă de a-l citi și, în consecință, de a-l consulta nu numai asupra șanselor probabile ale destinului, dar și în probleme de filozofie și religie, cărora el le oferă o soluție mereu sigură și de o admirabilă precizie, dacă e explicat în ordinea

ierarhică a analogiei celor trei lumi cu cele trei culori și patru nuanțe care compun septenarul sacru. Totul aparține practicii pozitive a magiei și nu poate fi decât sumar indicată și, în principiu, stabilită în această primă parte care conține exclusiv dogma înaltei magii și cheia filosofică și religioasă a înaltelor științe cunoscute sau mai degrabă ignorate sub numele de științe oculte.

22 n Z

REZUMATUL ȘI CHEIA GENERALĂ A CELOR PATRU ȘTIINȚE OCULTE

SIGNA
THOT
PAN

Să rezumăm acum întreaga știință prin principii.
Analogia este ultimul cuvânt al științei și primul cuvânt al credinței.

Armonia se află în echilibru, iar echilibrul subsistă prin analogia contrariilor.

Unitatea absolută este rațiunea supremă și ultimul dintre lucruri. Această rațiune nu poate fi o persoană și nici trei persoane: ea este rațiunea, rațiunea prin excelență.

Pentru a crea echilibrul trebuie să separi și să unești: a separa prin poli, a uni prin centru.

A gândi credința înseamnă a distruge credința; a face misticism în filozofie înseamnă a atenta la rațiune.

Rațiunea și credința se exclud reciproc prin natura lor și se unesc prin analogie.

Analogia este singurul mediator între vizibil și invizibil, între finit și infinit. Dogma este ipoteza mereu ascendentă a unei ecuații prezumate.

Pentru ignorant, ipoteza înseamnă afirmația absolută, iar afirmația absolută este ipoteza.

Există în știință ipoteze necesare, iar cel care încearcă să le realizeze sporește știința fără a scădea credința: pentru că de cealaltă parte a credinței se află infinitul.

Crezi ceea ce nu știi, dar numai ceea ce vrea rațiunea să admită. A defini obiectul credinței și a-l circumscrie înseamnă, deci, a formula necunoscutul. Profesiunea de credință cuprinde formele ignoranței

și a aspirațiilor omului. Teoremele științei sunt monumente ale cuceririi sale.

Omul care-l neagă pe Dumnezeu este la fel de fanatic ca acela care îl definește cu pretinsă infailibilitate. Dumnezeu este definit, în general, prin ceea ce nu este.

Omul îl creează pe Dumnezeu printr-o analogie de la puțin la mult: concepția omului despre Dumnezeu, astfel rezultată, este aceea a unui om infinit care face din om un Dumnezeu finit.

Omul poate realiza ceea ce crede pe măsura a ceea ce știe în temeiul a ceea ce ignoră, el face tot ceea ce vrea în măsura a ceea ce crede și în temeiul a ceea ce știe.

Analogia contrariilor înseamnă raportarea luminii la umbră, a convexului la concav, a plinului la vid. Alegoria, mamă a tuturor dogmelor, înseamnă substituirea amprentelor cu pecețile, a realităților cu umbrele, înseamnă minciuna adevărului și adevărul minciunii.

O dogmă nu se inventează, se învăluiește un adevăr, se face umbră spre bucuria ochilor slabi. Inițiatorul nu este un impostor, este un revelator; adică, urmând expresia cuvântului latin *revelare*; un om care învăluie din nou. El este creatorul unei noi umbre.

Analogia este cheia tuturor secretelor naturii și singura rațiune de a fi a tuturor revelațiilor.

Iată de ce religiile par a fi scrise în cer și în natură; așa trebuie să fie; opera lui Dumnezeu este cartea lui Dumnezeu și în ceea ce scrie trebuie să se vadă expresia gândirii sale și, în consecință, a ființei sale, pentru că noi îl concepem ca pe o gândire supremă. Dupuy și Volnay n-au văzut decât un plagiat în această splendidă analogie care ar fi trebuit să îi convingă să recunoască catolicitatea, adică universalitatea dogmei primitive, unice, magice, cabalistice și imuabile a revelației prin analogie.

Analogia oferă magului toate forțele naturii; analogia este chintesenta pietrei filosofale, secretul mișcării perpetue, cvadratura cerului, templul care se sprijină pe cele două coloane Jakin și Bohas, cheia marelui secret, rădăcina arborelui vieții, știința binelui și a răului.

A găsi scara exactă a analogiilor în lucrurile apreciabile prin știință înseamnă a fixa bazele credinței și a intra în stăpânirea baghetei miracolelor. Înțeleptul să nu mai caute, el a găsit; dar omul de rând să cerceteze mereu pentru că nu va găsi niciodată.

Transmutația metalică se operează spiritual și material prin cheia pozitivă a analogiilor.

Medicina ocultă nu este decât exercițiul voinței aplicate chiar izvorului vieții, acelei lumini astrale a cărei existență este fapt, a cărei mișcare este conformă calculelor, a cărei scară ascendentă și descendentă este marele arcan magic.

Acest arcan universal, ultimul și eternul secret al înaltei inițieri este reprezentat în tarot de o tânără fată goală care atinge pământul cu un picior, ține în fiecare mână o baghetă magnetizată, părand să alerge într-o coroană pe care o susțin un înger, un vultur, un bou și un leu. Figura este analoagă heruvului lui Jekeskiel a cărui figură am reprodus-o, simbolul indian al lui Addhanari, analog Adonai-ului lui Jekeskiel pe care-l numim în mod obișnuit Ezechiel.

Înțelegerea acestei figuri este cheia tuturor științelor oculte. Lec-torii cărții mele trebuie s-o înțeleagă filosofic dacă sunt cât de cât familiarizați cu simbolismele cabalei. Ne mai rămâne acum să realizăm a doua și cea mai importantă operație a mării opere. A găsi piatra filosofală este important, fără îndoială; dar cum s-o sfărâmăm pentru a o transforma în pulbere de proiecție? Cum folosim bagheta magică? Care este puterea reală a numelor divine ale cabalei? Inițiații o știu, inițiabili o vor afla dacă, prin indicațiile atât de multiple și precise pe care le-am oferit, vor ști să descopere marele arcan.

De ce asemenea adevăruri atât de simple și curate sunt întotdeauna obligatoriu ascunse oamenilor? Aleșii inteligenței sunt foarte puțini pe pământ și seamănă, în mijlocul proștilor și al răilor, cu Daniel în groapa leilor.

De altfel, analogia ne învață legile ierarhiei, iar știința absolută, fiind o putere deplină, trebuie să fie partea exclusivă a celor mai demni. Confuzia ierarhiei este o adevărată decădere a societăților, pentru că atunci orbii îi conduc pe orbi, urmând cuvântul Maestrului. Să fie redată inițierea preoților și regilor și ordinea se va instaura din nou. Astfel, făcând apel la cei mai demni și expunându-mă tuturor pericolelor și tuturor blestemelor care-i însoțesc pe cei care divulgă, cred că fac un lucru important și util: îndrept spre haosul social suflul lui Dumnezeu trăind în umanitate și-i invoc pe preoți și pe regi pentru lumea de mâine!

Un lucru nu este drept numai pentru că Dumnezeu vrea, a spus îngerul școlii; Dumnezeu îl vrea pentru că este drept. Este ca și cum ar fi spus: Absolutul este rațiunea. Rațiunea există prin ea însăși; ea este pentru că este și nu pentru că o presupunem; ea este, altfel nimic

nu există; și cum ați vrea să existe ceva fără rațiune? Chiar nebunia nu izbucnește fără rațiune. Rațiunea este necesitate, legea este regula oricărei libertăți și direcția oricărei inițiative. Dacă Dumnezeu este, el este prin rațiune. Concepția unui Dumnezeu absolut în afară sau independent de rațiune este îngerul magiei negre, adică fantoma demonului.

Demonul este moartea care se deghizează cu veșmintele uzate ale vieții; este spectrul lui Hirrenkesept tronând peste rămășițele civilizațiilor ruinate, ascunzându-și nuditatea oribilă cu zdrențele aruncate ale încarnărilor lui Vișnu.

SUMAR

DISCURS PRELIMINAR. Tendințe religioase, filosofice și morale în cărțile noastre despre magie.....	5
INTRODUCERE	32
CAPITOLUL I. Recipiandarul. Unitatea dogmei. Calitățile necesare unui adept	50
CAPITOLUL II. Coloanele Templului. Bazele doctrinei. Cele două principii. Agentul și pacientul.....	59
CAPITOLUL III. Triumghiul lui Solomon. Teologia universală a ternarului. Macrocosmosul	66
CAPITOLUL IV. Tetragrama. Virtutea magică a cuaternarului. Analogii și adaptări. Spiritele elementare ale cabalei	73
CAPITOLUL V. Pentagrama. Microcosmosul și semnul său. Puterea asupra elementelor și spiritelor.....	81
CAPITOLUL VI. Echilibrul magic. Acțiunea voinței. Inițiativă și rezistență. Amorul sexual. Plinul și golul.....	88
CAPITOLUL VII. Sabia strălucitoare. Sanctum regnum. Cei șapte îngeri și cele șapte genii ale planetelor. Virtutea universală a septenarului	95
CAPITOLUL VIII. Realizarea. Reproducerea analogică a forțelor. Încarnarea ideilor. Paralelism. Antagonism necesar	99
CAPITOLUL IX. Inițierea. Lampa, mantaua și bastonul magic. Profeție și intuiție. Securitate și stabilitate a inițiatului în mijlocul pericolelor. Exercițiu de putere magică	105
CAPITOLUL X. Cabala. Sephiroții, Semhamphoras. Taroturi. Căile și porțile, Bereschit și Mercavah, Gematria și Temurah ...	108
CAPITOLUL XI. Lanțul magic. Curenți magnetici. Secretele marilor succese. Mese vorbitoare. Manifestări fluidice	116
CAPITOLUL XII. Marea operă. Magia hermetică. Dogmele lui Hermes. Minerva mundi. Marele și unicul Athanor. Spânzuratul	123
CAPITOLUL XIII. Necromanția. Revelațiile altei lumi. Secretele morții și ale vieții. Invocații	127
CAPITOLUL XIV. Transmutațiile. Licantropia. Posesii reciproce sau embrionatul sufletelor. Bagheta lui Circe. Elixirul lui Cagliostro...	134

CAPITOLUL XV. Magia neagră. Demonomanția. Obsesii. Misterele bolilor nervoase. Ursulinele de la Loudun și călugărițele de la Louviers. Gaufridi și părintele Girand. Cartea domnului Eudes de M.....	139
CAPITOLUL XVI. Farmecele. Forțele periculoase. Putere de viață și moarte. Fapte și principii. Remedii. Practica lui Paracelsus ...	141
CAPITOLUL XVII. Astrologia. Cunoașterea omului după semnele nativității. Frenologia. Chiromanția. Metoposcopia. Planetele și stelele. Anii climaterici. Preziceri prin revoluțiile astrale	146
CAPITOLUL XVIII. Filtrele și ursitele. Magia otrăvitoare. Pulberi și pacte ale vrăjitorilor. Farmecele de la Neapole. Deochiul. Superstițiile. Talismanele.....	153
CAPITOLUL XIX. Piatra filosofală. Elagabal. Ce este această piatră. De ce o piatră. Ciudate analogii.....	159
CAPITOLUL XX. Medicina universală. Prelungirea vieții prin aurul notabil. Resurecționismul. Abolirea durerii.....	163
CAPITOLUL XXI. Prezicerea. Visele. Somnambulism. Presentimente. A doua vedere. Instrumente divinatorii. Alliette și descoperirile sale cu privire la Tarot.....	166
CAPITOLUL XXII. Rezumatul și cheia generală a celor patru științe oculte. Cabala. Magia. Alchimia. Magnetismul sau medicina ocultă	171